

Luhanka

ELÄMÄÄ PÄIJÄNTEEN RANNALLA

**Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025**

1 Toimintakertomus	5
1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus	5
1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	8
1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	9
1.1.5 Kunnan henkilöstö.....	10
1.1.6 Ympäristöasiat	12
1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat	12
1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	13
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	14
1.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	16
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	17
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	18
1.3.2 Toiminnan rahoitus	19
1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	20
1.5 Kokonaistulot ja -menot	22
1.6 Konsernin toiminta ja talous	23
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	23
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus.....	23
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	23
1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	23
1.6.5 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä	23
1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	24
1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	28
1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely	28
1.7.1 Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	29
2 Talousarvion toteutuminen	30
2.1 Tavoitteiden toteutuminen	30
2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	30
2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen	30
Keskusvaalilautakunta	30
Kunnanvaltuusto	31
Tarkastuslautakunta	34
Kunnanhallitus.....	36
Yleishallinto	40
Hallinto	43

Henkilöstöhallinto	44
Elinkeinotoiminnan kehittäminen	45
Elinkeinotoimi.....	46
Maaseutulautakunta	47
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	49
Sivistystoimi.....	51
Perusopetus.....	52
Varhaiskasvatus	57
Esiopetus	59
Yleissivistävä koulutus	61
Kulttuuritoimi	63
Vapaa-aikatoimi.....	67
Tekninen ja ympäristölautakunta.....	69
Rakennusvalvonta ja ympäristö	71
Hallinto ja suunnittelu	73
Keskuskeittiö	76
Yhdyskuntasuunnittelu.....	78
Liikenneväylät.....	80
Jätehuolto.....	82
Puistot ja yleiset alueet	85
Kiinteistöt	86
Muut kiinteistöpalvelut	89
Muu liiketoiminta	90
Maa ja metsätilat.....	91
Vesi- ja lämpölaite	92
2.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	94
2.2.3 Investointiosan toteutuminen.....	98
3 Tilinpäätöslaskelmat.....	99
3.1 Tuloslaskelma	99
3.2 Rahoituslaskelma.....	100
3.3 Tase.....	101
3.4 Konsernilaskelmat	103
2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen.....	107
2.2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	108
4 Tilinpäätöksen liitetiedot.....	109
4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	109
4.1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	109

4.1.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	110
4.1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	111
4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	112
4.3 Tasetta koskevat liitetiedot	115
4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	115
4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	118
4.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	121
4.5 Ympäristöasioiden harkinnanvarainen esittäminen.....	122
4.6 Henkiöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot	123
5 Allekirjoitukset ja merkinnät	124
6 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	125

1 Toimintakertomus

1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Päättynyt valtuustokausi ei aiheuta hurraahuutoja, muuta kuin niiltä osin, että se loppui.
Taloudellisesti vuosi 2025 meni kohtalaisesti, toiminnallisesti jäi parannettavaa monilta osin.
Taloudentasapainottamistyö tulee aloittaa jo syksyllä vuoden 2027 talousarviota rakennettaessa.

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Suomessa käytiin kunta- ja aluevaalit keväällä 2025. Luhangan kunnan uusi valtuusto järjestäytyi kokouksessaan 5.6. ja sitä kautta toimielimet saivat uudet jäsenensä 1.6. alkaneelle valtuustokaudelle.

Luhangan kunnanvaltuuston puheenjohtajisto vuonna 2025 31.5.2025 asti

Valtuutettujen määrä 15. Paikat puolueittain: Kesk. 6, Kok. 4, SDP 2, PS 2, KD 1.

Puheenjohtaja Merivirta Marjo Kesk.

I varapuheenjohtaja Räsänen Juhani Luhangan Puolesta Pro Luhanka

II varapuheenjohtaja Polvela Eino Kesk.

Luhangan kunnanvaltuuston puheenjohtajisto vuonna 2025 1.6.2025 alkaen

Puheenjohtaja Sakari Valvanne Kok.

Varapuheenjohtaja Kimmo Laine SDP

Luhangan kunnanhallitus 2025 31.5.2025 asti

Jäsenmäärä 7, paikat puolueittain Kesk. 3, Kok. 2, PS 1, SDP 1

Puheenjohtaja Weiijo Hilikka Kok.

Varapuheenjohtaja Vilkmän Pirkko Kesk.

Jäsenet

Aro Antti PS

Nurminen Marja-Leena Kesk.

Nyman Ville SDP

Viinikainen Martti Kesk.

Virtaniemi Aki Kok.

Luhangan kunnanhallitus 2025 1.6.2025 alkaen

Jäsenmäärä 7, paikat puolueittain Kesk. 2, Kok. 3, KD 1, SDP 1

Puheenjohtaja Marjo Merivirta Kesk.

Varapuheenjohtaja Aki Virtaniemi Kok.

Jäsenet

Annika Ahvenmäki, SDP

Jarno Ankerman Kok.

Sakari Halmemies KD

Marja-Leena Nurminen Kesk.

Tapio Rämö Kok.

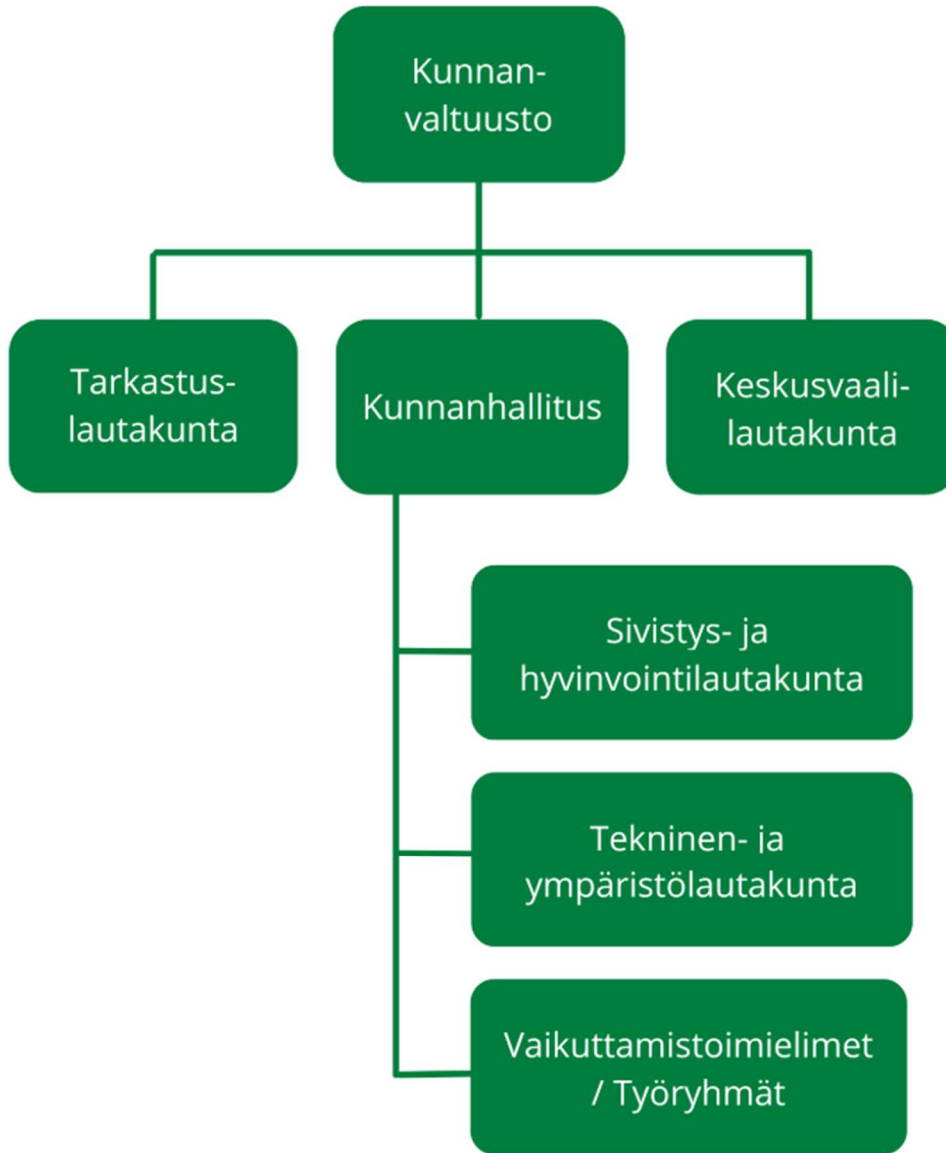
Tilivelvolliset toimielimet ja viranhaltijat 2025

Kunnanhallitus, esittelijä Tuomo Kärnä

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta, esittelijä Vuokko Lehtonen

Tekninen ja ympäristölautakunta, esittelijä Marika Masalin-Weiijo

Luhangan kuntaorganisaatio

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Suomen talous alkoi toipua taantumasta vuonna 2025, mutta kasvu jäi vaimeaksi, arviolta noin 0,2–1,3 % tasolle, ja työttömyys pysyi korkeana. Inflaatio oli alhainen, ja rakentamisen sekä investointien odotettiin elpävän. Julkisyhteisöjen alijäämä pysyi kuitenkin suurena ja velkasuhde kasvoi, mikä vaati edelleen sopeutustoimia. Lähde VM

Keski-Suomen vahvuuksia ovat bio-, kiertotalous, uudistuva teollisuus ja hyvä vointi sekä läpileikkaavana digitaalisuus. Vahvojen metsätalous, -teollisuus ja -teknologian sekä metallialojen rinnalle on noussut mm. matkailuala, kauppa ja palvelut sekä logistiikka. Keski-Suomessa on vahva digialan osaamiskeskittymä, peliala-, kvantti- ja kyberosaamisineen. Puolustusteollisuudessa on pitkä perinne ja ala kehittyy voimakkaasti. Energia-alan ja kiertotalouden osaaminen ja uudet ratkaisut vahvistavat yritystoimintaa. Keski-Suomen elinkeinorakenne on monipuolistunut, mutta monet toimialat ovat kytköksissä toisiinsa, jolloin suhdanteiden vaikutukset heijastuvat eri toimialoille.

Väestökehitys on haastava monessa kunnassa: kuolleiden määrä on syntyneitä korkeampi. Keski-Suomessa syntyneiden määrä on vähentynyt 2010-luvun taitteesta kolmanneksella. Vaikutukset alkavat näkyä ikääntyvän väestön hoivatarpeen kasvussa sekä toisaalta perusopetukseen osallistuvien määrän pienenemisessä ja alan työpaikkojen vähenemisessä. Peruskoulutuksessa olevien määrä vähenee sadalla opiskelijalla vuodessa. Lähde ELY - Taloudelliset näkymät

Maan yleinen talouden tilanne ei suoraan heijastu Luhangassa talouteen. Luhangassa työttömyys on myös korkealla tasolla, mutta Luhangassa myös yrittäjyys kannattelee. Kunnassa on suhteessa eniten yrittäjiä työväestöön suhteutettuna.

1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Talous

Vuoden 2025 ylijäämäisen tilinpäätöksen jälkeen kertynyttä ylijäämää on 2 606 669,40 euroa ja konsernin ylijäämä on 1 588 376,19 €.

Talouden osalta verokertymä nousi edellisvuodesta 41 458 euroa ja oli budjetoitua suurempi 139 869 euroa. Tuloverokertymä laski edellisvuodesta 69 023 euroa ja oli budjetoitua suurempi 104 805 euroa. Kiinteistöverokertymä nousi edellisvuodesta 10 138 euroa ja oli budjettia suurempi 11 569 euroa. Yhteisöverokertymä nousi edellisvuoteen nähden 17 427 euroa ja oli budjettia suurempi 23 495 euroa. Valtionosuudet nousivat edellisvuodesta 136 168 euroa, mutta alittivat budjetin 28 046 eurolla.

Väestökehitys

Kunnan väkiluku oli vuoden 2025 lopussa 692 henkilöä, jolloin kunnan väestö vähentyi vuoden aikana 19 henkilöllä. Luhankaan syntyi kuusi lasta. Luhangassa kuoli 18 henkilöä. Maansisäinen muuttoliikenne oli Luhangalle 9 henkilöä negatiivinen. Luonnollinen väestönmuutos oli 12 henkilöä negatiivinen ja nettomaahanmuutto kaksi henkilöä positiivinen.

1.1.5 Kunnan henkilöstö

Henkilöstötilinpäätös 31.12.2025

Henkilöstön määrä palvelusuhteittain 31.12.2025

Hallintokunta	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Yhteensä
Yleishallinto	2	0	0	2
Sivistys- ja hyvinvointi	10	2	0	12
Tekninen ja ympäristö	6	1	0	7

Eläkkeelle siirtyminen

Vuonna 2025 eläkkeelle ei siirtynyt henkilöstöä ja vuoteen 2028 mennessä vakinaista henkilöstöä siirtyy eläkkeelle esitetyn arvion mukaisesti:

Vuosi	2026	2027	2028
Henkilöitä	0	1	0

Sairauspoissaolot

Vuosi	2022	2023	2024	2025
Kalenteripäivät	1260	600	534	681
Työpäivät	975	420	342	487

Kunnan henkilöstö 2025 (toistaiseksi voimassa olevat)

Keskusvirasto

Kunnanjohtaja Tuomo Kärnä
Hallintosihteeri

Sivistystoimi

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Vuokko Lehtonen
Koulunjohtaja
Päätoiminen tuntiopettaja
Esikoulunopettaja/luokanopettaja
Luokanopettaja
Koulunkäynninohjaaja
Lastenhoitaja, 3 henkilöä
Kirjastonhoitaja

Tekninen toimi

Tekninen johtaja Marika Masalin-Weijo
Toimistos sihteeri
Siistijä
Kiinteistönhoitaja, 2 henkilöä
Ruokapalveluvastaava

Työterveys on järjestetty työterveys Aallon kautta

Vakituksella henkilöstöllä on työhyvinvointiin käytössään 400 euron kulttuuri, liikunta ja hyvinvointiseteli. Kunnassa on nimetty työsuojelutoimikunta, vaikka henkilöstön koko ei sitä vaadi

Työsuojeluvaltuutettu Satu Suoranta
Työsuojelupäällikkö Marika Masalin-Weijo

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Henkilöstökulut	-1 186 369	-1 079 910	0	-1 079 910	-1 136 652	105,3 %	-56 742
Palkat ja palkkiot	-965 746	-905 700	0	-905 700	-922 258	101,8 %	-16 558
Henkilösivukulut	-220 624	-174 210	0	-174 210	-214 394	123,1 %	-40 184

1.1.6 Ympäristöasiat

Ei raportoitavaa

1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Ei raportoitavaa

1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnan talouden kehitysnäkymissä on poikkeuksellisen paljon edelleen epävarmuutta. Hyvinvointialue on ilmoittanut irtautuvansa Luhangasta lähes kokonaan

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmassa luki kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuuden uudistus, joka vastaisi kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantumisen sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Uudistuksen lähtökohdaksi tavoiteltiin varmistaa eri kokoisten kuntien edellytykset järjestää lakisääteiset peruspalvelut kaikkialla Suomessa, ottaa huomioon muuttotappiokuntien tarpeet ja eri alueiden demografisen kehityksen sekä vahvistaa kasvavien kuntien ja kaupunkien edellytykset investoida kasvuun ja hoitaa sosiaalisia ongelmia. Tämä uudistus ei toteudu kuluvalle hallituskaudella edes pieniltä osin. Uudistuksen kaatuminen on Luhangan kunnan etu.

Tavoitteena oli uudistaa peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä hallitusohjelman linjausten mukaisesti sekä lisätä järjestelmän ymmärrettävyyttä ja läpinäkyvyyttä. Aikataulun osalta tavoitteena oli, että hallituksen esitys olisi voitu antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2025 ja uusi lainsäädäntö olisi tullut voimaan 1.1.2026. Uudistus kuitenkin siirtyy vuodella eteenpäin alkuperäisestä aikataulustaan. On varsin todennäköistä, että uudistus on tulossa tulevan hallituksen hallitusohjelmaan ainakin joltain osin. Tuloksena voi olla merkittävä Luhangan kunnan valtionosuuksien leikkaus suhteessa vuosiin 2023, 2024 ja 2025. Uudistuksen kariutumisesta kunnat ovat valittaneet oikeuskanslerille, joten asia on vakavasti huomioon otettava yhteiskunnassa moneltakin osin.

Talouden tasapainottamistoimenpiteitä ei ole kuvattu vuoden 2025 talousarviokirjassa taseen kumulatiivisen ylijäämän pysyessä reilusti positiivisena. Vuonna 2026 kunnassa käsitellään kiinteistöjä tavoitteena salkuttaa kiinteistöomaisuus eri tarkoituksen mukaisesti. Hyvinvointialueen irtautuminen Luhangasta lähes kokonaan merkitsee se kunnalla myös merkittävää kassavirtavaikutusta suhteessa kunnan koko talouden kokoon.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Luhangan Vesihuolto Oy

Kunta perusti Luhangan Vesihuolto Oy:n valtuuston päätöksellä kvalt. 8 § / 9.3.2017. Yhtiön ensimmäinen tilikausi alkoi 28.9.2017 ja päättyi 31.12.2018. Yhtiön perustamisen tarkoituksena on ollut eriyttää vesihuolto kokonaan erilliseksi toiminnaksi kunnan taseesta. Samalla tavoitteena on kumppanin hakeminen yhtiölle vuoden 2019 alusta lukien seutukunnalta tai muuna yhteistyönä. Verkoston haavoittuvuuksia on sekä jäteveden johtamisessa että talousveden saatavuudessa. Toistaiseksi Luhangan vesihuollon verkostojen yhteys Joutsan verkostoihin on turvannut ongelmatilanteissa vesihuollon toimintaa Luhangassa. Vesihuollon toimiala on kriittinen yhteiskunnan palvelutoimiala, ja siitä johtuen verkostossa esiintyvät ongelmat ovat koko yhteiskunnan toiminnan kannalta merkittäviä. Tämä edellyttää verkoston ajantasaista ylläpitoa, jatkuvaa seurantaa sekä korvaavia järjestelmiä mahdollisen vesikriisin sattuessa. Vesihuoltoyhtiön vähimmäistavoitteena on kattaa toiminnallaan vesihuollosta aiheutuvat kustannukset sekä varautuminen riskeihin ja investointeihin yhtiön tulorahoituksella. Yhtiö ei ole pystynyt hoitamaan veloitteitaan koko sen toiminta aikana ja se muodostaa kunnan suurimman yksittäisen riskikokonaisuuden. Yhtiö on aloittanut aktiivisen valmistelun kohti yritysyritystyötä valmistelemalla yhtiön taustoja ja toimintoja yhteistyökuntoon. Tarkoituksenmukaista on, että kunta edelleen omistaa oman vesiyhtiönsä, mutta yhtiötä operoi vesihuollon ammattilaiset joko seutukunnallisesti tai ulkoistettuna. Pienin resurssein työ etenee hitaasti. Yhtiö on saanut uuden hallituksen vuoden 2026 alusta.

Taloyhtiöt

Kunta omistaa kolme osakeyhtiömuotoista taloyhtiötä kokonaan, on yhdessä enemmistöosakas ja yhdessä vähemmistöosakas. Näistä osakeyhtiömuotoisista yhtiöistä neljä on käytännössä velattomia ja yhdessä on edelleen valtionlainaa. Taloyhtiötarkastelussa keskeiseksi muodostuu käyttöaste ja vuosikorjaukset siten, että asuntokanta pysyy käyttökunnossa. Markkinat suomalaisella maaseudulla ja kunnan aikaisemmissa myyntikohteissa asuntoosakkeissa osoittaa, että asunto-osakkeet ovat käytännössä lähes arvottomia Luhangan kunnan alueella. Taloyhtiöiden riskeinä ovat alhainen käyttöaste ja pitkän aikavälin kunnossapidon mahdollinen laiminlyönti, jonka seurauksena huono kierre voimistuu. ARA:n käynnistämässä hankkeissa eri puolilla maata on lopulta päädytty vuokra-asuintalon purkamiseen, kun edellä mainittu huonon kehityksen kierre on toteutunut. Luhangan kunta on budjetoinut vuosittain määrärahoja asuntokannan ylläpitoon ja kunnan tulee edelleen arvioida näiden määrärahojen riittävyttä asuntokanta huomioon ottaen. Myös osasta asuntokannan luopumista tulee harkittavaksi. Naapurikunnista Sysmässä ja Hartolassa puretaan kunnan vuokrataloja alhaisten käyttöasteiden ja toimintaympäristön muutoksen takia.

Henkilöstöriski

Yksittäisiin viranhaltijoihin ja työntekijöihin kohdistuvat psykososiaaliset ulkoiset paineet sekä maalittaminen vaikuttavat henkilöstön motivaatioon ja työssä jaksamiseen tuoden sitä kautta merkittävän riskin kunnan palveluntuotannolle. Myös laajat työnkuvat haastavat osaamista ja työssäjaksamista mikä tulee työnantajan ottaa huomioon. Henkilöstöriskiä on syytä hallita tulevaisuudessa yhä enemmän kuntayhteistyön avulla jolla saadaan kapeampia työnkuvia ja syvällisempää osaamista eri rooleihin sekä parennettua rekrytointien onnistumista ja ylipäättään rekrytointia.

Rahoitusriski

Kunnan lainakannasta koko kanta on pitkäaikaista velkaa ja lyhytaikaista kuntatodistusluottoa ei ole tällä hetkellä. Kunnan leasingvastuut ovat tilinpäätöshetkellä yhteensä 598,89 €. Kunnalla on tällä hetkellä vankka kassa, joka mahdollistaa päiväkodin rakentamisen ilman velanottoa. Kunnan rahoitusasema tulee heikentymään hyvinvointialueen irtaudutta Luhangasta ja kirjoitushetkellä aseman paranemiseen ei ole

näkyvissä muutosta parempaan. Kuntatodistusta kunnalla on käytettävissään kahden miljoonan euron edestä.

Oikeudelliset riskit

Oikeudellisia riskejä hallitaan parhaiten ennakolta varmistamalla päätösten ja oikeustoimien asianmukainen ja huolellinen valmistelu sekä toiminnan lainmukaisuus. Kunnan viranhaltijoilla on keskeinen rooli oikeudellisten riskien ennakkolisessa tunnistamisessa ja hallinnassa. Oikeudellisten riskien hallitsemiseksi organisaation hankinta- ja sopimusoikeudellista osaamista tulee vahvistaa ja järjestelmällä valmistelijoille sopimushallinnan perusteita ja hankintoja koskevaa koulutusta. Hyvän tilinpäätöstarvian edellyttämän oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi on syytä antaa tieto myös keskeisistä oikeudenkäynneistä. Niitä on vireillä tällä hetkellä kaksi asiaa

- Valitus hallinto-oikeudessa Keski-Suomen hyvinvointialueen valtuuston päätöksestä 13.06.2023 § 50 "Keski-Suomen sairaanhoitopiirin tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2022"
- Valitus hallinto-oikeudessa kunnanvaltuuston päätöksestä 12.2.2026 § 9 "Eropyyntö tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävästä Juhani Räsänen"

Talouden tasapainottamisohjelma

Kunnalla ei ole tällä hetkellä talouden tasapainottamisohjelmaa. Mikäli talousarviota vuodelle 2027 ei saada positiiviseksi on taloudentasapainottamisohjelmaa on syytä alkaa valmistelemaan jo vuodelle 2027 toteutettavaksi.

1.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan tarkoitus on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Luhangan kunnan hallintosäännöllä on luotu puitteet kunnan toimivaltasääntöihin, ja kunnan sisäistä toimintaa ohjaavat ohjeistukset, sekä turvallisuussuunnitelmat ovat ajan tasalla ja niitä päivitetään aina tarpeen tullen. Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja kunnanhallituksen alaisuudessa toimii kunnanjohtaja, jonka tehtävä on hoitaa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kunnassa.

Kunnan tietoverkkojen valvonta on ulkoistettu. Kunnan vakuutusriskit kartoitetaan vuosittain yhdessä vakuutusmeklarin kanssa.

Kunnan talouden seuranta perustuu valtuuston hyväksymään talousarvioon sekä toteutumisen seuranta tilinpäätökseen ja käyttötalouden seurantaan vuoden aikana. Toimielimet vastaavat oman hallinnonalan toteutumisesta ja raportoivat kunnanhallitukselle mahdollisista muutoksista.

Hallintokunnat vastaavat omasta sopimustoiminnastaan ja sopimuksia on tallennettu sähköiseen asiahallintajärjestelmään seurannan ja valvonnan parantamiseksi.

Sisäisen valvonnan kehittämiseksi edelleen on tarkoituksenmukaista tuoda valmistelussa oleva sisäisen valvonnan ohje vahvistettavaksi kunnanhallitukselle.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Vuoden 2025 talousarviossa vuosikate oli 486 605 euroa ja tilikauden tulos 311 637 euroa ylijäämäinen.

Toteutuneessa tilinpäätöksessä toimintatuotot ylittyivät 28 050 euroa ja toimintakulut ylittyivät 299 734 euroa. Toimintakate huonontui talousarvioon nähden 271 684 euroa. Vuosikatteen muodostui 337 464 euroa ja poistojen, sekä arvonalentumisten jälkeen tilikauden tulos on 18 192 euroa ylijäämäinen. Arvonlennemisiä kirjattiin 159 628 euroa.

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	880 834	915 123	0	885 563	96,8 %	-29 560
Myyntituotot	285 588	443 098	0	315 307	71,2 %	-127 791
Maksutuotot	63 288	48 300	0	48 650	100,7 %	350
Tuet ja avustukset	39 686	10 000	0	6 980	69,8 %	-3 020
Muut toimintatuotot	492 271	413 725	0	514 626	124,4 %	100 901
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-2 913 400	-3 066 261	0	-3 308 385	107,9 %	-242 124
Henkilöstökulut	-1 186 369	-1 079 910	0	-1 136 652	105,3 %	-56 742
Palkat ja palkkiot	-965 746	-905 700	0	-922 258	101,8 %	-16 558
Henkilösivukulut	-220 624	-174 210	0	-214 394	123,1 %	-40 184
Palvelujen ostot	-1 062 936	-1 389 249	0	-1 488 094	107,1 %	-98 845
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-426 000	-513 402	0	-405 586	79,0 %	107 816
Avustukset	-115 757	-21 000	0	-165 278	787,0 %	-144 278
Muut toimintakulut	-122 338	-62 700	0	-112 774	179,9 %	-50 074
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 032 567	-2 151 138	0	-2 422 822	112,6 %	-271 684
Verotulot	1 863 327	1 682 000	0	1 821 869	108,3 %	139 869
Valtionosuudet	806 729	970 943	0	942 897	97,1 %	-28 046
Rahoitustuotot ja -kulut	-27 897	-15 200	0	-4 480	29,5 %	10 720
VUOSIKATE	609 592	486 605	0	337 464	69,4 %	-149 141
Poistot ja arvonalentumiset	-461 027	-174 968	0	-331 786	189,6 %	-156 818
Suunnitelman mukaiset poistot	-183 542	-174 968	0	-172 158	98,4 %	2 810
Arvonalentumiset	-277 485	0	0	-159 628	0,0 %	-159 628
Satunnaiset erät	12 175	0	0	12 514	0,0 %	12 514
Satunnaiset tuotot	12 175	0	0	12 514	0,0 %	12 514
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN TULOS	160 739	311 637	0	18 192	5,8 %	-293 445
Varausten ja rahastojen muutokset	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	160 739	311 637	0	18 192	5,8 %	-293 445

1.3.2 Toiminnan rahoitus

	TA 2025	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Tot 2025	Poikkeama	Kayttö %
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	211 532	0	211 532	337 463,59	-125 931,59	159,53
Satunnaiset erät	0	0	0	12 513,64	-12 513,64	-100
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0	0	0
	211 532	0	211 532	349 977,23	-138 445,23	165,45
Investointien rahavirta						
Investointimenot	0	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta						
	211 532	0	211 532	349 977,23	-138 445,23	165,45
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	-100
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	-129 810	129 810	-100
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	-129 810	129 810	-100
Oman pääoman muutokset						
	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varat ja pääomat	0	0	0	-511,13	511,13	-100
Vaihto-omaisuus	0	0	0	1 755,41	-1 755,41	-100
Saamiset	0	0	0	-11 101,43	11 101,43	-100
Korottomat velat	0	0	0	63 058,28	-63 058,28	-100
	0	0	0	53 201,13	-53 201,13	-100
			0			
Rahoituksen rahavirta	0	0	0	-76 608,87	76 608,87	-100
Rahavarojen muutos						
	201 325	0	0	273 368,36	-72 043,36	135,78
Rahavarojen muutos						
				273 368,36		
Rahavarat 31.12.				1 988 406,01		
Rahavarat 1.1.				1 715 037,65		

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE	2025	2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	807 911,22	807 911,22
Rakennukset	2 180 677,61	2 424 319,35
Kiinteät rakenteet ja laitteet	263 343,99	307 813,81
Koneet ja kalusto	9 290,70	12 964,74
Muut aineelliset hyödykkeet	252,28	252,28
Aineelliset hyödykkeet	3 261 475,80	3 553 261,40
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	982 871,05	1 022 871,05
Kuntayhtymäosuudet	31 222,84	31 222,84
Asunto-osakkeet	0,00	0,00
Muut osakkeet ja osuudet	346 737,63	346 737,63
Osakkeet ja osuudet	1 360 831,52	1 400 831,52
Muut lainasaamiset	324 439,51	324 439,51
Muut saamiset	66 535,21	66 535,21
Sijoitukset	1 751 806,24	1 791 806,24
PYSYVÄT VASTAAVAT	5 013 282,04	5 345 067,64
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,00	472,21
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,00	472,21
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	31 005,25	32 760,66
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	67 221,14	81 738,94
Muut saamiset	33 465,90	5 398,65
Siirtosaamiset	9 962,81	12 410,83
Lyhytaikaiset saamiset	110 649,85	99 548,42
Saamiset	110 649,85	99 548,42
Rahat ja pankkisaamiset	1 988 406,01	1 715 037,65
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 130 061,11	1 847 346,73
VASTAAVAA	7 143 343,15	7 192 886,58

TASE	2025	2024
VASTATTAVAA		
OMAPÄÄOMA		
Peruspääoma	1 917 062,99	1 917 062,99
Muut omat rahastot	123 892,74	123 892,74
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	2 588 477,77	2 427 738,41
Tilikauden yli/alijäämä	18 191,63	160 739,36
OMA PÄÄOMA	4 647 625,13	4 629 433,50
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	61 713,00	61 713,00
PAKOLLISET VARAUKSET	61 713,00	61 713,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	52 907,47	53 080,81
Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	810,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	52 907,47	53 890,81
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 828 163,00	1 957 973,00
Muut velat	16 500,00	16 500,00
Pitkäaikainen	1 844 663,00	1 974 473,00
Lyhytaikainen		
Lyhennysosuudet/kotim.rah.lait.	129 810,00	129 810,00
Saadut ennakot	15 000,00	0,00
Ostovelat	182 147,63	139 252,91
Muut velat	21 564,89	20 483,00
Siirtovelat		
Siirtyvät korot	4 636,86	5 909,25
Lomapalkkajaksotus	161 136,84	155 730,95
Valtionosuusennakot	0,00	0,00
Muut siirtovelat	22 138,33	22 190,16
Siirtovelat	187 912,03	183 830,36
Lyhytaikainen	536 434,55	473 376,27
VIERAS PÄÄOMA	2 381 097,55	2 447 849,27
VASTATTAVAA	7 143 343,15	7 192 886,58

	2025	2024
Omavaraisuusaste	65%	64%
Lainakanta 31.12.	1 957 973	2 087 783
Lainat euroa per asukas	2 829,44	2 936,40
Lainasaamiset 31.12.	324 439,51	324 439,51
Asukasmäärä	692	711

1.5 Kokonaistulot ja -menot

LUHANKA	Ulkoiset v. 2025		Ulkoiset v. 2024	
TULOT	eur	%	eur	%
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	885 563,02	23,91	880 833,77	23,78
Verotulot	1 821 868,64	49,19	1 863 326,64	50,31
Valtionosuudet	942 897,00	25,46	806 729,00	21,78
Korkotuotot	7 576,48	0,20	1,75	0,00
Muut rahoitustuotot	33 040,81	0,89	35 607,24	0,96
Satunnaiset tuotot	12 513,64	0,34	12 174,60	0,33
Tulorahoituksen korjaukset				
- Käyttöomaisuuden myyntivoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myynti	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00	0,00	0,00
Oman pääoman lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kokonaistulot yhteensä / ulkoiset	3 703 459,59	100,00	3 598 673,00	97,17
MENOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut	3 308 385,23	94,98	2 913 400,34	83,64
- Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00	0,00	0,00
Korkokulut	44 829,78	1,29	62 548,00	1,80
Muut rahoituskulut	267,35	0,01	958,43	0,03
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjaukset				
Pakollisten varausten vähennys/lisäys	0,00	0,00	0,00	0,00
- Käyttöomaisuuden myyntitappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäys	0,00	0,00	120 000,00	3,45
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	129 810,00	3,73	129 810,00	3,73
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00	73 352,00	2,11
Oman pääoman vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kokonaismenot yhteensä/ulkoiset	3 483 292,36	100,00	3 300 068,77	94,74
Täsmäytysluku	220 167,23		298 604,23	
Täsmäytys:				
Muut maksuvalm. Muutokset	-53 201,13		30 550,29	
Kassavarojen muutos	273 368,36		268 053,94	
	220 167,23		298 604,23	

1.6 Konsernin toiminta ja talous

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Asunto Oy Luhangan Kilpala, Asunto Oy Tammijärven Tienristi, Asunto Oy Luhangan Pinteli, Asunto Oy Luhangan Luhangansato, Luhangan Vesihuolto Oy

Asunto Oy Metsurinpolkka

Keski-Suomen liitto, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Luhangan kunnan konserniohjauksesta on päätetty hallintosäännön luvussa 7

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Luhangan vesihuolto Oy:n hallitukseen oli haasteita saada jäseniä. Hallitus on uudelleen organisoitunut vuoden 2026 alussa.

1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Luhangan kuntakonsernin suurin lähitulevaisuuden muutos on mahdollinen omassa taseessa olevien asuinrakennusten ja Tuuliharjun yhtiöittäminen vuoden 2026-27 aikana.

Vesihuoltolain muuttuminen ja hankala toimintaympäristö vesihuollolle tulee vaikuttamaan merkittävästi Luhangan Vesihuolto Oy:n toimintaan ja on syytä tarkastella yhteistyömahdollisuuksia heti yhtiön toiminnan vakiintumisen jälkeen.

Nykyiset asunto-osakkeet on syytä käydä läpi ja tarkastella mahdollista irtaantumista niiden omistuksesta, jotta päästään eroon tappiota tekevistä.

1.6.5 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä

Kunnan konserniin kuuluvalla vesihuoltoyhtiöllä on ollut sama tilintarkastajan kuin emokunnalla. Kunnan tarkastuslautakunnalla on oikeus saada tietoja tytäryhtiöiden toiminnasta. Konserniyhtiöiden raportointia kunnanhallitukselle tulee vielä parantaa ohjeistamalla yhtiöiden hallituksia.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toimintatuotot	1 193 204,50	1 165 162,86
Toimintakulut	-3 620 082,48	-3 217 187,84
TOIMINTAKATE	-2 426 877,98	-2 052 024,98
Verotulot	1 818 250,81	1 859 646,26
Valtionosuudet	942 897	806 729
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	9 220,67	3 290,12
Muut rahoitustuotot	34 455,83	35 193,53
Korkokulut	-49 049,83	-66 752,60
Muut rahoituskulut	-1 135,30	-1 814,88
VUOSIKATE	327 761,20	584 266,45
Suunnitelman mukaiset poistot	-194 023,76	-360 226,59
Satunnaiset erät	12 513,64	12 174,60
TILIKAUDEN TULOS	146 251,08	236 214,46
Tilinpäätössiirrot	0	-11 643,89
Laskennalliset verot	2 342	0
Vähemmistöosuudet	4 845,04	14 428,66
Rahastojen lisäys	-43,43	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	153 394,69	238 999,23
Toimintatuotot/toimintakulut	32,96%	36,22%
Vuosikate/poistot	169%	162%
Vuosikate, euroa/asukas	473,64	821,75
Asukasmäärä	692	711

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2025	2024
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	327 761,20	584 266,45
SATUNNAISET ERÄT	12 513,64	12 174,60
TILIKAUDEN VEROT	0	0
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	0	-632,04
	340 274,84	595 809,01
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-4 117,91	-7 785,13
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	0	0
PYSYVIEN VASTAAVIEN LUOVUTUSTULOT	0	626,78
	-4 117,91	-7 158,35
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	336 156,93	588 650,66
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	0	-120 000
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	324 439,51	324 439,51
	324 439,51	204 439,51
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	0	0
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-166 317,86	-166 317,86
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	0	-73 352
	-166 317,86	-239 669,86
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	-61 725,65	-61 725,65
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄMIEN MUUT.	-6 667,14	13 539,59
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	1 605,43	-136,21
SAAMISTEN MUUTOS	-34 397,24	21 629,48
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-146 566,02	-224 086,59
	-186 024,97	-189 053,73
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-89 628,97	-286 009,73
RAHAVAROJEN MUUTOS	246 527,96	302 640,93
KASSAVARAT 31.12.	2 227 850,40	1 978 601,06
KASSAVARAT 1.1.	1 981 322,44	1 675 960,13
	246 527,96	302 640,93
Investointien tulorahoitus, %	0%	0%
Lainanhoitokate	1,22	2
Kassa riittävyys, pv	212	202
Asukasmäärä	692	711

KONSERNITASE	2025	2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0	0
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	879 920,62	879 967,74
Rakennukset	2 378 999,78	2 639 967,61
Kiinteät rakenteet ja laitteet	684 554,40	738 886,31
Koneet ja kalusto	20 032,67	23 062,41
Muut aineelliset hyödykkeet	776,3	776,3
Keskeneräiset hankinnat	4 117,91	285,86
Aineelliset hyödykkeet	3 968 401,68	4 282 946,23
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	41 053,55	51 182,37
Muut osakkeet ja osuudet	346 842,56	347 151,73
Muut saamiset	66 799,86	66 799,86
Sijoitukset	454 695,97	465 133,96
PYSYVÄT VASTAAVAT	4 423 097,65	4 748 080,19
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	7 631,26	11 419,60
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	31 704,98	33 310,41
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	21 820,07	21 820,07
Lyhytaikaiset saamiset	177 999,09	142 895,58
Saamiset	199 819,16	164 715,65
Rahoitusarvopaperit	21 204,10	9 661,50
Rahat ja pankkisaamiset	2 206 646,30	1 968 939,56
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 459 374,54	2 176 627,12
VASTAAVAA	6 890 103,45	6 936 126,91

KONSERNITASE	2025	2024
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	1 917 062,99	1 917 062,99
Muut omat rahastot	663 648,61	663 648,61
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	1 434 981,51	1 332 632,13
Tilikauden yli/alijäämä	153 394,68	238 999,23
OMA PÄÄOMA	4 169 087,79	4 152 342,96
VÄHEMMISTÖOSUUDET	10 081,13	712,46
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Vapaaehtoiset varaukset	0	11 710
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	11 710
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	61 713	61 713

**Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025**

27

PAKOLLISET VARAUKSET	61 713	61 713
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	63 330,21	73 785,70
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	1 940 213,05	2 074 317,05
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	134 104	134 104
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	511 574,27	427 441,74
VIERAS PÄÄOMA	2 585 891,32	2 635 862,79
VASTATTAVAA	6 890 103,45	6 936 126,91
Omavaraisuusaste	61%	60%
Lainat ja vuokravastuut % käyttötuloista	65,45%	68,85%
Lainakanta 31.12.2025	2 074 317,05	2 208 421,05
Lainat euroa per asukas	2 997,57	3 106,08
Asukasmäärä	692	711

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TILIKAUDEN TULOS	160 739	311 637	0	311 637	18 192	5,8 %	-293 445
Varausten ja rahastojen muutokset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	160 739	311 637	0	311 637	18 192	5,8 %	-293 445

Kunnanhallitus esittää, että tilikauden ylijäämä 18 192 euroa siirretään taseen yli-/alijäämätilille.

1.7.1 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Luhangan kunnan taloudellinen asema on vielä vakaa, kun taseessa on edellisiltä tilikausilta kertynyttä alijäämää 2 606 669,40 euroa. Talouden tunnusluvuissa ei toteudu yksikään kuntalain 118 §:n erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn kriteereistä. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos vähintään toinen seuraavista edellytyksistä täyttyy:

1. Kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

2. Asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa, tai rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia
- kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti
- asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla
- konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Rivitaloinvestointi ei ole toteutunut valtuuston päätöksestä huolimatta

2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

Keskusvaalilautakunta

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	7 500	0	0	0	881	0,0 %	881
Myyntituotot	7 500	0	0	0	881	0,0 %	881
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-11 816	-12 012	0	-12 012	-8 736	72,7 %	3 276
Henkilöstökulut	-9 986	-10 312	0	-10 312	-7 827	75,9 %	2 485
Palvelujen ostot	-1 402	-600	0	-600	-499	83,1 %	101
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-428	-1 100	0	-1 100	-410	37,3 %	690
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	-1	0,0 %	-1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 316	-12 012	0	-12 012	-7 856	65,4 %	4 156

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	7 500	0	0	0	881	0,0 %	881
TOIMINTAKULUT	-11 816	-12 012	0	-12 012	-8 736	72,7 %	3 276
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 316	-12 012	0	-12 012	-7 856	65,4 %	4 156

Vaaleja varten kunnassa on keskusvaalilautakunta. Sen tehtävänä on huolehtia kunnallisten, alueellisten ja valtiollisten vaalien järjestämisestä kunnassa. Luhangassa on yksi äänestysalue. Vuonna 2025 järjestettiin alue- ja kuntavaalit.

Kunnanvaltuusto

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-8 055	-18 900	0	-18 900	-22 640	119,8 %	-3 740
Henkilöstökulut	-5 878	-4 000	0	-4 000	-5 190	129,8 %	-1 190
Palvelujen ostot	-1 181	-12 600	0	-12 600	-10 954	86,9 %	1 646
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-997	-2 300	0	-2 300	-6 496	282,4 %	-4 196
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8 055	-18 900	0	-18 900	-22 640	119,8 %	-3 740

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-8 055	-18 900	0	-18 900	-22 640	119,8 %	-3 740
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8 055	-18 900	0	-18 900	-22 640	119,8 %	-3 740

Luhangan kunnanvaltuusto vuonna 2025 31.5.2025 asti

Valtuutettujen määrä 15. Paikat puolueittain: Kesk. 6, Kok. 4, SDP 2, PS 2, KD 1.

Puheenjohtaja Merivirta Marjo Kesk.
I varapuheenjohtaja Räsänen Juhani Luhangan Puolesta Pro Luhanka
II varapuheenjohtaja Polvela Eino Kesk.

Jäsenet

Ahola Risto PS
Aro Antti PS
Huttunen Antti SDP
Inkeroinen Hannu Kesk.
Nurminen Marja-Leena Kesk.
Nyman Ville-Petteri SDP
Seimola Pertti Kok.
Viinikainen Martti Kesk.
Vilkman Pirkko Kesk.

Virtaniemi Aki	Kok.
Virtaniemi Elina	Kok.
Weijo Hilikka	Kok.

Luhangan kunnanvaltuusto vuonna 2025 1.6.2025 alkaen

Puheenjohtaja	Sakari Valvanne	Kok.
Varapuheenjohtaja	Kimmo Laine	SDP

Jäsenet

Annika Ahvenmäki	SDP
Jarno Ankerman	Kok.
Sakari Halmemies	KD
Antti Huttunen	SDP
Hannu Inkeroinen	Kesk.
Teuvo Jaakkola	Kok.
Marjo Merivirta	Kesk.
Marja-Leena Nurminen	Kesk.
Eino Polvela	Kesk.
Tapio Rämö	Kok.
Juhani Räsänen	KD
Pertti Seimola	Kok
Aki Virtaniemi	Kok.

Kunnanvaltuuston keskeisimmät päätökset 2025:

Eronpyyntö keskusvaalilautakunnan varajäsenyydestä, Nurminen Marja-Leena

Eronpyyntö keskusvaalilautakunnan varajäsenyydestä, Seimola Pirjo

Tilinpäätös 2024

Arviontikertomus vuodelta 2024

Kuntalaisaloite: Luhangan Latamäen tuulivoimaloiden purkuvakuuksien selvittäminen

Valtuuston vaalilautakunnan vaali toimikaudelle 2025-2029

Valtuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali toimikaudelle 2025-2029

Kunnanhallituksen vaali

Tarkastuslautakunnan vaali toimikaudelle 2025-2029

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan vaali toimikaudelle 2025-2029

Tekninen - ja ympäristölautakunnan vaali toimikaudelle 2025-2029

Keskusvaalilautakunnan vaali toimikaudelle 2025-2029

Jyväskylän koulutuskuntayhtymän yhtymävaltuuston jäsenten ja varajäsenten vaali toimikaudelle 2025-2029

Eteläisen Keski-Suomen työllisyysaluelautakunnan edustajan nimeäminen 2025-2029

Keski-Suomen käräjäoikeuden lautamiehen valinta toimikaudelle 2025-2029

Kiinteistötoimituksen uskotut miehet toimikaudelle 2025-2029

Keski-Suomen liiton edustajainkokousedustajien vaali toimikaudelle 2025-2029

Sisä-Suomen poliisilaitoksen neuvottelukunnan jäsenen nimeäminen toimikaudelle 2025-2029

Jyväskylän seudun ympäristöterveyslautakunnan varajäsenen nimeäminen toimikaudelle 2025-2029

Virheellinen menettely kunnanhallituksen 31.3.2025 kokoukseen osallistumisessa

Sidonnaisuusilmoitukset 2025

Tarkastuslautakunnan talousarvion toteutuminen

Tuloveroprosentti vuodelle 2026

Kiinteistöveroprosentit vuodelle 2026

Keski-Suomen kuntien, Keski-Suomen liiton ja Keski-Suomen hyvinvointialueen strateginen yhteistyösopimus
1.1.2026 alkaen

Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman hyväksyminen

Eronpyyntö tarkastuslautakunnasta Kosonen Pirjo

Eronpyyntö tarkastuslautakunnasta Koskenniemi Marjo

Tarkastuslautakunnan väliraportti kunnanvaltuustolle

Tarkastuslautakunta

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-6 243	-5 800	0	-5 800	-9 486	163,6 %	-3 686
Henkilöstökulut	-2 408	-2 100	0	-2 100	-3 482	165,8 %	-1 382
Palvelujen ostot	-3 666	-3 600	0	-3 600	-5 841	162,3 %	-2 241
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-168	-100	0	-100	-161	161,0 %	-61
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	-2	0,0 %	-2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6 243	-5 800	0	-5 800	-9 486	163,6 %	-3 686

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-6 243	-5 800	0	-5 800	-9 486	163,6 %	-3 686
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6 243	-5 800	0	-5 800	-9 486	163,6 %	-3 686

1.1.-31.5.2025

Puheenjohtaja	Pertti Seimola	Läsnä kpl	4
Varapuheenjohtaja	Eino Polvela		4
Jäsen	Sakari Halmemies		4
Jäsen	Pirjo Kosonen		4
Jäsen	Pirkko Sievänen		4

Varajäsenet

Pertti Seimolan varajäsen	Tapio Rämö		0
Eino Polvelan varajäsen	Tarmo Manninen		0
Sakari Halmemiesin varajäsen	Heikki Kiviniemi		0
Pirjo Kososen varajäsen	Jaana Kuisma		0
Pirkko Sieväsen varajäsen	Eija Helen		0

Uusi valtuustokausi 2025-2029 alkoi 1.6.2025

1.6.-31.12.2025

Puheenjohtaja	Juhani Räsänen	5
Varapuheenjohtaja	Eino Polvela	4
Jäsen	Teuvo Jaakkola	5
Jäsen	Marjo Koskenniemi	5
Jäsen, pöytäkirjanpitäjä	Pirjo Kosonen	5
Varajäsenet		
Juhani Räsänen varajäsen	Hilkka Weijo	0
Eino Polvelan varajäsen	Risto Masalin	1
Teuvo Jaakkolan varajäsen	Tuomo Virolainen	0
Marjo Koskenniemen varajäsen	Hannu Inkeroinen	0
Pirjo Kososen varajäsen	Jaana Kuisma	0

Yhteensä vuoden 2025 aikana pidettiin yhdeksän tarkastuslautakunnan kokousta. Pöytäkirjaan kirjoitettiin yhteensä 88 pykälää.

Keskeisimmät päätökset vuonna 2025

Tarkastuslautakunnan kokoukset keväällä 2025
Luhangan Vesihuolto Oy:n tilanteen arviointi
Tilintarkastajan kuuleminen keväällä 2025
Arviointikertomus vuodelta 2024
Tarkastuslautakunnan sihteerin valinta
Kokouskäytännöistä päättäminen syksyllä 2025
Arviointisuunnitelman laatimisen valmistelu
Tarkastuslautakunnan kokoukset syksyllä 2025
Sidonnaisuusilmoitukset 2025
Tilintarkastajan kuuleminen syksyllä 2025
Työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kutsuminen kuultavaksi tarkastuslautakunnan kokouksiin
Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten osallistuminen koulutuksiin
Luhangan Vesihuolto Oy:n tilanteen arviointi
Tietosuojavastaavan lausunto koskien kokouksien tallentamista
Kokousten äänitallentamisesta päättäminen
Tarkastuslautakunnan talousarvio vuodelle 2026
Tarkastuslautakunnan väliraportti kunnanvaltuustolle

Lautakunnan puheenjohtaja osallistui Keski-Suomen kuntien tarkastuslautakuntien puheenjohtajien verkoston kokoukseen Jyväskylässä lokakuussa.

Kaksi lautakunnan jäsentä osallistui Aluepro Oy:n järjestämään Tarkastuslautakunnan tehtävät-verkkokoulutukseen marraskuussa.

Tarkastuslautakunnan kokouksessa 8.12.2025 Marjo Koskenniemi ja Pirjo Kosonen ilmoittivat eroavansa tarkastuslautakunnasta. Eroilmoitukset käsiteltiin 8.12. kunnanhallituksessa, jonka päätöksellä ilmoitukset päätettiin viedä 16.12.2025 kunnanvaltuustoon käsiteltäviksi.

Marjo Koskenniemi ja Pirjo Kosonen antoivat 10.12.2025 lisäselvityksen edelleen 16.12.2025 kunnanvaltuuston käsiteltäväksi. Kunnanvaltuuston kokouksessa 16.12.2025 Marjo Koskenniemelle ja Pirjo Kososelle ei myönnetty eroa tarkastuslautakunnasta, koska uusia jäseniä ei saatu heidän tilalle.

Kunnanvaltuuston kokouksessa 16.12.2025 lautakunnan puheenjohtaja Juhani Räsänen ilmoitti eroavansa sekä lautakunnan puheenjohtajuudesta että lautakunnan jäsenyydestä.

Kunnanhallitus

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	27 060	10 000	0	10 000	7 091	70,9 %	-2 909
Myyntituotot	489	0	0	0	2 052	0,0 %	2 052
Maksutuotot	-1 032	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	27 603	10 000	0	10 000	5 039	50,4 %	-4 961
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-553 571	-531 856	0	-531 856	-687 663	129,3 %	-155 807
Henkilöstökulut	-270 995	-211 756	0	-211 756	-286 233	135,2 %	-74 477
Palvelujen ostot	-193 986	-266 300	0	-266 300	-278 056	104,4 %	-11 756
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 865	-33 500	0	-33 500	-10 163	30,3 %	23 337
Avustukset	-71 188	-15 000	0	-15 000	-109 487	729,9 %	-94 487
Muut toimintakulut	-2 537	-5 300	0	-5 300	-3 724	70,3 %	1 576
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-526 511	-521 856	0	-521 856	-680 572	130,4 %	-158 716

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	181	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-114	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	67	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	26 879	10 000	0	10 000	7 091	70,9 %	-2 909
TOIMINTAKULUT	-553 457	-531 856	0	-531 856	-687 663	129,3 %	-155 807
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-526 578	-521 856	0	-521 856	-680 572	130,4 %	-158 716

Luhangan kunnanhallitus 2025 31.5.2025 asti

Jäsenmäärä 7, paikat puolueittain Kesk. 3, Kok. 2, PS 1, SDP 1

Puheenjohtaja Weijo Hilikka Kok.
Varapuheenjohtaja Vilkmann Pirkko Kesk.

Jäsenet

Aro Antti PS
Nurminen Marja-Leena Kesk.
Nyman Ville SDP
Viinikainen Martti Kesk.
Virtaniemi Aki Kok.

Luhangan kunnanhallitus 2025 1.6.2025 alkaen

Jäsenmäärä 7, paikat puolueittain Kesk. 2, Kok. 3, KD 1, SDP 1

Puheenjohtaja Marjo Merivirta Kesk.
Varapuheenjohtaja Aki Virtaniemi Kok.

Jäsenet

Annika Ahvenmäki, SDP
Jarno Ankerman Kok.
Sakari Halmemies KD
Marja-Leena Nurminen Kesk.
Tapio Rämö Kok.

Kunnanhallituksella oli kertomusvuoden aikana yhteensä 19 kokousta.

Kunnanhallituksen keskeisimmät päätökset 2025:

Kunnanhallituksen kokousten sihteerin / pöytäkirjan pitäjän valinta
Rivitalohankkeen projektityöryhmän muodostaminen
Luhangan Vesihuolto Oyn hallituksen jäsenen eroilmoitus
Rakennusvalvonnan yhteistyö Joutsa - Luhanka
Taseen alaskirjaukset tilinpäätökseen 2024
Tammijärven Tammi ry:n kohdeavustushakemus
Tiedonohjaussuunnitelmien ja asianhallintajärjestelmän päivitys
Rivitalohankkeen projektityöryhmän pöytäkirjat
Hankintalain muutos
Nuorten kesätyöpaikat 2025
Selvityspyyntö tiedonhallintalain toteuttamisesta (VN/23900/2024)
Kuntalaisaloite: Luhangan Latamäen tuulivoimaloiden purkuvakuuksien selvittäminen
Monetra Keski-Suomi Oy luovutettavien osakkeiden etuostooikeuden käyttäminen
Rivitalohankkeen projektityöryhmän raportointi
Epäasialliseen käytökseen puuttuminen
Henkilöstön työhyvinvointikyselyn 2025 tulokset
Rivitalohanke
Palotalon lohkominen erilliseksi kiinteistöksi
Eläkeliiton Luhangan yhdistyksen avustushakemus
Eronpyyntö Palvelukeskus Tuuliharjun vaalitoimikunnasta, Jaakkola Teuvo
Eronpyyntö Palvelukeskus Tuuliharjun vaalitoimikunta, Masalin Risto
Eronpyyntö Palvelukeskus Tuuliharjun vaalitoimikunnasta ja vaalilautakunnasta, Sissonen Anneli
Eronpyyntö vaalilautakunnan jäsenyydestä, Viinikainen Katri
Eronpyyntö vaalilautakunnan varajäsenyydestä, Viinikainen Martti
Eronpyyntö keskusvaalilautakunnan varajäsenyydestä, Nurminen Marja-Leena
Eronpyyntö keskusvaalilautakunnan varajäsenyydestä, Seimola Pirjo
Ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen
Lausuntopyyntö Tuomioistuinvirasto - Lautamiesten lukumäärän vahvistaminen 2025
Etelä-Suomen Aluehallintoviraston verkkosivujen tarkastusraportti ESAVI/18463/2024, Valvonnan ohjaus
23.7.2024
Eronpyyntö vaalilautakunnan jäsenyydestä, Vilkmän Heikki
Kunniamerkkiesityksien työryhmä
Tilinpäätös 2024
Henkilöstön polkupyöräetu
Tieto-, tarkastus- ja korjauspyyntöjen ohje

Luhangan kunnan myöntämien avustusten myöntämisperiaatteet ja hakuohjeet
Jyväskylän kesäyliopistoyhdistys ry:n 25.4.2025 vuosikokousedustaja
Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueen ohjausryhmän jäsenten nimeäminen
Eronpyyntö rivitalohankkeen projektityöryhmästä - Antti Huttunen
Kaivoslain (621/2011) perusteella 27.3.2025 hyväksytyn Finland Gold Resources S.à.r.l. varausilmoituksen
"Vatsa"muutoksenhaku
Virheellinen menettely kunnanhallituksen 31.3.2025 kokoukseen osallistumisessa
Koulukuljetusten hankinnan kilpailutus vuosille 2025-2029
Toimistosihteerin irtisanoutuminen ja toimen täyttäminen
Kotihoidon tuen kuntalisä
Avustushakemus Luhangan musiikkiyhdistys ry
Kunnan luottokortit
Varhaiskasvatuksen tilannekatsaus
Valtuuston vaalilautakunnan vaali toimikaudelle 2025-2029
Valtuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali toimikaudelle 2025-2029
Kunnanhallituksen vaali
Tarkastuslautakunnan vaali toimikaudelle 2025-2029
Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan vaali toimikaudelle 2025-2029
Tekninen - ja ympäristölautakunnan vaali toimikaudelle 2025-2029
Keskusvaalilautakunnan vaali toimikaudelle 2025-2029
Jyväskylän koulutuskuntayhtymän yhtymävaltuuston jäsenten ja varajäsenten vaali toimikaudelle 2025-2029
Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalue lautakunnan edustajan nimeäminen 2025-2029
Keski-Suomen käräjäoikeuden lautamiehen valinta toimikaudelle 2025-2029
Kiinteistötoimituksen uskotut miehet toimikaudelle 2025-2029
Keski-Suomen liiton edustajainkokousedustajien vaali toimikaudelle 2025-2029
Sisä-Suomen poliisilaitoksen neuvottelukunnan jäsenen nimeäminen toimikaudelle 2025-2029
Jyväskylän seudun ympäristöterveyslautakunnan varajäsenen nimeäminen toimikaudelle 2025-2029
Asukasvalinta tilanteissa, kun vuokra-asunnon hakijalla on maksuhäiriöitä
Maa-aineslupahakemus tilalle Kesäime ja alueen lohkominen myyntiin
Kunnanvaltuuston päätösten täytäntöönpano ja päätökset 5.6.2025
Lainahakemus - Luhangan vesihuolto Oy
Kirkonkylän ja Hepoluhdan asemakaavojen muutos
Valitus hallinto-oikeuteen Luhangan kunnanvaltuuston päätöksestä 17.4.2023 § 23
Kunnanviraston palveluaikojen muutos
Valtuustoaloite kunnan ilmoittelusta
Valtuustoaloite kuntalaisten kuulemisesta
2026 äänestysaluejaon muutokset ja niistä ilmoittaminen
Vanhus- ja vammaisneuvoston nimeäminen kaudelle 2025-2029
Alueellisen vanhus- ja vammaisneuvoston edustajien nimeäminen kaudelle 2025-2029
Nuorisovaltuuston nimeäminen kaudelle 2025-2029
Alueellisen nuorisovaltuuston jäsenten nimeäminen kaudelle 2025-2026
Hyvinvointityöryhmän nimeäminen kaudelle 2025-2029
Kunnan hallinnon tablet-laitteet
Vesijätön lunastus, Kesäime 435-402-4-677
Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös - Finland Gold Resources S.à.r.l. varausilmoituksen valituksista
Lausuntopyyntö maaseututoimen yhteistoiminta-alueen talousarvioista 2026
Arviontikertomus vuodelta 2024
Avustushakemus Luhangan Kotiseutuyhdistys
Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 17.9.2025 Nro 1795/2025
Kuntien esitykset Keski-Suomen liiton toiminnasta ja taloudesta vuosille 2026–2028
Palvelusetelin käyttöönotto varhaiskasvatuspalveluiden tuottamiseksi

Potilasasiavastaavan ja sosiaaliasiavastaavan selvitys 2024 kunnanhallitukselle
Strategiatyöryhmän toiminnan lopettaminen
Hämeenlinnan hallinto-oikeuden selityspyyntö koskien Keski-Suomen hyvinvointialueen kunnallisvalitusta Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuuston päätöksestä 17.6.2022 § 9 - diaarinumero 1702/03.04.04.10/2024
Hämeenlinnan hallinto-oikeuden selityspyyntö koskien Keski-Suomen hyvinvointialueen täydennystä lausuntoonsa (valitukseen Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuuston päätöksestä 13.6.2023 § 50)- diaarinro 1439/03.04.04.09/2023
Vuoden 2025 hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen neuvottelu - 30.10.2025
Lausuntopyyntö Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueen Talousarvio 2026
Tarkastuslautakunnan talousarvion toteutuminen
Osallistuminen kuntapäiville
Tuloveroprosentti vuodelle 2026
Kiinteistöveroprosentit vuodelle 2026
Luhangan kunnan rakennusjärjestyksen uusiminen
Keski-Suomen kuntien, Keski-Suomen liiton ja Keski-Suomen hyvinvointialueen strateginen yhteistyösopimus 1.1.2026 alkaen
Lausunto Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden palveluverkosta
Tekninen ja ympäristövaltuuston talousarvioesitys vuodelle 2026
Kunnanvaltuuston päätösten täytäntöönpano ja päätökset 10.11.2025
Jyväskylän kesäyliopistoyhdistys ry:n sääntömääräinen syyskokous 28.11.2025
Puukauppa
Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2026
Toimenpideoite / Räsänen Juhani / Kunnanvaltuusto 10.11.2025 § 34
Luhangan Vesihuolto Oy hallituksen jäsenten eroilmoitukset
Luhangan Vesihuolto Oy:n yhtiökokousedustajan valinta
Tarkastuslautakunnan talousarvio 2026
Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman hyväksyminen
Luhangan Vesihuolto Oy:n hallitusvalinnat
Eronpyyntö tarkastuslautakunnasta Kosonen Pirjo
Eronpyyntö tarkastuslautakunnasta Koskeniemi Marjo
Kunnanjohtajan työpanoksen korvaaminen Luhangan Vesihuolto Oy:n asioiden hoitoon liittyen

Yleishallinto

Vastuhenkilö: Kunnanjohtaja

Palvelualue sisältää: Kunnanhallitus, kunnallisverotus, toimikunnat, yhteistoimintaosuudet ja jäsenmaksut, avustukset, huomionosoitukset ja edustus, kuntamarkkinointi, työllistäminen, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, kotouttaminen ja varautuminen

Palvelualueen kuvaus: Yleishallinto on tukipalvelu, joka vastaa kunnan keskeisimmistä päätöksistä, niiden valmistelusta ja toimeenpanosta sekä antaa toimialaansa kuuluvia asiantuntijapalveluja. Valtuuston ja kunnanhallituksen lisäksi yleishallinnon toimintoja ovat hallinto-, henkilöstö- ja talouspalvelut, tietohallinnon ylläpito sekä asumispalvelut. Hallintokunnan vastuulla on esimerkiksi vaaliasioiden valmistelu- ja toimeenpanoasiat sekä sisäiset palvelut, mm. tietohallinto ja tarvikehankinnat.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	21 276	0	0	0	2 052	0,0 %	2 052
Myyntituotot	489	0	0	0	2 052	0,0 %	2 052
Maksutuotot	-1 213	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	22 000	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-347 161	-299 641	0	-299 641	-453 016	151,2 %	-153 375
Henkilöstökulut	-195 242	-160 241	0	-160 241	-206 345	128,8 %	-46 104
Palvelujen ostot	-70 067	-97 900	0	-97 900	-128 790	131,6 %	-30 890
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 233	-24 200	0	-24 200	-5 676	23,5 %	18 524
Avustukset	-71 038	-15 000	0	-15 000	-109 487	729,9 %	-94 487
Muut toimintakulut	-1 581	-2 300	0	-2 300	-2 718	118,2 %	-418
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-325 885	-299 641	0	-299 641	-450 964	150,5 %	-151 323

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-25	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-25	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	21 276	0	0	0	2 052	0,0 %	2 052
TOIMINTAKULUT	-347 136	-299 641	0	-299 641	-453 016	151,2 %	-153 375
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-325 860	-299 641	0	-299 641	-450 964	150,5 %	-151 323

Toimintakatsaus 1–12/2025

Työllisyys

Työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtion työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille ja iminta-alueille 1.1.2025. Luhanka kuuluu eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueeseen, jonka pääpaikka on Jämsä. Uudistuksessa työllisyyden ja yritysten kasvua tukevat julkiset palvelut tulivat osaksi kuntien työllisyys- ja elinvoimatehtäviä. Uudistuksen tavoitteena on ollut palvelurakenne, joka edistäisi parhaalla mahdollisella

tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisäisi työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Uudistuksessa on huomioitu myös palvelujen yhdenvertainen saatavuus.

Työllisyyden hoito on vaatinut moniammatillista tiivistä yhteistyötä ja seuranta TE-palveluiden sekä hyvinvointialueen kanssa. Tärkeä osa työllisyyden hoitoa on kasvokkain tapahtuva asiakkaiden ohjaus ja neuvonta. Yksilöllisen ohjauksen avulla voidaan saada työtön työnhakija paremmin työllistymään tai vaihtoehtoisesti saadaan hänet oikeampaan palvelupolkuun. Aktivointisuunnitelmat on tehty yhteistyössä työllisyyspalveluiden ja hyvinvointialueen kanssa yhteistyössä. Luhangan kunnasta asiakastapaamiset TE-palveluiden kanssa on tehty varatulla ajalla Joutsassa/Luhangassa tai Teams-yhteydellä. Kuntouttava työtoiminta järjestettiin Luhankalaisille Joutsan työvarikolla.

Työttömien työnhakijoiden määrä on pysynyt melko samana edelliseen vuoteen verrattuna, koska kunnan työllisten määrä on laskenut seitsemällä henkilöllä. Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä on hiukan pienentynyt edelleiseen vuoteen verrattuna samoin pitkäaikaistyöttömyys. Koko maan työttömyysaste oli vuoden lopussa 13%. Keski-Suomen vastaavasti 15,8%, joka oli maan korkein yhdessä Pohjois-Karjalan kanssa. Keski-Suomen kunnissa työttömien työnhakijoiden osuus laski edellisen vuoden joulukuuhun verrattuna vain Luhangassa ja kunnassa oli myös joulukuussa matalin työttömyysaste (10.1%).

2025	kunnan työikäiset	työttömät työnhakijat	% koko Keski- Suomi	% Luhanka	Yli 50-vuotiaat työttömät	pitkäaikaistyöttömät kunnassa
tammikuu	277	31	11,2	14,0	20	17
helmikuu	277	35	12,6	14,2	20	17
maaliskuu	277	31	10,2	13,7	19	17
huhtikuu	277	30	10,8	13,4	15	16
toukokuu	277	25	9,0	13,2	14	14
kesäkuu	277	24	8,7	14,5	14	14
heinäkuu	277	24	8,7	14,8	14	14
elokuu	277	22	7,9	13,4	10	13
syyskuu	277	24	8,7	13,2	12	13
lokakuu	277	26	9,4	13,6	14	13
marraskuu	277	26	9,4	14,0	15	13
joulukuu	277	28	10,1	15,8	17	15

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen kunnassa

Hyvinvointialue tuotti terveys – ja sosiaalipalvelut, mutta kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen on kunnan tärkeimpiä perustehtäviä. Terveydenhuoltolaki (1326/210) 12 § velvoittaa kuntia seuraamaan asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia, sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Hyvinvointityötä on tehty yhdessä kaikkien kunnan toimialojen sekä hyvinvointialueen kanssa. Kunnan johtoryhmän, sivistys - ja hyvinvointilautakunnan, hyvinvointijohtajan sekä hyvinvointityöryhmän tehtävänä on ollut huolehtia, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet sekä toimenpiteet ovat sulautuneet osaksi kunnan toiminnan ja talouden suunnittelua.

Luhangan kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä vastasi hyvinvointijohtaja. Tehtäviin kuuluu myös hyvinvoinnin ja terveyden kokonaisvaltainen edistäminen, yhteistyön koordinointi eri toimialojen ja järjestöjen kanssa sekä osallisuuden edistäminen. Kouluterveyskyselyn tulokset käsiteltiin sivistys - ja hyvinvointilautakunnan kokouksessa. Luhangan kunnan hyvinvointisuunnitelman vuosille 2024–2025 painopistealueet ovat seuraavat:

- Hyvä liikunnallinen, toimintakykyinen ja turvallinen arki kaikenikäisille
- Osallisuus ja yhdessä tekeminen
- Hyvinvointia ja terveyttä edistävät palvelut
- Lapsi - ja perhelähtöiset palvelut

Terveyttä ja toimintakykyä lisääviä fysioterapeutin ohjaamia liikuntaryhmiä oli kunnassa tarjolla Tammijärvellä sekä Luhangan kirkonkylässä kylätalolla. Kuntosalien ryhmä- ja vapaa vuorot tarjoavat mahdollisuuden kuntalaisten omatoimiseen liikuntaan ja hyvinvoinnin edistämiseen.

Hykari hankkeen myötä Luhangan Marttat järjestivät säännöllistä toimintaa kunnan ikääntyneille. Martat ulkoilevat ja järjestävät kausiluontoista tekemistä itsenäisesti asuville ikäihmisille. Toiminta tuo toivottua seuraa ja hyvinvointia toimintaan osallistuville.

Kolmannen sektorin järjestämä aktiivinen toiminta kunnassa ja seurakunnan hyvänolon piiri sekä kuukausittain järjestettävä hyvinvointipäivä kylätalolla on myös tärkeää yhdessä kolmannen sektorin kanssa tehtävää hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa. Kunnassa jaettiin myös kenkiin kiinnitettäviä liukuesteitä yli 70 - vuotiaille kuntalaisille kaatumista ehkäisevänä toimenä.

Luhangan kunta pitää myös tärkeänä lapsiperheiden ja heidän hyvinvointinsa tukemista. Kunnassa on käytössä vauvaraha. Lisäksi vauvaperheet saavat kunnan maksamaa kodinhoitoapua 6 pv (6 h/pv) lapsen ensimmäisen elinvuoden aikana. Palvelua hyödynsi viime vuonna kaksi perhettä. Palvelu toteutetaan ostopalveluna yksityisiä seutukunnan palveluntuottajia käyttäen. Kotiavulla halutaan tukea ja lisätä perheiden hyvinvointia.

Vuonna 2025 syntyi kuntaan kuusi lasta. MLL:n perhekahvilatoiminta ja muskaritoiminta tuo lapsiperheet yhteen ja tarjoaa perheille yhteistä tekemistä ja vertaistukea. Perhekahvilatoimintaa on ollut tarjolla perheille 1 x kuukaudessa varhaiskasvatuksen tiloissa. Joutsan SOTE –keskuksessa perhekeskus tammessa on myös tarjolla Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestämää toimintaa, johon ovat myös luhankalaiset lapsiperheet olleet tervetulleita.

Hallinto

Vastuhenkilö: Kunnanjohtaja

Palvelualue sisältää: Sisältää kustannuspaikat: Keskustoimisto ja tietohallinto

Palvelualueen kuvaus:

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	181	0	0	0	0	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	181	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-181 632	-199 815	0	-199 815	-215 344	107,8 %	-15 529
Henkilöstökulut	-75 753	-51 515	0	-51 515	-79 888	155,1 %	-28 373
Palvelujen ostot	-102 456	-136 700	0	-136 700	-130 714	95,6 %	5 986
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 467	-8 600	0	-8 600	-3 736	43,4 %	4 864
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	-956	-3 000	0	-3 000	-1 006	33,5 %	1 994
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-181 451	-199 815	0	-199 815	-215 344	107,8 %	-15 529

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	181	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-89	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	92	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-181 543	-199 815	0	-199 815	-215 344	107,8 %	-15 529
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-181 543	-199 815	0	-199 815	-215 344	107,8 %	-15 529

Henkilöstöhallinto

Vastuhenkilö: Kunnanjohtaja

Palvelualue sisältää: Sisältää kustannuspaikat: Työterveyshuolto, työtoiminta, työsuojelun valvonta ja muu henkilöstöhallinto

Palvelualueen kuvaus:

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	5 603	10 000	0	10 000	5 039	50,4 %	-4 961
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	5 603	10 000	0	10 000	5 039	50,4 %	-4 961
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-24 778	-32 400	0	-32 400	-19 303	59,6 %	13 097
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-21 463	-31 700	0	-31 700	-18 551	58,5 %	13 149
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 165	-700	0	-700	-752	107,4 %	-52
Avustukset	-150	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-19 175	-22 400	0	-22 400	-14 264	63,7 %	8 136

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	5 603	10 000	0	10 000	5 039	50,4 %	-4 961
TOIMINTAKULUT	-24 778	-32 400	0	-32 400	-19 303	59,6 %	13 097
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-19 175	-22 400	0	-22 400	-14 264	63,7 %	8 136

Elinkeinoiminnan kehittäminen

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	145	0	0	0	248	0,0 %	248
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	145	0	0	0	248	0,0 %	248
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-19 798	-20 300	0	-20 300	-13 459	66,3 %	6 841
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-19 632	-19 300	0	-19 300	-7 923	41,1 %	11 377
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-132	-1 000	0	-1 000	-4 846	484,6 %	-3 846
Avustukset	0	0	0	0	-450	0,0 %	-450
Muut toimintakulut	-34	0	0	0	-240	0,0 %	-240
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-19 654	-20 300	0	-20 300	-13 212	65,1 %	7 088

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	145	0	0	0	248	0,0 %	248
TOIMINTAKULUT	-19 798	-20 300	0	-20 300	-13 459	66,3 %	6 841
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-19 654	-20 300	0	-20 300	-13 212	65,1 %	7 088

Elinkeinoitoimi

Vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja

Palvelualue sisältää: Sisältää kustannuspaikat: Elinkeinojen edistäminen

Palvelualueen kuvaus:

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	145	0	0	0	248	0,0 %	248
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	145	0	0	0	248	0,0 %	248
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-8 573	-9 300	0	-9 300	-5 086	54,7 %	4 214
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-8 406	-8 300	0	-8 300	0	0,0 %	8 300
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-132	-1 000	0	-1 000	-4 846	484,6 %	-3 846
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	-34	0	0	0	-240	0,0 %	-240
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8 428	-9 300	0	-9 300	-4 839	52,0 %	4 461

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	145	0	0	0	248	0,0 %	248
TOIMINTAKULUT	-8 573	-9 300	0	-9 300	-5 086	54,7 %	4 214
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8 428	-9 300	0	-9 300	-4 839	52,0 %	4 461

Maaseutulautakunta

Vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja

Palvelualue sisältää: kustannuspaikan maaseutuelinkeinot

Palvelualueen kuvaus:

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-11 226	-11 000	0	-11 000	-8 373	76,1 %	2 627
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-11 226	-11 000	0	-11 000	-7 923	72,0 %	3 077
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Avustukset	0	0	0	0	-450	0,0 %	-450
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-11 226	-11 000	0	-11 000	-8 373	76,1 %	2 627

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-11 226	-11 000	0	-11 000	-8 373	76,1 %	2 627
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-11 226	-11 000	0	-11 000	-8 373	76,1 %	2 627

Toimintakatsaus 1–12/2025

Maaseutuhallinto tuottaa alueen kunnille maaseutuhallinnon maksaja- ja viranomaispalvelut sekä muut maaseutuelinkeinoviranomaiselle kuuluvat lakisääteiset tehtävät. Viite: Laki maa-seutuhallinnon järjestämisestä kunnissa 210/2010 1§. Laukaan kunta toimii maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain (30.3.2010/210) mukaisena yhteistoiminta-alueen järjestämisvastuussa olevana kuntana.

Vastuukunnassa maaseututoimi toimii maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain 1 §:ssä tarkoitettuna kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisena. Vastuukunta vastaa YT-alueella maaseutuhallinnon järjestämisestä siten, että maaseutuhallinnon tehtävät tulevat hoidetuksi Euroopan unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Maaseutuhallintoyksikön lakisääteistä toimintaa ohjaa Ruokavirasto sekä Maa- ja metsätalousministeriö.

Luhangan maaseutuhallinnosta vastaa siis isäntäkuntamallilla Laukaan kunta. Vuonna 2024 Laukaan ja Keuruun yhteistoiminta alueet yhdistyivät yhdeksi yhteistoiminta-alueeksi. Maaseututoimen yhteistoimintaalueen sopimuskuntia ovat Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Laukaa, Luhanka, Muurame, Toivakka, Uurainen, Keuruu, Jämsä, Multia ja Petäjävesi. Yhteistoiminta-alueeseen sisältyy myös tukihallintoyksikkö. Kuntien järjestettäväksi määrätty lakisääteinen maaseutuhallinto hoidetaan yhteistoiminta-alueen hallintoyksikössä Laukaassa. Sopimus sisältää kaikki kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle säädetyt tehtävät ja palvelut.

Lisäksi hallintoyksikössä toteutetaan maaseudun kehittämistoimintaa. Sopijaosapuolet ovat sitoutuneet noudattamaan toiminnassa yhdessä hyväksytyjä tavoitteita. Sopijaosapuolet sitoutuvat noudattamaan toiminnassa yhdessä hyväksytyjä tavoitteita. Tavoitteita ovat maaseutupalvelujen turvaaminen lähipalveluna, niiden tasapuolisuus, kuntien tiivis yhteistyö ja henkilöstön ammattitaidon hyödyntäminen sekä palvelujen hallittu kustannuskehitys ja maaseudun kehittämisen tehostaminen.

Yhteistoiminta-alueen hallinnosta vastaavana isäntäkuntana toimii Laukaan kunta sekä tukihallinnon että maaseudun kehittämisen osalta. Kokoaikaiset maaseutuhallinnon toimistot ovat Laukaassa ja Jämsässä. Määrättyinä aikoina ajanvarauksella olevat palvelupisteet ovat Hankasalmella, Joutsassa, Jyväskylässä, Keuruulla, Luhangassa, Multialla, Muuramessa, Petäjävedellä, Toivakassa ja Uuraisilla. Laukaan kunta ja asianomainen kunta neuvottelevat ja sopivat mahdollisista toimipaikkamuutoksista. Yhteistoiminta-alueen keskuspaikkana toimii Laukaan kunnan toimipiste. Luhangassa maataloustukia hakeneita tiloja vuonna 2025 oli 28 kpl. Tukia maksettiin 813 827 euroa (2024 709.750 euroa).

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	32 068	11 300	0	11 300	23 236	205,6 %	11 936
Myyntituotot	102	0	0	0	1 344	0,0 %	1 344
Maksutuotot	25 583	11 300	0	11 300	19 178	169,7 %	7 878
Tuet ja avustukset	6 383	0	0	0	1 941	0,0 %	1 941
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	773	0,0 %	773
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-947 406	-886 871	0	-886 871	-1 089 791	122,9 %	-202 920
Henkilöstökulut	-610 247	-579 121	0	-579 121	-567 861	98,1 %	11 260
Palvelujen ostot	-283 786	-232 900	0	-232 900	-393 062	168,8 %	-160 162
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34 682	-66 850	0	-66 850	-97 713	146,2 %	-30 863
Avustukset	-14 569	-6 000	0	-6 000	-25 417	423,6 %	-19 417
Muut toimintakulut	-4 122	-2 000	0	-2 000	-5 737	286,8 %	-3 737
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-915 337	-875 571	0	-875 571	-1 066 555	121,8 %	-190 984

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-62 794	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-62 794	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	32 068	11 300	0	11 300	23 236	205,6 %	11 936
TOIMINTAKULUT	-884 611	-886 871	0	-886 871	-1 089 791	122,9 %	-202 920
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-852 543	-875 571	0	-875 571	-1 066 555	121,8 %	-190 984

Luhangan kunnan sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaisuuteen kuuluvat sivistyksen toimialalta varhaiskasvatus, koulu-, kirjasto- ja vapaa-aikatoimi sekä vapaan sivistystyön (kansalaisopisto) lisäksi sivistystoimeen liittyvä hanketyö.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan keskeiset päätökset 2025

Koulujen työ- ja loma-ajat lukuvuonna 2025-2026

Maksupäätöksiä Luhangan kunnankirjastoon

Luhangan kunnankirjaston myöhästymismaksut

Luhangan koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2025-2027

Luhangan kunnan koulukuljetus ohjeistus

Perusopetuksen tuntijaon muutos 1.8.2025 alkaen

Luhangan koulun kriisisuunnitelma

Luhangan kunnankirjaston kesän 2025 aukioloajat

Kotihoidon tuen kuntalisä

Vapaa-aikatoimen avustukset v. 2025

Luhangan koulun esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman muutokset ja paikallinen opetussuunnitelma

1.8.2025 alkaen

Luhangan koulun järjestyssäännöt 1.8.2025 alkaen
Palvelusetelin käyttöönotto varhaiskasvatuspalveluiden tuottamiseksi
Tammijärven liikuntasalin käyttövuorot lv. 2025-2026
Luhangan koulun toimintasuunnitelma lukuvuodelle 2025-2026
Luhangan koulun iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma
Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma syksyille 2025
Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2026
Kouluterveyskyselyn tulokset 2025
Luhangan koulun MOVE tulokset 2025
Luhangan vuoden 2025 sivistystoimenpalkinto
Luhangan vuoden 2025 liikuntatekopalkinto
Varhaiskasvatuksen seutuyhteistyö Keski-Suomi

Sivistystoimi

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Palvelualue sisältää: Sivistystoimen palvelualue sisältää varhaiskasvatuksen, perusopetuksen sekä niihin liittyvät tukipalvelut. Kokonaisuuteen kuuluvat myös oppilashuolto ja opiskeluhuollon yhteistyö, koulukuljetukset, aamu- ja iltapäivätoiminta sekä opetuksen ja varhaiskasvatuksen hallinto, kehittäminen ja hankinnat. Lisäksi sivistystoimen palvelualueeseen sisältyvät tyypillisesti vapaa-aikapalvelut, kuten kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä mahdolliset kansalaisopisto palvelut siltä osin kuin kunta niitä järjestää tai hankkii. Tilinpäätöksessä palvelualueesta raportoidaan toteuma, keskeiset tapahtumat, henkilöstö, suoritteet/asiakasmäärät sekä talous (toimintatuotot, -kulut, toimintakate ja poikkeamat talousarvioon).

Palvelualueen kuvaus: Sivistystoimi vastaa Luhangan kunnan varhaiskasvatuksen, perusopetuksen sekä oppimisen ja kasvun tuen järjestämisestä. Palvelualueeseen sisältyvät myös oppilashuoltoon liittyvä yhteistyö, koulukuljetukset sekä kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta edistävät sivistyspalvelut yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Tavoitteena on turvata laadukas ja yhdenvertainen oppimisen polku, turvallinen kasvu- ja oppimisympäristö. Toiminnassa painotetaan varhaista tukea, yhteisöllisyyttä, henkilöstön osaamisen kehittämistä. Palvelujen järjestämisessä hyödynnetään seudullista yhteistyötä ja hanketoimintaa sekä sopeutetaan resursseja muuttuvaan palvelutarpeeseen.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-79 560	-111 203	0	-111 203	-51 076	45,9 %	60 127
Henkilöstökulut	-36 316	-61 703	0	-61 703	-5 908	9,6 %	55 795
Palvelujen ostot	-43 112	-48 800	0	-48 800	-42 505	87,1 %	6 295
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-132	-700	0	-700	-1 167	166,7 %	-467
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	-1 496	0,0 %	-1 496
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-79 560	-111 203	0	-111 203	-51 076	45,9 %	60 127

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-2	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-79 558	-111 203	0	-111 203	-51 076	45,9 %	60 127
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-79 558	-111 203	0	-111 203	-51 076	45,9 %	60 127

Perusopetus

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja ja koulunjohtaja

Palvelualue sisältää:

Palvelualueen kuvaus: Perusopetuksen palvelualue vastaa Luhangan kunnan lakisääteisen perusopetuksen järjestämisestä ja oppilaiden kokonaisvaltaisen kasvun, oppimisen ja hyvinvoinnin tukemisesta. Toiminta sisältää opetuksen toteuttamisen opetussuunnitelman mukaisesti, oppimisen ja koulunkäynnin tuen (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki), oppilashuollon yhteistyössä hyvinvointialueen ja muiden kumppaneiden kanssa sekä koulunkäynnin ohjauksen. Palvelualue huolehtii myös koulukuljetusten järjestämisestä, turvallisesta oppimisympäristöstä, henkilöstöresursseista ja osaamisen kehittämisestä sekä opetuksen laadun seurannasta ja arvioinnista. Tavoitteena on turvata yhdenvertaiset oppimisen edellytykset, sujuvat koulupolut ja kustannustehokas toiminta kunnan väestökehityksen huomioiden.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	11 380	5 500	0	5 500	4 962	90,2 %	-538
Myyntituotot	102	0	0	0	549	0,0 %	549
Maksutuotot	4 895	5 500	0	5 500	2 460	44,7 %	-3 040
Tuet ja avustukset	6 383	0	0	0	1 941	0,0 %	1 941
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	12	0,0 %	12
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-530 859	-426 602	0	-426 602	-650 106	152,4 %	-223 504
Henkilöstökulut	-321 582	-274 702	0	-274 702	-333 802	121,5 %	-59 100
Palvelujen ostot	-186 141	-119 400	0	-119 400	-269 508	225,7 %	-150 108
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 887	-30 500	0	-30 500	-43 365	142,2 %	-12 865
Avustukset	0	0	0	0	-60	0,0 %	-60
Muut toimintakulut	-3 249	-2 000	0	-2 000	-3 372	168,6 %	-1 372
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-519 479	-421 102	0	-421 102	-645 144	153,2 %	-224 042

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-47 525	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-47 525	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	11 380	5 500	0	5 500	4 962	90,2 %	-538
TOIMINTAKULUT	-483 334	-426 602	0	-426 602	-650 106	152,4 %	-223 504
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-471 954	-421 102	0	-421 102	-645 144	153,2 %	-224 042

Toimintakatsaus 1–12/2025

Perusopetus

Luhangan kunnan perusopetuksessa toimii yksi alakoulu. Toimintavuonna 2025 esi- ja perusopetusta annettiin Luhangan koulussa. Luhangan koulussa pyritään toimimaan jokainen koulupäivä koulun arvojen mukaisesti välittäen niitä arjen toiminnassamme lapsille. Koulun arvoihin kuuluvat:

keskinäinen arvostus, ainutlaatuisuus, turvallisuus, osallisuus ja oikeudenmukaisuus. Keskeisessä osassa koulumme toimintaa on myös luonto, joka luontevasti nivoutuu koulupäiviimme. Painotamme kaikessa toiminnassamme myös liikuntaa ja pyrimme tekemään sen näkyväksi osaksi koulupäiviämme.

Esi- ja perusopetuksen oppilasmäärä nousi edellisestä vuodesta, yleisen suuntauksen Luhangan koulussa ollen kuitenkin laskeva. Tämän vuoksi on tehtävä jatkuvaa toiminnan ja talouden tarkastelua sekä mukautettava palveluverkkoa vastaamaan muuttuvaa tilannetta.

Luhangan koulussa oli 31.12.2025 yhteensä 35 oppilasta. Heistä yksi (1) osallistui esiopetukseen ja 34 perusopetukseen. Oppilaat tulivat Luhangan kouluun neljän (4) kunnan alueelta: Luhangasta, Joutsasta, Jyväskylästä ja Hartolasta.

Luhangan koulun kotikuntatilasto 31.12.2025

Kunta	Esiopetus	1.–6.lk	Yhteensä
Hartola	-	1	1
Joutsa	-	3	3
Jyväskylä	-	3	3
Luhanka	1	28	28
Yhteensä oppilaita	1	35	35

Luhangan koulun henkilökunta

Oppilasmäärän väheneminen vaikutti myös henkilöstötarpeeseen. Vuonna 2025 Luhangan koululla työskenteli yhteensä enää kolme (3) luokanopettajaa. Kaikki kolme (3) luokanopettajaa työskentelivät vakinaisessa luokanopettajan virassa.

Lisäksi koululla työskenteli kaksoiskelpoinen laaja-alainen erityisopettaja. Elokuusta 2023 lähtien hän on vastannut myös kieltenopetuksesta (englanti ja ruotsi) 12 tuntia viikossa, käsitöistä 5 tuntia viikossa ja laaja-alaisen erityisopetuksesta 7 tuntia viikossa.

Koulun henkilökuntaan kuului yksi (1) vakituinen koulunkäynninohjaaja, joka työskenteli oppitunneilla koulu-aikaan ja iltapäivällä hän toimi vastuullisena ohjaajana iltapäivätoiminnassa. Lisäksi koululla toimi kevätlukukaudella 2025 yksi (1) koulunkäynninohjaaja määräaikaisessa tehtävässä ajalle 30 h/vko. Syyslukukaudella 2025 määräaikaisen ohjaajan tuntimäärä oli 22 h/vk.

Vuoden aikana henkilökunta kouluttautui opetussuunnitelman muutoksiin sekä esi- ja perusopetuksen tuen uudistukseen. Hyvinvointijohtaja suoritti opetushallinnon valmentavat kurssit kesäkuussa ja koulun johtaja opiskeli näiden lisäksi myös tutkinnon (rehtorin pätevyys).

Luhangan koulun henkilökunnan kokoonpano 1.1.-31.12.2025

Opetushenkilökunta	Työsuhde (virka/määräaikainen)	Opetusvelvollisuus/ työtunnit/viikko
Luokanopettaja / 1.8.2024 alkaen koulunjohtaja	Virka toistaiseksi	24 h /19 h
Luokanopettaja	Virka toistaiseksi	24 h /26 h
Esiluokanopettaja	Virka toistaiseksi	24 h/ 23 h
Päätoiminen tuntiopettaja (erityisopetus, kielet ja käsityö)	Virka toistaiseksi	24/24 h
Muu henkilökunta		
Koulunkäynninohjaaja	Työsuhde toistaiseksi	38 h 15 min/viikko
Koulunkäynninohjaaja	Työsuhde määräaikainen	30 h/viikko / 22 h/viikko

Luhangan kunnassa järjestettiin vuonna 2025 esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta ennen esiopetuspäivän alkua ja myös sen jälkeen, ryhmäperhepäivähoitokodissa. Koulun alkuopetuksen oppilaiden osalta aamupäivätoimintaa järjestettiin samoin tarvittaessa varhaiskasvatuksessa. Luhangan koulun vakituinen koulunkäynninohjaaja toimi vastuuohjaajana koululaisten iltapäivätoiminnassa. Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestettiin vuonna 2025 päivittäin klo 12.30–16.00 välisenä aikana.

Luhangan koulun iltapäivätoiminta

Koululaisten iltapäivätoimintaan vuonna 2025 osallistuneet lapset

Kuukausi	Lapsia
tammi	7
helmi	7
maalis	7
huhti	7
touko	7
elo	6

syys	6
loka	6
marras	6
joulu	6
Yhteensä	65

Luhangan kunta järjesti perusopetuslain mukaista koululaisten iltapäivätoimintaa. Luhangassa koululaisten iltapäivätoimintaan saivat ilmoittautua kaikki Luhangan koulun 1.–3. luokan oppilaat sekä muiden vuosiluokkien erityisen ja tehostetun tuen tarpeessa olevat oppilaat. Koululaisten iltapäivätoiminnassa toimi vuonna 2025 yksi ryhmä. Iltapäivätoiminnasta peritään osallistumismaksu perheiltä. Kunta järjesti toiminnassa mukana oleville kuljetuksen kerhoon ja kotiin koulukuljetusaikoina. Kesätoimintaa eli ns. kesäilttistä ei järjestetty kesällä 2025 ollenkaan johtuen ilmoittautuneiden vähäisestä määrästä.

Luhangan koulun kerhotoiminta v. 2025

Kevätlukukauden 2025 harrastekerhot:

Maanantai: taidekerho luokille 1-4

Torstai: liikuntakerho ja isojen iltapäivä luokille 3-6

Perjantai: luontokerho luokille 1-4

Syyslukukauden 2025 harrastekerhot:

Maanantai: puuhakerho luokille 0-2

Tiistai: kokkikerho luokille 1-4

Torstai: liikuntakerho luokille 4-6

Perjantai: liikuntakerho luokille 1-3 ja käsityökerho luokille 3-6

Kulttuurisuunnitelma

Luhangan varhaiskasvatus ja koulu noudattavat sivistystoimenlautakunnassa 9.9.2015 §48 hyväksyttyä kulttuurisuunnitelmaa. Luhangan kunnan kulttuurisuunnitelma eli kulttuuripolku on luhankalaisen tavoitteellisen kulttuurikasvatuksen kulttuurisuunnitelma. Se sisältää kulttuurin vähimmäisvaatimukset, jotka jokaisen Luhangan koulun oppilaan, esikoulusta kuudenteen luokkaan, tulisi vuosittain saada.

Kulttuuripolku etenee seitsemän vuoden syklissä. Näin jokainen koululainen pääsee osalliseksi jokaisesta teemavuodesta, eli polunmutkasta. Kulttuuripolulla kulkeminen kasvattaa lasten kulttuurista yleissivistystä, tukee kulttuuri-identiteetin muodostumista, vahvistaa luovuutta, mielikuvitusta ja itsetuntoa. Samalla kulttuurin moninaisuus tulee tutuksi. Se antaa rohkeutta kohdata uusia taidemuotoja sekä liikkua ennakkoluulottomasti taiteen ja kulttuurin rajapinnoilla.

Vuonna 2025 Luhangan koulun teemana oli kirjallisuus ja sanataide. Oppilaat mm. osallistuivat sanataidetyöpajoihin, kävivät kirjastovierailulla Jyväskylän kaupunginkirjastossa, tutustuivat kirjailijavieraaseen sekä olivat tekemässä koulun yhteisiä Satu-Sanomia.

Muut olennaiset tapahtumat

Hallitus kasvattaa perusopetuksen vähimmäistuntimäärää kolmella (3) vuosiviikkotunnilla laajentamatta kuitenkaan opetussuunnitelmaa. Tällä lisäyksellä on tarkoitus saada lisätunteja alakoulun vuosiluokille luku-, kirjoitus- ja laskutaidon opettamiseen. Luhangan koulussa lisättiin yksi vuosiviikkotunti äidinkielen luokalle 1, yksi vuosiviikkotunti matematiikkaan luokalle 2 ja yksi vuosiviikkotunti äidinkielen luokalle 3. Samalla 3.luokalta vähennettiin yksi vuosiviikkotunti englantia. Tuntikehysmuutos astui Luhangan koulussa voimaan 1.8.2025.

1.8.2025 lähtien uudistettiin myös esi- ja perusopetuksen tuen lainsäädäntöä. Uudistuksen keskeinen tavoite on vahvistaa ennakoivia tukitoimia eli tavoitteena on mahdollistaa oppilaille aikaisen vaiheen ja matalan kynnyksen tuki. Oppilaalla on aina ensisijainen oikeus ennakoiviin tukitoimiin. Lisäksi oppilaalla on oikeus saada yksilöllisesti kohdennettuja oppilaskohtaisia tukitoimia. Opetussuunnitelman tavoitteista tai perusopetuksen oppimäärästä poikkeaminen on kuitenkin aina viimesijainen toimi. Luhangan koulussa on pyritty ennakoimaan muutoksia käytännön tasolla ja päivitetty paikallista opetussuunnitelmaa tarpeellisilta osin.

Kahden vuoden takaiset kotikuntakorvausten maksut, ohjelmistojen/sovellusten koulutus ja ajantasalle päivitys, palkkakulut, koulukuljetuskilpailutus ja kuljetusten hintojen reilu nousu vuonna 2025 aiheuttivat reilun ylityksen ja lisätalousarviotarpeen.

Varhaiskasvatus

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Palvelualue sisältää: Varhaiskasvatus sisältää kuvauksen varhaiskasvatuksen järjestämisestä ja toiminnan laajuudesta (päiväkotij- ja perhepäivähoito, mahdolliset ostopalvelut/yhteistyökunnat), asiakasmääristä ja hoitopäivistä sekä palvelun saatavuudesta ja laadusta. Siinä raportoidaan talous: toimintatuotot ja -kulut, nettomenot, talousarvion toteuma sekä keskeiset poikkeamat ja niiden syyt. Lisäksi esitetään henkilöstö (määrä, rakenne, sijaisuudet), kehittämistoimet ja tulevat muutostarpeet.

Palvelualueen kuvaus:

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	20 388	5 500	0	5 500	16 934	307,9 %	11 434
Myyntituotot	0	0	0	0	274	0,0 %	274
Maksutuotot	20 388	5 500	0	5 500	16 538	300,7 %	11 038
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	122	0,0 %	122
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-156 962	-177 948	0	-177 948	-185 764	104,4 %	-7 816
Henkilöstökulut	-130 504	-150 948	0	-150 948	-137 362	91,0 %	13 586
Palvelujen ostot	-14 544	-8 600	0	-8 600	-15 664	182,1 %	-7 064
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 540	-12 400	0	-12 400	-11 173	90,1 %	1 227
Avustukset	-9 569	-6 000	0	-6 000	-20 857	347,6 %	-14 857
Muut toimintakulut	-804	0	0	0	-708	0,0 %	-708
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-136 574	-172 448	0	-172 448	-168 830	97,9 %	3 618

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-12 224	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-12 224	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	20 388	5 500	0	5 500	16 934	307,9 %	11 434
TOIMINTAKULUT	-144 737	-177 948	0	-177 948	-185 764	104,4 %	-7 816
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-124 349	-172 448	0	-172 448	-168 830	97,9 %	3 618

Toimintakatsaus 1–12/2025

Varhaiskasvatuksen keskeisenä tehtävänä oli tukea perheiden kasvatustyötä ja lasten myönteistä kasvua sekä kehitystä perheiden ja yhteiskunnan muuttuvien tarpeiden mukaisesti. Työelämän vaatimusten muuttuessa myös varhaiskasvatuksen tulee vastata lasten ja perheiden tarpeisiin mahdollisimman hyvin.

Kotihoidon tuki koostuu hoitorahasta ja hoitolisästä, joista hoitolisä riippuu perheen tuloista. Perheen yli kolmevuotiaista mutta alle kouluikäisistä lapsista voi saada kotihoidon tukea, mikäli perheessä on vähintään yksi alle kolmevuotias lapsi, josta kotihoidon tukea maksetaan. Kotihoidontuen kuntalisä 350 € otettiin käyttöön määräaikaisena kokeiluna ajalle 10/25-12/26. Kotihoidontukea vuoden 2025 aikana sai 1–5 perhettä.

Luhangan kunta järjesti alle esikouluikäisille lapsille varhaiskasvatuspalvelut ryhmäperhepäivähoitona. Varhaiskasvatus sijaitsee Tammijärvellä vanhan koulun tiloissa ryhmäperhepäivä-hoitokodissa, jossa paikkoja on yhteensä 12 alle 6-vuotiaille lapsille. Vuoden 2025 aikana kirjoilla ryhmäperhepäivähoidossa oli yhteensä 10-11 lasta. Alle 3-vuotiaita lapsia oli 8 ja 3–5-vuotiaita lapsia oli 3. Varhaiskasvatus oli avoinna koko kesän. Työpäiviä vuoden aikana kertyi 244 kpl ja varhaiskasvatuksen hoitopäiviä yhteensä 1722 pv.

Varhaiskasvatuksen henkilökunta koostui kolmesta vakituisesta kasvattajasta ja yhdestä määräaikaisesta. Henkilökunta on moniammatillinen. Koulun esiopettaja opettaja osallistuu säännöllisesti varhaiskasvatuksen toimintaan ja ohjaa sekä toimii kasvattajien tukena arjessa. Henkilökunta kouluttautui vuoden aikana esim. tietosuojakouluksilla ja tunnetaitokoulutuksella. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluita ostamme tarvittaessa. Kesällä varhaiskasvatuksessa oli kolme nuorta kunnan kesätyössä.

Varhaiskasvatus toimi yhteistyössä Luhangan koulun kanssa. Varhaiskasvatuksessa liikuttiin aktiivisesti lähimaastossa, sekä käytettiin säännöllisesti koulun liikuntatiloja. Varhaiskasvatuksessa asioitiin säännöllisesti myös kirjastossa. Sijainti mahdollisti myös henkilöstöresurssin joustavan käytön koululaisten lomaikoina ja siellä missä sitä tarvitaan sisäisin järjestelyin.

Tarvittaessa varhaiskasvatuspalveluja on hankittu ostopalveluna Jyväskylän seudulliselta päivähoiton palvelualueelta tai lähikunnista. Ostopalvelua käytetään Luhangassa silloin, kun perheiden hoidontarve liittyy esimerkiksi vuorotyön vaatimuksiin ja tarvitaan ilta- tai ympärivuorokautista hoitoa. Luhangan kunta osti oman tuotannon lisäksi vuonna 2025 varhaiskasvatuspalvelua Joutsan kunnalta, sekä yksityiseltä palvelun tuottajalta palvelusetelillä.

Ajankohtaista varhaiskasvatuksessa 2025

Varhaiskasvatuksen tarve ja kysyntä on kasvanut, joten nykyiset tilat ja paikkamäärät ovat jääneet liian pieniksi ja lisäksi ympäristöterveys on todennut tiloissa puutteita jo muutama vuosi sitten. Sivistus- ja hyvinvointilautakunta päätti että varhaiskasvatus tarvitsee uudet tilat toiminnalleen koska käytössä olevat tilat eivät täytä varhaiskasvatuksen järjestämiseksi vaadittavia ohjeistuksia. Pystyäksemme hoitamaan lakisääteisen tehtävämme laadukkaasti ja sellaisessa laajuudessa kun sen on tarve kunnassa on tulee toiminnalle saada toimivat ja oikeankokoiset tilat.

Esiopetus

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Palvelualue sisältää: Esiopetus-palvelualue sisältää Luhangan kunnan järjestämän esiopetuksen toimintakokonaisuuden. Siihen kuuluvat esiopetuksen opetus ja kasvatustoiminta (opetusjärjestelyt, ryhmätoiminta ja oppimisen tuki), henkilöstö (esiopettajat ja avustava henkilöstö), oppimisympäristöt ja välineet, opetussuunnitelman mukainen toiminnan suunnittelu ja arviointi sekä yhteistyö huoltajien ja tarvittaessa oppilashuollon ja muiden hyvinvointipalvelujen kanssa. Palvelualueeseen sisältyvät myös esiopetuksen hallinnointi ja toiminnan edellyttämät tukipalvelut siltä osin kuin ne kohdistetaan esiopetukselle (esim. tilat ja tarvikkeet).

Palvelualueen kuvaus: Esiopetus-palvelualue vastaa Luhangan kunnan esiopetuksen järjestämisestä esiopetusikäisille lapsille osana varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen nivelvaihetta. Toiminnan tavoitteena on turvata lapsille turvallinen ja kehitystä tukeva oppimisympäristö sekä vahvistaa oppimisen edellytyksiä, osallisuutta ja hyvinvointia. Esiopetusta toteutetaan valtakunnallisten opetussuunnitelman perusteiden ja kunnan esiopetussuunnitelman mukaisesti, tiiviissä yhteistyössä huoltajien sekä tarvittaessa oppilashuollon ja muiden palveluiden kanssa. Palvelualue huolehtii myös tuen järjestämisestä (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki) sekä sujuvista siirtymistä varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja edelleen perusopetukseen. Vuonna 2025 painopisteinä ovat pedagogisen laadun varmistaminen, yhdenvertaiset oppimisen mahdollisuudet sekä arjen toiminnan jatkuva kehittäminen.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	6	0,0 %	6
Myyntituotot	0	0	0	0	6	0,0 %	6
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-63 332	-29 678	0	-29 678	-35 631	120,1 %	-5 953
Henkilöstökulut	-60 229	-24 678	0	-24 678	-33 660	136,4 %	-8 982
Palvelujen ostot	-3 043	-4 000	0	-4 000	-913	22,8 %	3 087
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-1 000	0	-1 000	-934	93,4 %	66
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	-60	0	0	0	-124	0,0 %	-124
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-63 332	-29 678	0	-29 678	-35 625	120,0 %	-5 947

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-3 043	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 043	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	6	0,0 %	6
TOIMINTAKULUT	-60 289	-29 678	0	-29 678	-35 631	120,1 %	-5 953
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-60 289	-29 678	0	-29 678	-35 625	120,0 %	-5 947

Toimintakatsaus 1–12/2025

Esiopetus

Luhangan kunnassa painotetaan yhtenäistä, lapsen tarpeista lähtevää opinpolkua varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta perusopetukseen. Esiopetuksen tärkeä tehtävä on edistää lapsen oppimis-, kasvu- ja kehitysedellytyksiä yhteistyössä huoltajien kanssa. Esiopetuksessa lapsen sosiaaliset taidot ja itsetunto vahvistuvat leikin ja myönteisten oppimiskokemusten kautta. Kun lapsi siirtyy perusopetukseen, tietojen ja taitojen oppiminen lisääntyy unohtamatta kuitenkaan leikin merkitystä.

Luhangan koulussa pyritään toimimaan jokainen koulupäivä koulun arvojen mukaisesti välittäen niitä arjen toiminnassamme lapsille. Koulun arvoihin kuuluvat: keskinäinen arvostus, ainutlaatuisuus, turvallisuus, osallisuus ja oikeudenmukaisuus. Keskeisessä osassa koulumme toimintaa on myös luonto, joka luontevasti nivoutuu koulupäiviimme. Painotamme kaikessa toiminnassamme myös liikuntaa ja pyrimme tekemään sen näkyväksi osaksi koulupäiviämme.

Yleissivistävä koulutus

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Palvelualue sisältää:

Palvelualueen kuvaus:

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-15 707	-19 000	0	-19 000	-19 037	100,2 %	-37
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-15 608	-19 000	0	-19 000	-17 658	92,9 %	1 342
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-99	0	0	0	-1 378	0,0 %	-1 378
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-15 707	-19 000	0	-19 000	-19 037	100,2 %	-37

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-15 707	-19 000	0	-19 000	-19 037	100,2 %	-37
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-15 707	-19 000	0	-19 000	-19 037	100,2 %	-37

Toimintakatsaus 1–12/2025

Luhangan kunta osti vuonna 2025 kansalaisopistopalvelut Jyväskylän kansalaisopistolta. Kansalaisopiston keskeinen tehtävä on yleissivistävä aikuiskoulutus ja sen kehittäminen. Opiston toiminnan tavoitteena on kannustaa kaikkia kuntalaisia kehittämään omia kykyjään ja taipumuksiaan niillä osaamisen alueilla, jotka opiskelijaa itseään kiinnostavat ja jotka rikastuttavat sekä yksilöä että hänen ympäristöään.

Kansalaisopiston kurssitarjonta

Luhangan koulu, Luhanka	Kehräämö, Luhanka	Kylätalo, Luhanka	Hauhanpohjantie 84, Luhanka
Musiikkikurssi Kankaankudonta B Seniorikuntoliikunta A	Kankaankudonta A	Tuunaa ja ompele uutta Lihaskuntokurssi Seniori kuntoliikunta B	Taonnan peruskurssi

Kuntosaliharjoittelu tutuksi		Hyvinvointipäivä aikuisille	
---------------------------------	--	-----------------------------	--

Kansalaisopiston kurssitarjonta syyslukukaudella

Luhangan koulu, Luhanka	Kehräämö, Luhanka	Kylätalo, Luhanka	Hauhanpohjantie 84, Luhanka
Musiikkikurssi Kankaankudonta B Senioriliikunta Kuntosaliharjoittelu Lihaskunta ja kehonhuolto	Kankaankudonta A	Tuunaa ja ompele uutta Tanssillinen kuntojumppa Seniori liikunta Lihaskunta ja venyttelyä Hyvinvointipäivä aikuisille	Taonnan peruskurssi

Musiikki- ja taideoppilaitokset

Musiikki- ja taideopetusta ostetaan Puulan seutuopistolta Joutsasta. Luhangan kunta on tehnyt Puulan seutuopiston kanssa sopimuksen 1997. Oppilaspaikeista sovitaan vuosittain.

Kulttuuritoimi

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Palvelualue sisältää: Kulttuuritoimi sisältää kirjastopalvelut ja muut kulttuuripalvelut. Kirjastopalveluista vastaa kirjastonhoitaja ja hänen esihenkilönään toimii hyvinvointijohtaja.

Palvelualueen kuvaus: Kulttuuritoimen palvelualue vastaa Luhangan kunnan kirjasto- ja muun kulttuuripalvelujen suunnittelusta, koordinoinnista ja toteutuksesta. Toiminta painottuu asukaslähtöisiin ja matalan kynnyksen palveluihin, tapahtumiin, näyttelyihin ja esittävään taiteeseen sekä kulttuurikasvatusta tukeviin sisältöihin. Palveluja tuotetaan yhteistyössä paikallisten yhdistysten, seurakunnan, oppilaitosten ja muiden kumppaneiden kanssa. Palvelualue edistää kunnan elinvoimaa ja vetovoimaa tukemalla kulttuurimatkailua sekä luomalla edellytyksiä harrastustoiminnalle ja tapahtumajärjestämiselle. Keskeisiä periaatteita ovat saavutettavuus, yhdenvertaisuus ja kustannustehokkuus. Lisäksi kulttuuritoimi valmistelee ja seuraa kulttuuriavustuksia sekä osallistuu kunnan viestintään kulttuuritapahtumien osalta.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	1 155	0,0 %	1 155
Myyntituotot	0	0	0	0	516	0,0 %	516
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	639	0,0 %	639
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-77 097	-73 453	0	-73 453	-88 964	121,1 %	-15 511
Henkilöstökulut	-58 868	-58 703	0	-58 703	-56 790	96,7 %	1 913
Palvelujen ostot	-6 808	-4 000	0	-4 000	-9 902	247,5 %	-5 902
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 412	-10 750	0	-10 750	-22 243	206,9 %	-11 493
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	-9	0	0	0	-29	0,0 %	-29
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-77 097	-73 453	0	-73 453	-87 809	119,5 %	-14 356

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	1 155	0,0 %	1 155
TOIMINTAKULUT	-77 097	-73 453	0	-73 453	-88 964	121,1 %	-15 511
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-77 097	-73 453	0	-73 453	-87 809	119,5 %	-14 356

Toimintakatsaus 1–12/2025

Kirjasto

Luhangan kunnassa on kaksi kirjastoa: Tammijärven kirjasto Luhangan koulun yhteydessä Tammijärvellä ja pääkirjasto (kylätalon kirjasto) kylätalolla kirkonkylässä. Kirjastopalveluista vastaa yksi yhteinen kirjastonhoitaja, joka hoitaa kirjastopalveluja molemmissa toimipisteissä.

Kertomusvuonna 2025 pääkirjaston ja Tammijärven kirjaston aukiolotunnit olivat yhteensä 1606 tuntia (1620 tuntia v. 2024), mistä Tammijärven kirjaston osuus oli 813 tuntia (804 h v. 2024) ja pääkirjaston osuus 793 tuntia (816 h v. 2024). Edellisvuoteen verrattuna kokonaisaukioloaika pysyi miltei samana, sillä kumpaakin kirjastoa pidettiin avoinna lähes samoin kuin edellisenä vuonna. 1.10.2024 lukien kumpikin toimipiste on ollut yhden tunnin viikossa vähemmän avoinna: pääkirjasto tiistaisin ja Tammijärven kirjasto perjantaisin. Lisäksi Luhangan kunnankirjaston toimipisteiden aukioloaikoihin tuli muutoksia siten, että kertomusvuonna pääkirjastossa oli heinäkuussa laajennetut aukioloajat ja Tammijärven kirjastossa puolestaan supistetut aukioloajat kesäasukkaiden takia.

Kirjaston toimipisteiden kokoelmat ja hankinta

Kunnankirjaston kokoelma koostui 31.12.2025 seuraavasti:

taulukko 1.

	Aineisto	Hankinta 2025	
Kirjat	20 208	453	-sanomalehdet 7
Muu aineisto	1 076	0	-muut lehdet 72
Yht. 31.12.2025	21 284	453	

Luhangan kunnankirjaston kokoelma sisälsi kertomusvuonna 31.12.2025 yhteensä 21 284 eri nimekettä (21 108 v. 2024), joista kirjoja oli yhteensä 20 208 kappaletta ja muuta aineistoa kuten karttalehtiä, nuotteja ja audiovisuaalista aineistoa 1 076 kappaletta (1 079 kappaletta v. 2024). Pääkirjastossa tilastoitui olevan 12 402 kirjaa ja muuta aineistoa 467 kappaletta ja Tammijärven kirjastossa puolestaan oli 7 806 kirjaa ja muuta aineistoa 609 kappaletta kertomusvuoden lopussa.

Luhangan kunnankirjastoon tehtiin hankintoja yhteensä 453 kappaletta (kirjoja), muuta aineistoa ei hankittu ollenkaan määrärahojen vähyyden vuoksi. Aikakaus- ja sanomalehtiä ei lasketa kokoelma- eikä hankintalukuihin. Pääkirjastoon tuli viime vuonna 5 sanomalehteä: Helsingin Sanomat, Itä-Häme, Joutsan Seutu, Maaseudun tulevaisuus ja Keskiuomalainen. Aikakauslehtiä ja ammatti- ja ilmaisjakelulehtiä tuli pääkirjastoon yhteensä 47 kappaletta. Tammijärven kirjastoon tuli 2 sanomalehteä: Helsingin Sanomat ja Joutsan Seutu. Aikakauslehtiä ja ammatti- ja ilmaisjakelulehtiä liitettiin Tammijärven kirjaston kokoelmiin yhteensä 25 kappaletta. Viime vuonna pääkirjastoon hankittiin kirjoja yhteensä 288 kpl (189 kappaletta v. 2024). Sen sijaan Tammijärven kirjaston kokoelmiin liitettiin 165 kirjaa (123 kappaletta v. 2024).

Kirjastojen kokoelmista poistettiin viime vuonna 274 kirjaa, 1 äänikirja, 1 kartta ja 1 nuottijulkaisu. Lehtien poistoja ei lasketa opetusministeriön tilastoihin. Tammijärven kirjasto kokoelmista poistettiin 200 kirjaa, 1 äänikirja ja 1 nuottijulkaisu. Pääkirjastosta poistettiin 74 kirjaa ja 1 kartta.

taulukko 2.

	Pääkirjasto	Tammijärvi	Yhteensä
Kirjat	12 402	7 806	20 208
Muu aineisto	467	609	1 076

Yhteensä 31.12.2025	12 869	8 415	21 284
---------------------	--------	-------	--------

Lainaus toiminta ja kirjaston käyttö

Vuonna 2025 Luhangan kunnankirjastosta lainattiin yhteensä 4 909 kirjaa, nuottia, karttaa, lehteä tai av-aineistoa, vastaava luku oli v. 2024 yht. 5 527 kappaletta. Paikallislainoiksi lasketaan suoraan asiakkaille omista kokoelmista annetut lainat ja niiden uusinnat. Kirjastot eivät lähettäneet kaukolainoja kertomusvuonna 2025. Lähetetyt kaukolainat tilastoidaan vain alueellista kehittämistehtävää ja kokoelmiin liittyvää erityistehtävää hoitavien kirjastojen tietoihin. Kirjastoista lainattiin kirjoja yhteensä 4 513 (4 791 v. 2024) kappaletta ja muuta aineistoa 396 (736 v. 2024) kappaletta. Kirjastojen saamia kaukolainoja ei enää tilastoida vuodesta 2022 alkaen. Kirjoja pääkirjastosta lainattiin 2 426 (2 415) kirjaa ja muuta aineistoa 183 (269) kappaletta ja Tammijärvellä puolestaan lainattiin kirjoja 2 087 (2 376 kappaletta) ja muuta aineistoa 113 (467) kappaletta. Kokonaislainaus laski jonkin verran edellisvuoteen verrattuna. Viime vuonna 2025 kokonaislainaus oli asukasta kohden 6,9 ja edellisvuonna 7,9 kappaletta.

Vuonna 2025 Luhangan kunnankirjastoon tehtiin 3 377 (3 283 v. 2024) kirjastokäyntiä, josta Tammijärven kirjastoon 1 352 (1 535) käyntiä ja pääkirjastoon 2 025 (1 748) käyntiä. Kirjastokäynnit nousivat 2,9 % edellisvuoteen verrattuna. Tammijärven kirjastossa asioi aukiolopäivinä keskimäärin 9 asiakasta kertomusvuonna ja edellisvuonna 11 asiakasta, joten keskimääräinen käyntimäärä laski ko. kirjastossa jonkin verran. Pääkirjastossa asioi aukiolopäivinä keskimäärin 14 asiakasta viime vuonna ja edellisvuonna 12 asiakasta ja näin ollen kävijämäärä nousi pääkirjastossa tilastointivuonna 2025. Lainausoikeuttaan käytti yhteensä 182 eri asiakasta Luhangan kunnankirjaston toimipisteissä viime vuonna, edellisvuonna lukema oli 195 eri asiakasta. Uusia lainaajia Tammijärven kirjasto sai 4 henkilöstä ja pääkirjasto 6 henkilöstä.

taulukko 3.

	Pääkirjasto	Tammijärvi	Yhteensä
Lainaus yht.	2 609	2 300	4 909
Kirjalainat	2 426	2 087	4 513
Muun aineiston lainat	183	113	396
Saadut kaukolainat	0	0	0
Kokonaislainaus yht.	2 609	2 300	4 909
Lähetetyt kaukolainat	0	0	0
Lainaus/asukas			6,9
Kirjastokäynnit	2 025	1 352	3 377
Kirjastokäyntejä/asukas	65		4,7
Lainaaajia	122	96	182

Yleistä

Kirjastonhoitaja on pitänyt aikuisten lukupiiriä yhteistyössä Luhangan Marttojen kanssa viime vuonna. Lasten lukupiirejä, kirjavinkkauksia ja satutunteja pidetään esikoululaisille ja 1.-6. -luokkalaisille kysynnän mukaan. Lisäksi satutunteja on järjestetty päivähoidon lapsille samoin periaattein.

Kaikissa Keski-kirjastoissa on käytössä Axiellin Aurora Gold -kirjastojärjestelmä, joka otettiin käyttöön vuonna 2023. Aurora Gold on uusi versio Aurorasta. Toimintavuonna 2020 Axiellin Arena- verkkokirjaston tilalle tuli uusi verkkokirjasto Keski-Finna (keski.finna.fi). Kirjastokortin lisäksi asiakas tarvitsee kirjastostaan saatavan pin-koodin käyttääkseen verkkokirjaston palveluita. Verkkokirjastossa voi esim. uusia lainojaan, varata aineistoa, maksaa myöhästymismaksujaan yms.

Luhangan kirjastoissa on yhteensä 4 tietokonetta, joista osa on kirjastonhoitajan ja osa asiakkaiden käytössä. Lisäksi Tammijärven kirjastossa on 8 siirrettävää tablettia, joista 1 kpl on lainattavissa, ja pääkirjastossa on 1 siirrettävä/lainattava tabletti sekä asiakkaiden että henkilöstön käyttöön.

9.3.2021 pääkirjasto aloitti toimintansa kylätalolla. Viimeksi uuteen toimipisteeseen hankittiin vuonna 2023 uusia kirjahyllyjä yhteensä 8 kappaletta: 7 kappaletta Onni-Kalusteelta ja 1 kappale Aj Tuotteelta.

E-kirjastoa on mahdollista käyttää myöskin Luhangan kunnankirjaston asiakkaat kuten melkein kaikkien muidenkin kuntien asiakkaat; ohjeita e-kirjaston käyttöön löytyy kansalliskirjasto.fi - sivustoilta, keski.finna.fi- sivuilta ja kirjaston henkilökunnalta. Lisäksi e-lehtiä (e-sanomalehtiä ja e-aikakauslehtiä) voi lukea kirjastojen toimipisteissä asiakkaiden käyttöön tarkoitetuilla tietokoneilla epress-palvelussa. PressReaderissä on puolestaan vieraskielisiä aikakauslehtiä. Lisäksi verkkokirjastossa on ohjeet Cineast-elokuvapalvelun käyttöön eli asiakas tarvitsee kirjastokortin lisäksi kirjastosta saatavan pin-koodin, mikä mahdollistaa elokuvien katselun muissa tiloissa kuin kirjastossa.

Keski-kirjastot uusivat kirjastojärjestelmän koko kimpassa mahdollisesti v. 2027. Lisäksi v. 2026 pääkirjastoon puuhataan omatoimikirjastoa, joka mahdollistaa kirjaston asiakkaiden omatoimisen asioinnin kirjastossa henkilökunnan puuttuessa. Tällä tavoin on mahdollista laajentaa aukioloaikoja omatoimiaukioloajoilla pääkirjastossa kylätalolla.

Keski-Suomen maakunnan kirjastojen välillä kuljetetaan seutulainoja pari kertaa viikossa Luhangan pääkirjastoon, tiistaisin ja torstaisin. Seutukuljetusten kustannukset vuodelta 2025 olivat n. 90 €/koko vuosi (alv 0 %), koska ko. laskutus tehdään Keski-kirjastoissa asukasluvun mukaan.

Muut kulttuuripalvelut

Muista kulttuuripalveluista mainittakoon Joulupolulle Luhangan koululle 13.12.2025 suunniteltu lasten musiikkitapahtuma, jossa esiintyi Mimi ja Kuku. Tapahtuma järjestettiin Luhangan Leijonien ja kirjastotoimen yhteistyönä.

Vapaa-aikatoimi

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Palvelualue sisältää: Vapaa-aikatoimi -palvelualue sisältää kunnan vapaa-ajan ja liikunnan edistämiseen liittyvät palvelut. Kokonaisuuteen kuuluvat liikuntapalvelut (liikuntapaikkojen ylläpito, käyttövuorot ja olosuhteiden kehittäminen), nuorisotyö ja nuorten toimintamahdollisuuksien tukeminen, kulttuuripalvelut ja tapahtumatoiminta sekä yhteistyö paikallisten yhdistysten ja seurojen kanssa (avustukset ja kumppanuudet). Palvelualueeseen voi sisältyä myös ulkoilu- ja retkeilyreittien sekä vapaa-ajan alueiden hoito ja kehittäminen sekä kuntalaisten hyvinvointia tukevat toimet.

Palvelualueen kuvaus: Vapaa-aikatoimi vastaa kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä edistävien vapaa-ajan palvelujen järjestämisestä ja kehittämisestä. Palvelualueeseen kuuluvat liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalvelut sekä tapahtuma- ja yhdistysyhteistyö. Toiminta painottuu matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksien tarjoamiseen, hyvinvointia tukevien ryhmien ja tapahtumien koordinointiin sekä tilojen ja toimintaympäristöjen (esim. liikuntapaikat ja ulkoilureitit) ylläpidon ja käytön ohjaukseen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Vapaa-aikatoimi tukee paikallisia seuroja ja yhdistyksiä avustuksin ja neuvonnalla sekä edistää kuntalaisten yhdenvertaisia osallistumismahdollisuuksia huomioiden eri ikäryhmät. Palvelujen tuottamisessa hyödynnetään kumppanuuksia ja seudullista yhteistyötä kustannustehokkuuden ja palvelujen saavutettavuuden varmistamiseksi.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	300	300	0	300	180	60,0 %	-120
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	300	300	0	300	180	60,0 %	-120
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-23 888	-48 987	0	-48 987	-59 214	120,9 %	-10 227
Henkilöstökulut	-2 747	-8 387	0	-8 387	-340	4,0 %	8 047
Palvelujen ostot	-14 529	-29 100	0	-29 100	-36 913	126,9 %	-7 813
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 612	-11 500	0	-11 500	-17 453	151,8 %	-5 953
Avustukset	-5 000	0	0	0	-4 500	0,0 %	-4 500
Muut toimintakulut	0	0	0	0	-8	0,0 %	-8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-23 588	-48 687	0	-48 687	-59 034	121,3 %	-10 347

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	300	300	0	300	180	60,0 %	-120
TOIMINTAKULUT	-23 888	-48 987	0	-48 987	-59 214	120,9 %	-10 227
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-23 588	-48 687	0	-48 687	-59 034	121,3 %	-10 347

Toimintakatsaus 1–12/2025

Liikunta

Luhangan koulun liikuntasalin käytön maksuttomuus on mahdollistanut eri lajien ja eri seurojen harrastamisen hyvissä tiloissa maksutta. Luhangan koulun liikuntasalissa on sekä varattuja että vapaita käyttövuoroja, jolloin kyläläiset saavat vapaasti käyttää tiloja liikunnan harrastamiseen. Salin yhteydessä on myös kuntosali. Luhangan kylätalolla on pienryhmätiloja ja kuntosali myöskin maksutta käytössä.

Talvella Tammijärvellä on hiihtoladut joiden ylläpito on toteutettu ostopalveluna. Luistelukaukalo on jäädytetty Tammijärvelle. Teknisten ongelmien vuoksi talvella 2025-2026 Luhnagn kk luistelukaukalo ei ollut käytössä.

Luhangan kunta järjesti rantauimakoulun juhannuksen jälkeisellä viikolla Tammijärven uimarannassa. Kirkonkylän pururadan valaistusta uusittiin led valoilla. Kunnan leikkialueille kylätalon pihaan ja Tammijärvelle koulun sekä varhaiskasvatuksen pihaan sekä koulun liikuntasaliin tehtiin kuntotarkastukset ja tarkastuksessa ilmenneet puutteet, sekä korjaukset on saatu tehtyä suunnitelmien mukaisesti.

Sivistystoimen palkinto jaettiin Merja Sainiolle ja MLL paikalliyhdistykselle. Tämä oli jo toinen vuosi kun kuntalaisia osallistettiin palkitsemiseen keräämällä heiltä ensin ehdotuksia palkinnon saajaksi. Ehdotuksia tuli useita ja näiden ehdotusten perusteella lautakunta valitsi sivistystoimen palkinnon saajat.

Keski-Suomen Liikunta ry toivoi, että kunnat valitsevat omasta kunnastaan vuoden 2025 liikuntateko-palkinnon saajan. Palkittavan valinnassa tuli nostaa esiin kunnassa merkittävästi liikunta-aktiivisuutta lisäävä toimija/toiminta. Palkittava sai olla valmentaja, ohjaaja, urheiluseura tai muu toimija/toiminta. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta nimesi vuoden 2025 liikuntateon saajaksi Luhangan ampujat.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta jakoi vapaa-aikatoimen avustukset vuodelle 2025 luhankalaisille toimijoille seuraavasti:

Luhangan Väre ry	1500 €
MLL:n Luhangan paikallisyhdistys ry	1500 €
Tammijärven Tammi ry	1500 €

Nuorisotyö

Nuorisokahvila tilat muutettiin vanhan koulun tiloihin. Nuoret osallistettiin mukaan tekemään heille sopivimmat tilat. Kahvilaa pidettiin vuoden 2025 aikana 30 kertaa ja kävijöitä nuorisokahvilassa vuoden aikana oli yhteensä 322. Osallistujien määrä vaihteli kerroilla 3-21 välillä.

Joutsan kunnan kanssa yhteistyötä on tiivistetty ja esim. yhteisiä retkiä tehtiin 2. Hiihtolomalla ja syysloman aikaan. S ryhmän ilo auttaa tapahtuma yhdessä Joutsan ja Toivakan kunnan kanssa oli joulukuussa Joutsan liikuntahallilla, jossa tavoitteena oli parantaa keskisuomalaisien nuorten hyvinvointia ja mielenterveyttä tarjoamalla tukea digitaalisessa maailmassa toimimiseen ja siellä esiintyvien ilmiöiden käsittelyyn.

Tekninen ja ympäristölautakunta

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	800 176	788 725	0	788 725	747 557	94,8 %	-41 168
Myyntituotot	201 767	338 000	0	338 000	205 934	60,9 %	-132 066
Maksutuotot	102 210	37 000	0	37 000	29 473	79,7 %	-7 527
Tuet ja avustukset	5 700	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	490 500	413 725	0	413 725	512 151	123,8 %	98 426
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-1 285 425	-1 363 823	0	-1 363 823	-1 248 014	91,5 %	115 809
Henkilöstökulut	-286 857	-272 621	0	-272 621	-266 059	97,6 %	6 562
Palvelujen ostot	-478 663	-627 250	0	-627 250	-563 288	89,8 %	63 962
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-374 273	-408 552	0	-408 552	-285 677	69,9 %	122 875
Avustukset	-29 999	0	0	0	-29 924	0,0 %	-29 924
Muut toimintakulut	-115 632	-55 400	0	-55 400	-103 066	186,0 %	-47 666
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-485 248	-575 098	0	-575 098	-500 457	87,0 %	74 641

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	63 293	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-565	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	62 727	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	736 884	788 725	0	788 725	747 557	94,8 %	-41 168
TOIMINTAKULUT	-1 284 860	-1 363 823	0	-1 363 823	-1 248 014	91,5 %	115 809
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-547 976	-575 098	0	-575 098	-500 457	87,0 %	74 641

Tekninen ja ympäristölautakunta

1.1.-31.5.2025

		Läsnä kpl
Puheenjohtaja	Hannu Inkeroinen	4
Varapuheenjohtaja	Sakari Halmemies	4
Jäsen	Päivi Ahola	4
Jäsen	Pirjo Kosonen	4
Jäsen	Kimmo Laine	4
Varajäsenet		
Hannu Inkeroinen varajäsen	Risto Masalin	0
Sakari Halmemies varajäsen	Elina Virtaniemi	0
Päivi Aholan varajäsen	Antti Aro	0
Pirjo Kososen varajäsen	Satu Satosaari-Paakkinen	0
Kimmo Laineen varajäsen	Ville Nyman	0
Tekninen johtaja , esittelijä	Marika Masalin-Weijo	4

Rakennustarkastaja, esittelijä	Risto Salonen	2
Toimistosihteeri, pöytäkirjan pitäjä	Elina Sipilä	4
Kunnanjohtaja	Tuomo Kärnä	2
Kunnanhallituksen puheenjohtaja	Hilkka Weijo	2

Uusi valtuustokausi 2025-2029 alkoi 1.6.2025.

1.6.-31.12.2025

		Läsnä kpl
Puheenjohtaja	Hannu Inkeroinen	6
Varapuheenjohtaja	Sakari Halmemies	6
Jäsen	Antti Huttunen	3
Jäsen	Pirjo Kosonen	6
Jäsen	Susanna Nurmi	5
Varajäsenet		
Hannu Inkeroinen varajäsen	Risto Masalin	0
Sakari Halmemies varajäsen	Taina Rantanen	0
Antti Huttusen varajäsen	Kimmo Laine	3
Pirjo Kososen varajäsen	Sakari Valvanne	0
Susanna Nurmen varajäsen	Kaija Sipilä	0
Tekninen johtaja, esittelijä	Marika Masalin-Weijo	6
Rakennustarkastaja, esittelijä	Risto Salonen	4
Toimistosihteeri, pöytäkirjan pitäjä	Elina Sipilä	5
Kunnanjohtaja	Tuomo Kärnä	1
Kunnanhallituksen puheenjohtaja	Marjo Merivirta	3

Yhteensä vuoden 2025 aika pidettiin kymmenen tekninen ja ympäristölautakunnan kokousta.

Rakennusvalvonta ja ympäristö

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Palvelualue sisältää: kustannuspaikat Rakennusvalvonta, Ympäristönsuojelu, Ympäristöterveydenhuolto
Palvelualueen kuvaus: Palvelualueen kuvaukset ovat toimintakatsauksen yhteydessä.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	59 786	11 000	0	11 000	14 035	127,6 %	3 035
Myyntituotot	50 977	0	0	0	480	0,0 %	480
Maksutuotot	4 809	11 000	0	11 000	13 555	123,2 %	2 555
Tuet ja avustukset	4 000	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-166 475	-88 478	0	-88 478	-77 507	87,6 %	10 971
Henkilöstökulut	-77 068	-13 178	0	-13 178	-5 200	39,5 %	7 978
Palvelujen ostot	-84 691	-74 650	0	-74 650	-66 202	88,7 %	8 448
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-390	-650	0	-650	-30	4,6 %	620
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	-4 326	0	0	0	-6 075	0,0 %	-6 075
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-106 688	-77 478	0	-77 478	-63 472	81,9 %	14 006

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	500	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	500	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	59 286	11 000	0	11 000	14 035	127,6 %	3 035
TOIMINTAKULUT	-166 475	-88 478	0	-88 478	-77 507	87,6 %	10 971
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-107 188	-77 478	0	-77 478	-63 472	81,9 %	14 006

Toimintakatsaus 1–12/2025

Rakennusvalvonta

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä rakentamista koskevassa lainsäädännössä säädetään tai määrätään. Valvontatehtävän laajuutta ja laatua harkittaessa otetaan huomioon rakennushankkeen vaativuus, luvan hakijan ja hankkeen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaavien henkilöiden asiantuntemus ja ammattitaito sekä muut valvonnan tarpeeseen vaikuttavat seikat. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta.

Rakennustarkastajan tehtävät ostettiin vuonna 2025 Joutsan kunnalta. Joutsan rakennustarkastaja teki töitä

Luhangan kuntaan keskimäärin 1 päivän viikossa.

Lupapäätökset jakautuivat vuonna 2025 seuraavasti:

Rakentamislupa: 10 kpl
Purkamislupa: 4 kpl
Rakentamisluvan jatko: 1 kpl
Poikkeamisluvat: 2 kpl

Ympäristönsuojelu

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on ympäristönsuojelun valvomiseksi ja edistämiseksi kunnassa, mm. huolehtia

- sen hoidettaviksi laissa tai sen nojalla säädettyistä tai määrätyistä tehtävistä;
- omalta osaltaan ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä;
- ympäristön tilan seurannasta sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista;
- omalta osaltaan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, valistuksesta ja koulutuksesta kunnassa;
- sekä
- osallistua kunnassa tarvittavan ympäristönsuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämiseen;
- antaa lausuntoja sekä tehdä esityksiä ja aloitteita ympäristönsuojeluun liittyvistä asioista muille viranomaisille;
- edistää kunnan yhteistyötä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa ympäristönsuojeluasiassa sekä suorittaa muut sille hallintosäännöllä määrätyt tehtävät.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä on lisäksi säädetty ympäristönsuojelulaissa, jätelaissa, vesihuoltolaissa, vesilaissa, maastoliikennelaissa ja vesiliikennelaissa. Nämä tehtävät ovat pääsääntöisesti lupa- ja valvontaviranomaistehtäviä.

Huhtikuussa teknisessä toimessa työskenteli työharjoittelija, joka osaltaan työskenteli myös ympäristönsuojelussa. Ympäristönsuojelun tehtäviä hoiti tekninen johtaja.

Maa-ainestarkastuksia tehtiin. Viranhaltijapäätöksenä annettiin maastoliikennelain mukainen päätös ja päätös meluilmoituksen johdosta. Latamäen tuulivoimaloiden melumittauksiin liittyvän asian käsittelyä jatkettiin.

Ympäristöterveydenhuolto

Luhanka kuuluu Jyväskylän seudun ympäristöterveyden yhteistoiminta-alueeseen. Terveystoimintolain mukaan ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat terveydensuojelu, tupakkalain ja elintarvikkeiden valvonta sekä eläinlääkintähuolto.

Löytöeläimet kuuluvat myös ympäristöterveydenhuoltoon. Talteen otettujen eläinten hoidon järjestämisestä on tehty sopimus ulkopuolisen toimijan kanssa. Vuonna 2025 Luhangassa ei ollut yhtään löytöeläimiin liittyvää tapahtumaa (ei talteenottoja tai ilmoituksia kadonneista eläimistä).

Hallinto ja suunnittelu

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Palvelualue sisältää: kustannuspaikan Teknisen toimen hallinto

Palvelualueen kuvaus: Teknisen toimen hallinto vastaa sujuvasta päätöksenteosta lautakunta- ja virkamiestasolla kunnan strategioiden, hallintosäännön ja valtakunnallisten määräysten mukaan. Hallinto vastaa teknisen toimen toiminnan, talouden ja organisaation kehittamisestä sekä seuraa toiminnan toteutusta ja tuloksia päivittäisellä ja vuositasolla. Hallinnon tehtävänä on myös huolehtia yhteyksistä ja yhteistyöstä muiden hallinnonalojen ja yhteistyötahojen kanssa.

Tekniseen hallintoon sisältyy keskeisten toimialojen toimisto- ja hallintotehtävät sekä kunnan maankäytön kehittäminen, rakennushankkeiden (uudis- ja korjausrakentaminen) yleissuunnittelu, rakennuttaminen ja valvonta.

Tekninen johtaja toimii esittelijänä tekninen ja ympäristölautakunnassa. Toimistos sihteeri toimii pöytäkirjan pitäjänä tekninen ja ympäristölautakunnan kokouksissa.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	1 700	0	0	0	0	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	1 700	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-110 137	-153 214	0	-153 214	-171 863	112,2 %	-18 649
Henkilöstökulut	-65 091	-102 414	0	-102 414	-98 987	96,7 %	3 427
Palvelujen ostot	-44 642	-49 000	0	-49 000	-69 323	141,5 %	-20 323
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-639	-1 800	0	-1 800	-1 571	87,3 %	229
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	235	0	0	0	-1 982	0,0 %	-1 982
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-108 437	-153 214	0	-153 214	-171 863	112,2 %	-18 649

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-65	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-65	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	1 700	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-110 072	-153 214	0	-153 214	-171 863	112,2 %	-18 649
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-108 372	-153 214	0	-153 214	-171 863	112,2 %	-18 649

Toimintakatsaus 1–12/2025

Päätöksenteko tekninen ja ympäristölautakunnassa

Kertomusvuoden aikana pidettiin kymmenen lautakunnan kokousta, joissa pöytäkirjaan kirjoitettiin 98 pykälää. Lisäksi lautakunta teki kaksi katselmusta, toisessa tutustuttiin muutamiin kunnan omistamiin kiinteistöihin ja toisessa suunniteltiin talousarviota vuodelle 2026.

Tekninen ja ympäristölautakunnan keskeisimmät päätökset 2025

Teknisen ja ympäristölautakunnan kokoukset 2025

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelma

Ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain nojalla perittävien maksujen taksa

Lämpökeskukselta myytävän kaukolämmön hinnan korottaminen

Luhtatien nopeusrajoitus

Kunnan omistamien liike- ja asuinhuoneistojen vuokrien tarkastaminen

Venepaikkamaksut

Teknisen toimen tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2024

Yksityisteiden kunnossapitoavustukset 2025

Jättemaksujen maksuunpanoluettelo vuodelle 2025

Jätehuoltomääräysten päivitys

Kirkonkylän ja Hepoluhdan asemakaavojen muutos

Tammijärven rantasaunan ja grillikodan maksut

Leikkikenttien ja liikuntapalvelujen turvallisuusasiakirjat

Hallintopakohakemus/Latamäen tuulivoimala

Luhangan kunnan rakennusjärjestyksen uusiminen

Liikennemerkkihakemus Rekolankylänmökkitielle

Tekninen ja ympäristölautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2026

Liikennemerkin asettaminen Pohjaantielle

Jätetaksa 2026

As Oy Tammijärven Tienristin asuntojen myynti

Luhangan kunnan maa-aineslupahakemus

Kunnan omistamien rivitalojen vesimaksut

Kunnan omistamien rivitalojen autopaikkamaksut

Lisäksi käsiteltiin:

Yksi poikkeamislupa kiinteistölle, joka myönnettiin

Kaksi rakentamislupaa, jotka myönnettiin

Viisi jättemaksumuistutusta

Kaksi lautakunnan päätöksistä tehtyä oikaisuvaatimusta

Teknisen toimen hallinnon henkilöstö

Teknisen toimen hallinnossa työskentelee tekninen johtaja ja teknisen toimen toimistosihteeri.

Kulujen sisäinen vyörytys

Tilinpäätöksessä 2025 on ensimmäistä kertaa tehty kulujen sisäisiä vyörytyksiä eri kustannuspaikoille. Vyörytyksiä on tehty erityisesti teknisen toimen kustannuspaikoilla. Vyörytys tarkoittaa kustannusten kohdistamista niiden todellisiin kohteisiin tilinpäätöksessä. Vyörytys tehdään teknisesti eikä vaikuta kunnan lopulliseen tilinpäätökseen tai taseeseen.

Talousarvio on tehty kustannuspaikoittain, esim. kiinteistönhoidon kulut (palkat, matkat, työvaatteet, työvälineet jne.) arvioitu sen omalle kustannuspaikalle. Talousarvion tekeminen sekä seuranta vuoden

aikana on näin selkeämpää. Vuoden lopussa kustannuspaikalle tiliöidyt kulut on vyörytetty niille kustannuspaikoille, joille kiinteistönhoito kohdistuu, esim. kunnan kiinteistöt, tiet, puistot, uimarannat jne. Näin saadaan myös parempi kuva mm. kiinteistöjen ylläpidon todellisista kustannuksista.

Vyörytyksiä on tehty kustannuspaikoille, joiden palveluluokka kunnan talousraportoinnissa on Tukipalvelu tai Tilavuokrauspalvelut. Näitä ovat mm. kiinteistönhoito, siivouspalvelut, ruokahuolto, teknisen toimen hallinto, Luhangan koulukiinteistö ja Kylätalo.

Keskuskeittiö

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Palvelualue sisältää: kustannuspaikan Ruokahuolto

Palvelualueen kuvaus: Ruokahuolto on teknisen toimen tukipalvelu, jonka toiminta-ajatuksena on tuottaa kunnan tarvitsemat ruokapalvelut laadukkaasti, taloudellisesti, asiakaslähtöisesti ja hyvää palvelua korostaen. Palvelua tuotetaan kunnassa varhaiskasvatuksen lapsille, koululaisille ja henkilökunnalle ja se sijaitsee koulun yhteydessä.

Luhangan koululla on valmistuskeittiö, jonka käytännön toiminnasta vastaa ruokapalveluvastaava.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	62 793	0	0	0	98	0,0 %	98
Myyntituotot	0	0	0	0	98	0,0 %	98
Maksutuotot	62 793	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-86 979	-78 743	0	-78 743	-96 149	122,1 %	-17 406
Henkilöstökulut	-43 209	-34 743	0	-34 743	-46 358	133,4 %	-11 615
Palvelujen ostot	-1 755	-2 100	0	-2 100	-5 775	275,0 %	-3 675
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-41 291	-41 900	0	-41 900	-44 004	105,0 %	-2 104
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	-724	0	0	0	-13	0,0 %	-13
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-24 187	-78 743	0	-78 743	-96 051	122,0 %	-17 308

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	62 793	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	62 793	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	98	0,0 %	98
TOIMINTAKULUT	-86 979	-78 743	0	-78 743	-96 149	122,1 %	-17 406
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-86 979	-78 743	0	-78 743	-96 051	122,0 %	-17 308

Toimintakatsaus 1–12/2025

Keväällä ja syksyllä on ollut toiveruokaviikot. Lapsille on tehty kysely ruokapalveluista, jonka perusteella toiveruuat on valittu. Kyselyn yhteydessä on voinut esittää toiveita myös uusista ruuista ruokalistalle. Toiveita on toteutettu mahdollisuuksien mukaan.

Palkokasveja, hedelmiä, marjoja ja vihanneksia on lisätty ruokalistalle uusien ravitsemussuositusten mukaisesti. Punaisen lihan määrää on pyritty vähentämään. Jos mahdollista, on pyritty valitsemaan tuotteita, joissa on Sydän-merkki.

Elintarviketoimittajina ovat toimineet: Kespro Oy (liha-, tukku-, maito- ja tuoretuotteet) ja Elonen Oy (tuore leipä).

Ruokahuollossa työskenteli ruokapalveluvastaava. Tarvittaessa sijaisena toimi siistijä.

Ravitsemussuositusten mukaisia lounaita valmistettiin arkipäivisin päivittäin varhaiskasvatuksen lapsille sekä koululaisille 45-53 kpl. Lisäksi lounaan pystyivät ruokalasta ostamaan koulun ja muu kunnan henkilökunta sekä esim. koululla töissä vieraileva hyvinvointialueen henkilöstä. Lounaiden kokonaismäärä oli siis hieman tätä suurempi.

Lounaita valmistettiin vuoden 2025 aikana yhteensä:

Varhaiskasvatuksen lapsille 2393 ateriala,
Koululaisille 7210 ateriala,
Yhteensä 9603 lounasta.

Lisäksi ruokahuolto valmisti varhaiskasvatuksen lapsille, vanhemmille koululaisille, iltapäiväkerholaisille sekä harrastekerholaisille välipaloja, päivän tarpeesta riippuen 8-49 kpl päivässä. Kesäaikaan välipaloja tehtiin vain varhaiskasvatukseen 2-7 kpl päivässä. Yhteensä välipaloja tarjottiin lapsille ja koululaisille vuoden aikana 6147 kpl.

Hävikin syntymistä pyrittiin ehkäisemään mitoittamalla ruuan määrä mahdollisimman tarkasti vastaamaan kulutusta. Mikäli ruokaa jäi yli, sitä myytiin henkilökunnalle kotiin vietäväksi. Pääsääntöisesti hävikkiä tuli vähän ja mikäli ruokaa jäi yli, se yleensä ostettiin pois.

Yhdyskuntasuunnittelu

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Palvelualue sisältää: kustannuspaikan Kaavoitus

Palvelualueen kuvaus: Maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttää, että taajama-asutusta ja muuta sellaista aluetta varten, jonka rakentamisen ja muun maankäytön yksityiskohtainen järjestäminen on tarpeellista, on kunnan toimesta, sitä mukaan kuin kehitys vaatii, laadittava asemakaava. Kunnan tulee myös ylläpitää ajantasakaavoja sekä ryhtyä toimenpiteisiin vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseksi. Kunnan tulee huolehtia lain mukaisesti myös tarpeellisesta yleiskaavan laatimisesta ja sen pitämisestä ajan tasalla.

Ulkopuolista konsulttia tarvitaan mm. suunnittelutehtävissä ja erilaisten selvitysten laadinnassa (esim. luontoselvitykset, meluselvitykset, maisemaselvitykset ja tiesuunnitelmat). Kaavoitukseen liittyvät toimet edellyttävät entistä parempaa luonnon, ympäristön, maiseman, kuntalaisten, eri viranomaisten ja ympäristövaikutusten huomioonottamista.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-2 854	-15 700	0	-15 700	-18 785	119,6 %	-3 085
Henkilöstökulut	0	-300	0	-300	0	0,0 %	300
Palvelujen ostot	-2 845	-15 400	0	-15 400	-18 785	122,0 %	-3 385
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10	0	0	0	0	0,0 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 854	-15 700	0	-15 700	-18 785	119,6 %	-3 085

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-2 854	-15 700	0	-15 700	-18 785	119,6 %	-3 085
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 854	-15 700	0	-15 700	-18 785	119,6 %	-3 085

Toimintakatsaus 1–12/2025

Luhangan kunnassa vireillä olevat kaavat ovat Kirkonkylän ja Hepoluhdan asemakaavojen muutos ja Latavuoren osayleiskaava tuulivoimapuistolle. Kirkonkylän ja Hepoluhdan asemakaavojen muutos hyväksyttiin kunnanhallituksessa vireille 8.9.2025. Latavuoren osayleiskaavaa ei ole käsitelty kunnan

päätöksenteossa vuonna 2025.

Liikenneväylät

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Palvelualue sisältää: kustannuspaikat Liikenneväylät ja Kunnossapitoavustukset yksityisteille

Palvelualueen kuvaus: Teknisen toimen tehtävänä on liikenneväylien liikennöitävyyden varmistaminen sekä yleisten alueiden kunnossapidon järjestäminen. Tehtävä toteutetaan oman organisaation sekä julkisten ja yksityisten palveluntuottajien kanssa tehtävällä yhteistyöllä. Kaavateiden kunnostuksia toteutetaan tarvittaessa.

Ulkoisen ja Sisäisen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-53 705	-41 674	0	-41 674	-67 865	162,8 %	-26 191
Henkilöstökulut	0	-3 474	0	-3 474	0	0,0 %	3 474
Palvelujen ostot	-17 072	-27 200	0	-27 200	-30 797	113,2 %	-3 597
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 633	-11 000	0	-11 000	-7 134	64,9 %	3 866
Avustukset	-29 999	0	0	0	-29 924	0,0 %	-29 924
Muut toimintakulut	0	0	0	0	-10	0,0 %	-10
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-53 705	-41 674	0	-41 674	-67 865	162,8 %	-26 191

Ulkoisen/Sisäisen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoisen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-53 705	-41 674	0	-41 674	-67 865	162,8 %	-26 191
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-53 705	-41 674	0	-41 674	-67 865	162,8 %	-26 191

Toimintakatsaus 1–12/2025

Tievalaistuslinjoja ylläpidettiin kirkonkylän ja Tammijärven asutusalueilla. Kaavateiden auraus, hiekoitus ja polanteenpoisto hoidettiin yksityisten elinkeinonharjoittajien toimesta. Urakoitsijat oli tarkoitus kilpailuttaa tähän syksyllä 2025 (sopimus vuosille 2025- 2027), mutta tätä ei tehty.

Kunnossapidettävää tiestöä kunnan hoidossa oli n. 5 km.

Yksityistiet

Yksityistiet jaotellaan kahteen ryhmään, entisiin valtionapua saaneisiin yksityisteihin sekä kunnan avustusta saaviin järjestäytyneisiin yksityisteihin.

Vuonna 2025 kunnan avustusta yksityisteiden kunnossapitoon haki 16 entistä valtionapua saanutta yksityistietä (pituus yhteensä 110,94 km) sekä 13 kunnan avustusta saavaa järjestäytyntä yksityistietä (pituus yhteensä 40,17 km). Yksityisteiden kunnossapitoon ja parantamiseen myönnettiin avustuksia yhteensä 29 923,89 €.

Entiset valtionapua saaneet yksityistiet saivat avustusta yhteensä 19 942,03 €, josta pienin avustus oli 263,46 € ja suurin 3479,63 €. Osakkaita oli yhteensä 1006 kpl. Kunnan avustusta saavat järjestäytyneet yksityistiet saivat avustusta yhteensä 9981,86 €, josta pienin avustus oli 166,81 € ja suurin 2023,79 €. Osakkaita oli yhteensä 253 kpl.

Jätehuolto

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Palvelualue sisältää: kustannuspaikan Jätehuollon ylläpito

Palvelualueen kuvaus: Palvelualueen kuvaus on esitetty toimintakatsauksessa.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	144 581	326 400	0	326 400	189 499	58,1 %	-136 901
Myyntituotot	142 310	322 000	0	322 000	187 067	58,1 %	-134 933
Maksutuotot	2 271	4 400	0	4 400	2 432	55,3 %	-1 968
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-182 741	-129 876	0	-129 876	-161 736	124,5 %	-31 860
Henkilöstökulut	-2 747	-3 474	0	-3 474	-340	9,8 %	3 134
Palvelujen ostot	-171 555	-124 400	0	-124 400	-160 224	128,8 %	-35 824
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-69	-2 002	0	-2 002	-18	0,9 %	1 985
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	-8 370	0	0	0	-1 155	0,0 %	-1 155
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-38 159	196 524	0	196 524	27 763	14,1 %	-168 761

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	144 581	326 400	0	326 400	189 499	58,1 %	-136 901
TOIMINTAKULUT	-182 741	-129 876	0	-129 876	-161 736	124,5 %	-31 860
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-38 159	196 524	0	196 524	27 763	14,1 %	-168 761

Toimintakatsaus 1–12/2025

Jätteenkuljetusjärjestelmä

Kunnassa on ollut käytössä rinnakkaiset jätehuoltojärjestelmät: sopimusperusteinen jätteenkuljetus ja kunnan järjestämä jätteenkuljetus. Edellinen tarkoittaa sitä, että jätteen haltija tekee sopimuksen jäteyrittäjän kanssa jätteiden kuljetuksesta ja hankkii oman jäteastian sekä suorittaa maksun kyseiselle yrittäjälle. Jälkimmäisessä jätteen haltija tuo jätteen kunnan keräyspisteeseen.

31.10.2024 § 52 Tekninen ja ympäristölautakunta teki päätöksen jätteenkuljetusjärjestelmästä. Kunta päätti siirtyä kunnan järjestämään jätehuoltoon jätelain (646/2011) 32–36 §:n mukaisesti sekalaisen yhdyskuntajätteen (ns. sekajäte) osalta, kunnan järjestämänä aluekeräyksenä. Kiinteistön haltijan järjestämä jätehuolto kiinteistökohtaisena on edelleen mahdollinen ilmoittamalla siitä kunnalle. Saostus- ja

umpikaivolietteet pidetään edelleen kiinteistön haltijan järjestämänä jätehuoltona. Liikekiinteistöt ja muuta kuin asumiseen liittyvää jätettä tuottavat kiinteistöt kuuluvat kiinteistön haltijan järjestämään jätehuoltoon.

Edellä mainittua päätöstä itseoikaistiin 28.11.2024 § 67 siltä osin, että sekalaisen yhdyskuntajätteen osalta sopimusperusteinen, kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus lakkaa vuoden 2027 loppuun mennessä.

Jätehuoltomääräykset

Luhangan jätehuoltomääräykset ovat vuodelta 2004. Niiden päivitys aloitettiin vuonna 2024 ja oli tarkoitus saattaa loppuun vuoden 2025 aikana. Jätehuoltomääräysten päivitystä käsiteltiin tekninen ja ympäristölautakunnassa 8.5.2025, jolloin se päätettiin asettaa nähtäville ja pyytää siitä lausunnot. Päivittäminen on kuitenkin vielä saattamatta loppuun asti.

Jätteiden keräyspisteet

Kunnassa on seitsemän sekajätteen keräyspistettä. Keräyspisteitä ovat Kettukangas, Keihäsniemi, Rekolankyläntien risteys, Tammipohja (vanha meijeri), Hauhanpohjantien risteys sekä Lempäässä Papinmäen risteys ja Rantakylän- ja Kesäniementien risteys. Kirkonkylän sataman sekajäteastia on tarkoitettu ainoastaan satamaa käyttäville. Muissa pisteissä paitsi Papinmäen risteyksessä kerätään kuivajätteen ohella keräyspaperia, kartonkia, lasia, muovia ja metallia.

Metalliromut, autonrenkaat, akut, öljynsuodattimet ja jäteöljy on toimitettu Auto- ja konekorjaamo Jarmo Ikoselle. Metallirohua varten kunta on vuokrannut em. paikkaan vaihtolavan Retekolta.

SER-jätteen keräyskontti on Kylätalon pihalla. Kierrätyspisteelle voi tuoda SER-jätettä, akkuja ja paristoja Luhangan pääkirjaston aukioloaikoina. Kontti pidetään lukittuna mm. tietoturvasyistä ja avataan pyydettyä. Kylätalon pihalla on myös pyydettyä avattava vaarallisen jätteen kaappi. Kaappiin voi tuoda kotitalouksissa syntyvää vaarallista jätettä kirjaston aukioloaikoina. Lääkejätteitä ja viiltäviä ja pistäviä jätteitä kerättiin Luhangan apteekilla Tammijärvellä.

Jätehuollon ohjeita ja verkkosivuja kehitettiin tarpeiden mukaan. Kompostirekisterin keräämistä jatkettiin.

Jätehuollon maksut

Tekninen ja ympäristölautakunta hyväksyi 28.11.2024 § 62 jätetaksan vuodelle 2025. Kaikkia taksoja korotettiin vuodesta 2024 ja korotukset olivat huomattavia. Korotus oli valitettavan suuri, mutta välttämätön jätehuollon kulujen kattamiseksi. Vuonna 2025 jätehuollon tulot kattoivatkin jätehuollon kulut ensimmäistä kertaa, jos koskaan.

Kunnan on jätelain § 78 mukaan perittävä järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätemaksulla saa kerätä kohtuullisen tuoton päätömälle.

Kunnan järjestämän keräyksen jätemaksut 2025, vakituiset asunnot:

118,62 €/vuosi, kun kiinteistöllä asuu yksi henkilö
242,29 €/vuosi, kun kiinteistöllä asuu 2-3 henkilöä
277,72 €/vuosi, kun kiinteistöllä asuu 4-6 henkilöä

Mikäli kiinteistöllä asui yli kuusi henkilöä, lisämaksu edelliseen maksuluokkaan oli 37,65 €/hlö. Hinnat sisältävät arvonlisäveron 25,5 %.

Vapaa-ajan asuntojen jätemaksu oli 85,90 €/vuosi (sis. alv 25,5 %).

Jätetuomuksilla katetaan sekajätteen keräyksestä, kuljetuksesta ja loppukäsittelystä aiheutuvia kustannuksia.

Vakituisten asuntojen perusmaksu vuonna 2025 oli 81,32 €/vuosi ja vapaa-ajan asuntojen perusmaksu on 70,28 €/vuosi. Perusmaksu on kotitalouskohtainen ja sillä katetaan mm. jäteneuvonnasta, rekisterin ylläpidosta ja vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisten vastaanottoaikojen ylläpidosta kunnalle aiheutuvia kustannuksia.

Tekninen ja ympäristölautakunta päätti 11.12.2025 § 86 jätetuomuksen vuodelle 2026. Taksat pidettiin muuten ennallaan vuodesta 2025, mutta 4-6 hlö vakituisesti asuttujen kiinteistöjen jätemaksua korotettiin olemaan 300 €/vuosi. Taksoissa on havaittu epäsuhtaa, kun verrataan yhteen henkilöön kohdistuvaa jätemaksua yhden hengen talouksissa ja useamman henkilön talouksissa. Tätä epäsuhtaa haluttiin tällä korotuksella korjata. Uusi taksa tuli voimaan vuoden 2026 alusta.

Vuonna 2025 tekninen ja ympäristölautakunnalle tehtiin viisi jätemaksuistutusta. Näistä yksi jätettiin tutkimatta ja neljällä kiinteistöllä päätettiin säilyttää sekä jäte- että perusmaksu.

Jättemäärät

Vuonna 2025 Luuhangassa kerätyt jätelajit, määrät ja toimituspaikka on esitetty oheisessa taulukossa.

Jätelaji	Paino tn	Toimituspaikka	Käyttötapa
Yhdyskuntajäte	156,98	Riikinvoima, Leppävirta Vantaan energia, Vantaa	Hyödyntäminen energiana
Keräyspaperi	4,89	Termex Saarijärvi	Materiaalihuötykäyttö
Keräyspahvi ja -kartonki	6,24	Suomen pakkaustuottajayhteisö	Materiaalihuötykäyttö
Keräyslasi	2,86	Suomen pakkaustuottajayhteisö	Materiaalihuötykäyttö
Pienmetalli	3,6	Stena Metalli Oy Jyväskylä	Materiaalihuötykäyttö
Biojäte	7,41	Mustankorkea Oy	Biokaasu
Pakkausmuovi	1,8	Suomen pakkaustuottajayhteisö	Materiaalihuötykäyttö
Lääkejäte ja terveydenhuollon erityisjäte	0,08		
Muu vaarallinen jäte	0,86		
SER-jäte	7,85	Elker Oy	Materiaalikierrätys
Liete	m3		
Sakokaivoliete	87,94	Joutsan Vesihuolto Oy	Jätevedenpuhdistamine n
Umpikaivoliete	274,8	Joutsan Vesihuolto Oy	Jätevedenpuhdistamine n

Puistot ja yleiset alueet

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Palvelualue sisältää: kustannuspaikat Puistot ja yleiset alueet ja Kirkonkylän satama

Palvelualueen kuvaus: Puistoihin ja yleisiin alueisiin kuuluvat tori, kunnantoimiston alapiha, Luhankjoen ja Kylätalon välissä oleva puisto, Judinsalon laivalaituri sekä varhaiskasvatuksen ja koulun piha-alueet. Tekninen osasto huolehtii edellä mainittujen alueiden sekä kirkonkylän sataman ylläpidosta.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	4 429	9 000	0	9 000	5 210	57,9 %	-3 790
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	4 379	9 000	0	9 000	5 110	56,8 %	-3 890
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	50	0	0	0	100	0,0 %	100
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-9 057	-19 080	0	-19 080	-14 535	76,2 %	4 545
Henkilöstökulut	-2 980	-6 230	0	-6 230	-349	5,6 %	5 881
Palvelujen ostot	-4 136	-5 750	0	-5 750	-6 030	104,9 %	-280
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 839	-7 100	0	-7 100	-7 919	111,5 %	-819
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	-101	0	0	0	-237	0,0 %	-237
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 628	-10 080	0	-10 080	-9 325	92,5 %	755

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	4 429	9 000	0	9 000	5 210	57,9 %	-3 790
TOIMINTAKULUT	-9 057	-19 080	0	-19 080	-14 535	76,2 %	4 545
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 628	-10 080	0	-10 080	-9 325	92,5 %	755

Toimintakatsaus 1–12/2025

Torin valaistusta uusittiin ja Palotalolle hankittiin kausivalot. Satamasta siirrettiin varastovaja Kylätalon läheisyyteen. Sataman venepaikkamaksuja korotettiin Tekninen ja ympäristölautakunnan kokouksessa 10.4.2025. Koulun ja varhaiskasvatuksen pihan leikkivälineet tarkastettiin ulkopuolisen tarkastajan toimesta. Leikkivälineitä korjattiin tarkastusraportissa esitetyn mukaisesti. Varhaiskasvatuksen pihaan hankittiin ulkoleluja varten varastovaja. Koulun pihapiiriin muotoiltiin pulkkamäki.

Kiinteistöt

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Palvelualue sisältää: kustannuspaikat Kunnantoimisto, Tuuliharju, Luhangan terveysasema, Vanhustentalot, Paloasema, As Oy Pinteli, As Oy Kilpala, As Oy Tammijärven Tienristi, As Oy Luhangansato, As Oy Metsurinpolkka, Virkailijatalo/Härkiöntie 1, Savinotko, Huoltorakennus, Kylätalo, Tammijärven rantasauna, Lämpökeskus, kirkonkylä, Tukiasunnot (kiinteistö), Luhangan koulukiinteistö

Palvelualueen kuvaus:

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	474 476	405 225	0	405 225	501 596	123,8 %	96 371
Myyntituotot	0	0	0	0	87	0,0 %	87
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	474 476	405 225	0	405 225	501 510	123,8 %	96 285
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-552 191	-709 216	0	-709 216	-437 789	61,7 %	271 427
Henkilöstökulut	-46 532	-55 016	0	-55 016	-33 194	60,3 %	21 822
Palvelujen ostot	-121 668	-310 800	0	-310 800	-188 928	60,8 %	121 872
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-291 819	-295 600	0	-295 600	-130 558	44,2 %	165 042
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	-92 172	-47 800	0	-47 800	-85 109	178,1 %	-37 309
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-77 715	-303 991	0	-303 991	63 808	-21,0 %	367 799

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	474 476	405 225	0	405 225	501 596	123,8 %	96 371
TOIMINTAKULUT	-552 191	-709 216	0	-709 216	-437 789	61,7 %	271 427
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-77 715	-303 991	0	-303 991	63 808	-21,0 %	367 799

Toimintakatsaus 1–12/2025

Kunnantoimistolla toteutettiin ilmamikrobimittaukset maaliskuussa. Sisäilmasta otettujen mikrobinäytteiden tulokset ovat tavanomaisia, eikä näytteissä todettu viitearvoja ylittäviä pitoisuuksia. Ilmanpuhdistimet olivat edellisvuoden tapaan käytössä. Työllisyysalue vuokrasi vuoden alusta alkaen alakerran pikkuhuonetta. Valtuustosalin tuolien kangasosat puhdistettiin ennen vuodenvaihdetta.

Tuuliharjussa suoritettiin maaliskuussa ilmanvaihtokanavien puhdistus. Terveystarkastus teki tarkastuksen tiloihin toukokuussa. Tarkastuksella havaittiin vähäisiä puutteita (esim.

välinehuoltotilan seinätä puuttui laattoja), joita on korjattu. Varavoimakone huollettiin heinäkuussa. Marraskuussa Tuuliharjuun tehtiin palotarkastus, jossa varsinaisia korjausmääräyksiä edellyttäviä puutteita ei havaittu. Sammutuslaitteistojen vuosihuolto tehtiin joulukuussa. Tuuliharju oli vuokrattu Keski-Suomen hyvinvointialueelle.

Tukiasunnot Tuuliharjun vieressä oli vuokrattuna Keski-Suomen hyvinvointialueelle.

Terveysasemalla suoritettiin ilmanvaihtokanavien puhdistus samassa yhteydessä kuin Tuuliharjussa maaliskuussa. Terveysasemalle tehtiin kuntoarvio toukokuussa. Keski-Suomen hyvinvointialueen vuokrasopimus terveysasemalle oli voimassa vuoden 2025 loppuun saakka.

Paloasemalle tehtiin kuntoarvio ja sen katto uusittiin. Öljypoltin korjattiin. Palotalo lohkottiin omaksi kiinteistöksi. Paloasemasta osa oli vuokrattu Keski-Suomen hyvinvointialueelle ja suurin osa muista tiloista yrityksille.

Kylätalolle tehtiin palotarkastus huhtikuussa. Tarkastuksella ei havaittu puutteita, jotka olisivat aiheuttaneet korjausmääräyksiä. Kylätalon vuokria korotettiin toukokuussa. Kiinteistöön tehtiin myös turvavalojärjestelmän huolto toukokuussa.

Tammijärven rantasaunan maksut uusittiin ja ne tulevat voimaan saunakaudelle 2026.

Kirkonkylän lämpökeskuksen varavoimakone huollettiin heinäkuussa.

Luhangan koulukiinteistö sisältää seuraavat tilat: vanha kivikoulu ja asuinosa, liikuntasali, kirjasto ja Luhangan koulu.

Varhaiskasvatuksen tiloihin, jotka sijaitsevat vanhan kivikoulun asuinosa, tehtiin IV-suunnitelma toukokuussa.

Liikuntasalin laitteet (koripalloteline käsivinsillä, kiinteä koripalloteline, kiipeilyköydet, puolapuut) tarkastutettiin ulkopuolisella tarkastajalla maaliskuussa. Heti tarkastuksen jälkeen toteutettiin korjaustoimenpiteitä ja kiinnityksiä korjattiin vielä loppuvuodesta lisää. Runsaiden sateiden aikaan liikuntasalin aulan lattialle oli perustuksen kautta päässyt kosteutta noin neliön alalle. Tämän johdosta räystäskouruja ja syöksytorvia uusittiin. Perustus kaivettiin auki ja siihen asennettiin patolevyt. Myös salaojituksia tarkastettiin ja korjattiin. Liikuntasalin takapihalla uusittiin myös syöksytorvia ja hulevesien johtamista.

Kiinteistölle tehtiin RAU-saneeraus marraskuussa, joka koski liikuntasalia, kirjastoa ja teknisen työn tiloja. Kyseessä oli ilmanvaihtopuhaltimien ja automatiikan uusinta.

Kirjastosta poistettiin lamelliverhot ja tilalle asennettiin sälekaihtimet.

Luhangan koulun katsomo, sohvat ja varhaiskasvatuksen patjat pestiin yrittäjän toimesta joulukuussa.

Koulukiinteistölle tilattiin selvitys rakennuksen laskennallisista lämmitystarpeista rakennusosakohtaisesti. Kiinteistöllä myös huollettiin varavoimakone heinäkuussa. Rakennukseen hankittiin uusia kylttejä ja liikennemerkkejä pysäköintialueelle.

Vanhustentalojen (Hakulintie 3 B-E) vuokria korotettiin toukokuussa. B ja C talo purettiin marraskuussa. Sammutuslaitteistojen vuosihuolto tehtiin E-taloon joulukuussa. Vesimaksuja päätettiin korottaa ja autopaikkamaksut ottaa käyttöön vuonna 2026. Vuoden lopussa

vanhustentaloista vuokraamatta oli yksi kaksio.

As Oy Pintelin (Kilpalantie 1) ja **As Oy Kilpalan** (Kilpalantie 6) vuokria korotettiin toukokuussa. Taloyhtiöiden asukkaille pidettiin yhdessä isännöitsijän kanssa asukasilta lokakuussa. Vuoden lopussa As Oy Pintelissä oli vuokraamatta kolme kaksiota ja As Oy Kilpalassa kaksio ja kolmio.

As Oy Tammijärven Tienristin (Kärkijoentie 2) kolmeen asuntoon vaihdettiin takat. Vuokria korotettiin toukokuussa. Vuoden lopussa As Oy Tammijärven Tienristissä oli vuokraamatta kaksio ja kolmio. Tekninen ja ympäristölautakunta esitti kunnanhallitukselle, että vuokraamattomat asunnot laitettaisiin myyntiin.

As Oy Luhangansaton (Luhankjärventie 5) ja **As Oy Metsurinpolkan** (Kotipellontie 5-7) vuokria korotettiin toukokuussa. Myös **Virkailijatalon** (Härkiöntie 1) ja **Savinotkon**(Härkiöntie 3) vuokria korotettiin toukokuussa sekä vesimaksuja päätettiin korottaa ja autopaikkamaksut ottaa käyttöön vuonna 2026. Edellä mainituissa asunto-osakeyhtiöissä ja rivitaloissa ei vuoden lopussa ollut vuokraamattomia asuntoja.

Muut kiinteistöpalvelut

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Palvelualue sisältää: kustannuspaikat Siivouspalvelut ja Kiinteistönhoitopalvelut

Palvelualueen kuvaus: Toiminta käsittää kunnan omistamien asuinrakennusten, osakehuoneistojen, sivistystoimen ja muun hallintotoimen rakennusten sekä kunnan yleisten alueiden hoidon ja kunnossapidon. Lisäksi kiinteistöpalvelut tuottavat palveluja eri hallintokunnille kiinteistönhoidon ja siivouspalveluiden osalta.

Siivouspalveluiden tehtävänä on huolehtia koulu- ja julkisten tilojen siisteydestä ja turvallisuudesta sekä pintojen kestävydestä. Kiinteistönhoidon tehtävänä on ylläpitää, korjata ja huoltaa kunnan omistamia kiinteistöjä. Ko. tehtäväkenttään kuuluu mm. piha-, liikunta- ja ulkoalueiden hoito, sisätilojen kunnosta huolehtiminen ja taloteknisten järjestelmien seuranta/ ylläpito soveltuvilta osin.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	8 134	10 000	0	10 000	5 950	59,5 %	-4 050
Myyntituotot	350	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	5 728	10 000	0	10 000	5 950	59,5 %	-4 050
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	2 056	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-66 991	-92 018	0	-92 018	-105 544	114,7 %	-13 526
Henkilöstökulut	-49 229	-50 318	0	-50 318	-81 633	162,2 %	-31 315
Palvelujen ostot	-9 321	-11 100	0	-11 100	-8 339	75,1 %	2 761
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 869	-30 600	0	-30 600	-13 247	43,3 %	17 353
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	-572	0	0	0	-2 325	0,0 %	-2 325
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-58 858	-82 018	0	-82 018	-99 593	121,4 %	-17 575

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	8 134	10 000	0	10 000	5 950	59,5 %	-4 050
TOIMINTAKULUT	-66 991	-92 018	0	-92 018	-105 544	114,7 %	-13 526
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-58 858	-82 018	0	-82 018	-99 593	121,4 %	-17 575

Toimintakatsaus 1–12/2025

Siivoukseen tilattiin alkuvuodesta siivoustyön mitoitus. Kiinteistönhoitoon tilattiin uusi ruohonleikkuri.

Muu liiketoiminta

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Palvelualue sisältää: kustannuspaikan Alueiden vuokraus

Palvelualueen kuvaus: Palvelualue sisältää vuokratulot Kesäimen soranottoalueelta sekä Pintelin asuntotontista, maksut Kesäimen soranottoalueen maa-ainesten ostopaikoista sekä Judinsalon laivalaiturin maa-alueen vuokramenot.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	34 328	11 100	0	11 100	5 181	46,7 %	-5 919
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	22 231	2 600	0	2 600	2 426	93,3 %	-174
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	12 096	8 500	0	8 500	2 755	32,4 %	-5 745
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-28 549	-13 800	0	-13 800	-7 511	54,4 %	6 289
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-13 604	-1 400	0	-1 400	0	0,0 %	1 400
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 960	-4 800	0	-4 800	-1 492	31,1 %	3 308
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	-7 984	-7 600	0	-7 600	-6 019	79,2 %	1 581
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	5 779	-2 700	0	-2 700	-2 330	86,3 %	370

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-500	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-500	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	34 328	11 100	0	11 100	5 181	46,7 %	-5 919
TOIMINTAKULUT	-28 049	-13 800	0	-13 800	-7 511	54,4 %	6 289
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	6 279	-2 700	0	-2 700	-2 330	86,3 %	370

Toimintakatsaus 1–12/2025

Maa ja metsätilat

Vastuhenkilö: Kunnanjohtaja

Palvelualue sisältää: kustannuspaikan Maa ja metsätilat

Palvelualueen kuvaus:

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	9 827	0,0 %	9 827
Myyntituotot	0	0	0	0	9 827	0,0 %	9 827
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-6 659	0	0	0	-4 061	0,0 %	-4 061
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-6 003	0	0	0	-3 919	0,0 %	-3 919
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	-656	0	0	0	-142	0,0 %	-142
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6 659	0	0	0	5 766	0,0 %	5 766

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	9 827	0,0 %	9 827
TOIMINTAKULUT	-6 659	0	0	0	-4 061	0,0 %	-4 061
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6 659	0	0	0	5 766	0,0 %	5 766

Toimintakatsaus 1–12/2025

Vesi- ja lämpölaitos

Tuloslaskelma ulkoinen

Ulkoinen (Kunta)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	9 950	16 000	0	16 000	16 161	101,0 %	161
Myyntituotot	8 129	16 000	0	16 000	8 376	52,3 %	-7 624
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	1 821	0	0	0	7 786	0,0 %	7 786
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-19 088	-22 024	0	-22 024	-84 670	384,4 %	-62 646
Henkilöstökulut	0	-3 474	0	-3 474	0	0,0 %	3 474
Palvelujen ostot	-1 371	-5 450	0	-5 450	-4 965	91,1 %	485
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 756	-13 100	0	-13 100	-79 705	608,4 %	-66 605
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	-962	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9 138	-6 024	0	-6 024	-68 509	1 137,3 %	-62 485
Verotulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valtionosuudet	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-9 138	-6 024	0	-6 024	-68 509	1 137,3 %	-62 485
Poistot ja arvonalentumiset	-13 372	-11 336	0	-11 336	-11 337	100,0 %	-1
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN TULOS	-22 510	-17 360	0	-17 360	-79 846	459,9 %	-62 486
Varausten ja rahastojen muutokset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-22 510	-17 360	0	-17 360	-79 846	459,9 %	-62 486

Tuloslaskelma ulkoinen ja sisäinen

Ulkoinen (Kunta)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	9 950	16 000	0	16 000	16 161	101,0 %	161
Myyntituotot	8 129	16 000	0	16 000	8 376	52,3 %	-7 624
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	1 821	0	0	0	7 786	0,0 %	7 786
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-19 088	-22 024	0	-22 024	-84 670	384,4 %	-62 646
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9 138	-6 024	0	-6 024	-68 509	1 137,3 %	-62 485
Verotulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valtionosuudet	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-9 138	-6 024	0	-6 024	-68 509	1 137,3 %	-62 485
Poistot ja arvonalentumiset	-13 372	-11 336	0	-11 336	-11 337	100,0 %	-1
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN TULOS	-22 510	-17 360	0	-17 360	-79 846	459,9 %	-62 486
Varausten ja rahastojen muutokset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-22 510	-17 360	0	-17 360	-1 542	8,9 %	15 818

2.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelma ulkoinen

Ulkoinen (Kunta + liikelaitos)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	880 834	915 123	0	915 123	885 563	96,8 %	-29 560
Myyntituotot	285 588	443 098	0	443 098	315 307	71,2 %	-127 791
Maksutuotot	63 288	48 300	0	48 300	48 650	100,7 %	350
Tuet ja avustukset	39 686	10 000	0	10 000	6 980	69,8 %	-3 020
Muut toimintatuotot	492 271	413 725	0	413 725	514 626	124,4 %	100 901
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-2 913 400	-3 066 261	0	-3 066 261	-3 308 385	107,9 %	-242 124
Henkilöstökulut	-1 186 369	-1 079 910	0	-1 079 910	-1 136 652	105,3 %	-56 742
Palvelujen ostot	-1 062 936	-1 389 249	0	-1 389 249	-1 488 094	107,1 %	-98 845
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-426 000	-513 402	0	-513 402	-405 586	79,0 %	107 816
Avustukset	-115 757	-21 000	0	-21 000	-165 278	787,0 %	-144 278
Muut toimintakulut	-122 338	-62 700	0	-62 700	-112 774	179,9 %	-50 074
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 032 567	-2 151 138	0	-2 151 138	-2 422 822	112,6 %	-271 684
Verotulot	1 863 327	1 682 000	0	1 682 000	1 821 869	108,3 %	139 869
Valtionosuudet	806 729	970 943	0	970 943	942 897	97,1 %	-28 046
Rahoitustuotot ja -kulut	-27 897	-15 200	0	-15 200	-4 480	29,5 %	10 720
VUOSIKATE	609 592	486 605	0	486 605	337 464	69,4 %	-149 141
Poistot ja arvonalentumiset	-461 027	-174 968	0	-174 968	-331 786	189,6 %	-156 818
Suunnitelman mukaiset poistot	-183 542	-174 968	0	-174 968	-172 158	98,4 %	2 810
Arvonalentumiset	-277 485	0	0	0	-159 628	0,0 %	-159 628
Satunnaiset erät	12 175	0	0	0	12 514	0,0 %	12 514
TILIKAUDEN TULOS	160 739	311 637	0	311 637	18 192	5,8 %	-293 445
Varausten ja rahastojen muutokset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	160 739	311 637	0	311 637	18 192	5,8 %	-293 445

Tuloslaskelma ulkoinen ja sisäinen

Ulkoinen ja sisäinen (Kunta)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	944 307	915 123	0	915 123	885 563	96,8 %	-29 560
Myyntituotot	285 588	443 098	0	443 098	315 307	71,2 %	-127 791
Maksutuotot	126 761	48 300	0	48 300	48 650	100,7 %	350
Tuet ja avustukset	39 686	10 000	0	10 000	6 980	69,8 %	-3 020
Muut toimintatuotot	492 271	413 725	0	413 725	514 626	124,4 %	100 901
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-2 976 874	-3 066 261	0	-3 066 261	-3 308 385	107,9 %	-242 124
Henkilöstökulut	-1 186 369	-1 079 910	0	-1 079 910	-1 136 652	105,3 %	-56 742
Palvelujen ostot	-1 126 410	-1 389 249	0	-1 389 249	-1 488 094	107,1 %	-98 845
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-426 000	-513 402	0	-513 402	-405 586	79,0 %	107 816
Avustukset	-115 757	-21 000	0	-21 000	-165 278	787,0 %	-144 278
Muut toimintakulut	-122 338	-62 700	0	-62 700	-112 774	179,9 %	-50 074
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 032 567	-2 151 138	0	-2 151 138	-2 422 822	112,6 %	-271 684
Verotulot	1 863 327	1 682 000	0	1 682 000	1 821 869	108,3 %	139 869
Valtionosuudet	806 729	970 943	0	970 943	942 897	97,1 %	-28 046
Rahoitustuotot ja -kulut	-27 897	-15 200	0	-15 200	-4 480	29,5 %	10 720
VUOSIKATE	609 592	486 605	0	486 605	337 464	69,4 %	-149 141
Poistot ja arvonalentumiset	-461 027	-174 968	0	-174 968	-331 786	189,6 %	-156 818
Suunnitelman mukaiset poistot	-183 542	-174 968	0	-174 968	-172 158	98,4 %	2 810
Arvonalentumiset	-277 485	0	0	0	-159 628	0,0 %	-159 628
Satunnaiset erät	12 175	0	0	0	12 514	0,0 %	12 514
TILIKAUDEN TULOS	160 739	311 637	0	311 637	18 192	5,8 %	-293 445
Varausten ja rahastojen muutokset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Vyörytysmenot	0	0	0	0	-582 683	0,0 %	-582 683
Vyörytystulot	0	0	0	0	582 683	0,0 %	582 683
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	160 739	311 637	0	311 637	18 192	5,8 %	-293 445

Tuloslaskelma ulkoinen ja sisäinen

Ulkoinen ja sisäinen (Kunta)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	9 950	16 000	0	16 000	16 161	101,0 %	161
Myyntituotot	8 129	16 000	0	16 000	8 376	52,3 %	-7 624
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	1 821	0	0	0	7 786	0,0 %	7 786
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-19 088	-22 024	0	-22 024	-84 670	384,4 %	-62 646
Henkilöstökulut	0	-3 474	0	-3 474	0	0,0 %	3 474
Palvelujen ostot	-1 371	-5 450	0	-5 450	-4 965	91,1 %	485
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 756	-13 100	0	-13 100	-79 705	608,4 %	-66 605
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	-962	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9 138	-6 024	0	-6 024	-68 509	1 137,3 %	-62 485
Verotulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valtionosuudet	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-9 138	-6 024	0	-6 024	-68 509	1 137,3 %	-62 485
Poistot ja arvonalentumiset	-13 372	-11 336	0	-11 336	-11 337	100,0 %	-1
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN TULOS	-22 510	-17 360	0	-17 360	-79 846	459,9 %	-62 486
Varausten ja rahastojen muutokset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	78 304	0,0 %	78 304
Vyörytysmenot	0	0	0	0	-6 108	0,0 %	-6 108
Vyörytystulot	0	0	0	0	84 413	0,0 %	84 413
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-22 510	-17 360	0	-17 360	-1 542	8,9 %	15 818

Verotulot

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Verotulot	1 863 327	1 682 000	0	1 682 000	1 821 869	108,3 %	139 869
Kunnallisvero	979 828	806 000	0	806 000	910 805	113,0 %	104 805
Kiinteistövero	671 431	670 000	0	670 000	681 569	101,7 %	11 569
Osuus yhteisöveron tuotosta	212 068	206 000	0	206 000	229 495	111,4 %	23 495

Valtionosuudet

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Valtionosuudet	806 729	970 943	0	970 943	942 897	97,1 %	-28 046
Yleinen valtionosuus	803 033	973 115	0	973 115	973 305	100,0 %	190
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien	51 482	69 247	0	69 247	39 219	56,6 %	-30 028
Veromenetysten kompensatio	149 775	125 745	0	125 745	127 921	101,7 %	2 176
Kunnan opetus- ja kult.toim. valtionos.	-197 561	-197 164	0	-197 164	-197 548	100,2 %	-384

2.2.3 Investointiosan toteutuminen

Luhangan kunnalla ei ollut investointeja vuodelle 2025.

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	880 833,77	915 123,00	0,00	915 123,00	885 563,02	96,8 %	-29 559,98
Myyntituotot	285 588,43	443 098,00	0,00	443 098,00	315 306,67	71,2 %	-127 791,33
Maksutuotot	63 287,62	48 300,00	0,00	48 300,00	48 650,24	100,7 %	350,24
Tuet ja avustukset	39 686,47	10 000,00	0,00	10 000,00	6 980,36	69,8 %	-3 019,64
Muut toimintatuotot	492 271,25	413 725,00	0,00	413 725,00	514 625,75	124,4 %	100 900,75
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %	0,00
TOIMINTAKULUT	-2 913 400,34	-3 066 261,00	0,00	-3 066 261,00	-3 308 385,23	107,9 %	-242 124,23
Henkilöstökulut	-1 186 369,49	-1 079 910,00	0,00	-1 079 910,00	-1 136 652,05	105,3 %	-56 742,05
Palvelujen ostot	-1 062 936,19	-1 389 249,00	0,00	-1 389 249,00	-1 488 094,30	107,1 %	-98 845,30
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-425 999,97	-513 402,00	0,00	-513 402,00	-405 586,39	79,0 %	107 815,61
Avustukset	-115 756,75	-21 000,00	0,00	-21 000,00	-165 278,42	787,0 %	-144 278,42
Muut toimintakulut	-122 337,94	-62 700,00	0,00	-62 700,00	-112 774,07	179,9 %	-50 074,07
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 032 566,57	-2 151 138,00	0,00	-2 151 138,00	-2 422 822,21	112,6 %	-271 684,21
Verotulot	1 863 326,64	1 682 000,00	0,00	1 682 000,00	1 821 868,64	108,3 %	139 868,64
Valtionosuudet	806 729,00	970 943,00	0,00	970 943,00	942 897,00	97,1 %	-28 046,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-27 897,44	-15 200,00	0,00	-15 200,00	-4 479,84	29,5 %	10 720,16
VUOSIKATE	609 591,63	486 605,00	0,00	486 605,00	337 463,59	69,4 %	-149 141,41
Poistot ja arvonalentumiset	-461 026,87	-174 968,00	0,00	-174 968,00	-331 785,60	189,6 %	-156 817,60
Suunnitelman mukaiset poistot	-183 541,72	-174 968,00	0,00	-174 968,00	-172 157,86	98,4 %	2 810,14
Arvonalentumiset	-277 485,15	0,00	0,00	0,00	-159 627,74	0,0 %	-159 627,74
Satunnaiset erät	12 174,60	0,00	0,00	0,00	12 513,64	0,0 %	12 513,64
TILIKAUDEN TULOS	160 739,36	311 637,00	0,00	311 637,00	18 191,63	5,8 %	-293 445,37
Varausten ja rahastojen muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	160 739,36	311 637,00	0,00	311 637,00	18 191,63	5,8 %	-293 445,37

3.2 Rahoituslaskelma

TOIMINNAN RAHAVIRTA				
VUOSIKATE	337 463,59		609 591,63	
SATUNNAISET ERÄT	12 513,64		12 174,60	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	0	349 977,23	0	621 766,23
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
INVESTOINTIMENOT	0		0	
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	0		0	
PYSYVIEN VASTAAVIEN LUOVUTUSTULOT	0	0	0	0
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		349 977,23		621 766,23
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	0		-120 000	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	0	0	0	-120 000
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	0		0	
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-129 810		-129 810	
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	0	-129 810	-73 352	-203 162
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET				
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUT.	-511,13		26 168,30	
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	1 755,41		24,46	
SAAMISTEN MUUTOS	-11 101,43		15 696,40	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	63 058,28	53 201,13	-72 439,45	-30 550,29
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-76 608,87		-353 712,29
RAHAVAROJEN MUUTOS		273 368,36		268 053,94
KASSAVARAT 31.12.	1 988 406,01		1 715 037,65	
KASSAVARAT 1.1.	1 715 037,65	273 368,36	1 446 983,71	268 053,94

3.3 Tase

VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0	0
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	807 911,22	807 911,22
Rakennukset	2 180 677,61	2 424 319,35
Kiinteät rakenteet ja laitteet	263 343,99	307 813,81
Koneet ja kalusto	9 290,70	12 964,74
Muut aineelliset hyödykkeet	252,28	252,28
Aineelliset hyödykkeet	3 261 475,80	3 553 261,40
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	982 871,05	1 022 871,05
Kuntayhtymäosuudet	31 222,84	31 222,84
Asunto-osakkeet	0	0
Muut osakkeet ja osuudet	346 737,63	346 737,63
Osakkeet ja osuudet	1 360 831,52	1 400 831,52
Muut lainasaamiset	324 439,51	324 439,51
Muut saamiset	66 535,21	66 535,21
Sijoitukset	1 751 806,24	1 791 806,24
PYSYVÄT VASTAAVAT	5 013 282,04	5 345 067,64
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0	472,21
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	472,21
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	31 005,25	32 760,66
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	67 221,14	81 738,94
Muut saamiset	33 465,90	5 398,65
Siirtosaamiset	9 962,81	12 410,83
Lyhytaikaiset saamiset	110 649,85	99 548,42
Saamiset	110 649,85	99 548,42
Rahat ja pankkisaamiset	1 988 406,01	1 715 037,65
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 130 061,11	1 847 346,73
VASTAAVAA	7 143 343,15	7 192 886,58

VASTATTAVAA		
OMAPÄÄOMA		
Peruspääoma	1 917 062,99	1 917 062,99
Muut omat rahastot	123 892,74	123 892,74
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	2 588 477,77	2 427 738,41
Tilikauden yli/alijäämä	18 191,63	160 739,36
OMAPÄÄOMA	4 647 625,13	4 629 433,50
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	61 713	61 713
PAKOLLISET VARAUKSET	61 713	61 713
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen pääomat	52 907,47	53 080,81
Muut toimeksiantojen pääomat	0	810
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	52 907,47	53 890,81
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkääaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 828 163	1 957 973
Muut velat	16 500	16 500
Pitkääaikainen	1 844 663	1 974 473
Lyhytaikainen		
Lyhennysosuudet/kotim.rah.lait.	129 810	129 810
Saadut ennakot	15 000	
Ostovelat	182 147,63	139 252,91
Muut velat	21 564,89	20 483
Siirtovelat		
Siirtyvät korot	4 636,86	5 909,25
Lomapalkkajaksotus	161 136,84	155 730,95
Valtionosuusennakot	0	0
Muut siirtovelat	22 138,33	22 190,16
Siirtovelat	187 912,03	183 830,36
Lyhytaikainen	536 434,55	473 376,27
VIERAS PÄÄOMA	2 381 097,55	2 447 849,27
VASTATTAVAA	7 143 343,15	7 192 886,58

3.4 Konsernilaskelmat

	1.1.-31.12.2025		1.1.-31.12.2024	
Toimintatuotot		1 193 204,50		1 165 162,86
Toimintakulut		-3 620 082,48		-3 217 187,84
TOIMINTAKATE		-2 426 877,98		-2 052 024,98
Verotulot		1 818 250,81		1 859 646,26
Valtionosuudet		942 897		806 729
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	9 220,67		3 290,12	
Muut rahoitustuotot	34 455,83		35 193,53	
Korkokulut	-49 049,83		-66 752,60	
Muut rahoituskulut	-1 135,30	-6 508,63	-1 814,88	-30 083,83
VUOSIKATE		327 761,20		584 266,45
Suunnitelman mukaiset poistot		-194 023,76		-360 226,59
Satunnaiset erät		12 513,64		12 174,60
TILIKAUDEN TULOS		146 251,08		236 214,46
Tilinpäätössiirrot		0		-11 643,89
Laskennalliset verot		2 342		0
Vähemmistöosuudet		4 845,04		14 428,66
Rahastojen lisäys		-43,43		0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		153 394,69		238 999,23

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2025	2024
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	327 761,20	584 266,45
SATUNNAISET ERÄT	12 513,64	12 174,60
TILIKAUDEN VEROT	0	0
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	0	-632,04
	340 274,84	595 809,01
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-4 117,91	-7 785,13
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	0	0
PYSYVIEN VASTAAVIEN LUOVUTUSTULOT	0	626,78
	-4 117,91	-7 158,35
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	336 156,93	588 650,66
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	0	-120 000
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	324 439,51	324 439,51
	324 439,51	204 439,51
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	0	0
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-166 317,86	-166 317,86
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	0	-73 352
	-166 317,86	-239 669,86
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	-61 725,65	-61 725,65
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUT.	-6 667,14	13 539,59
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	1 605,43	-136,21
SAAMISTEN MUUTOS	-34 397,24	21 629,48
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-146 566,02	-224 086,59
	-186 024,97	-189 053,73
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-89 628,97	-286 009,73
RAHAVAROJEN MUUTOS	246 527,96	302 640,93
KASSAVARAT 31.12.	2 227 850,40	1 978 601,06
KASSAVARAT 1.1.	1 981 322,44	1 675 960,13
	246 527,96	302 640,93

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	0	0
----------------------	---	---

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	879 920,62	879 967,74
Rakennukset	2 378 999,78	2 639 967,61
Kiinteät rakenteet ja laitteet	684 554,40	738 886,31
Koneet ja kalusto	20 032,67	23 062,41
Muut aineelliset hyödykkeet	776,3	776,3
Keskeneräiset hankinnat	4 117,91	285,86

Aineelliset hyödykkeet

3 968 401,68	4 282 946,23
---------------------	---------------------

Sijoitukset

Osakkuusyhteisöosuudet	41 053,55	51 182,37
Muut osakkeet ja osuudet	346 842,56	347 151,73
Muut saamiset	66 799,86	66 799,86

Sijoitukset

454 695,97	465 133,96
-------------------	-------------------

PYSYVÄT VASTAAVAT

4 423 097,65	4 748 080,19
---------------------	---------------------

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

7 631,26	11 419,60
-----------------	------------------

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus	31 704,98	33 310,41
-----------------	-----------	-----------

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset	21 820,07	21 820,07
Lyhytaikaiset saamiset	177 999,09	142 895,58

Saamiset

199 819,16	164 715,65
-------------------	-------------------

Rahoitusarvopaperit

21 204,10	9 661,50
------------------	-----------------

Rahat ja pankkisaamiset

2 206 646,30	1 968 939,56
---------------------	---------------------

VAIHTUVAT VASTAAVAT

2 459 374,54	2 176 627,12
---------------------	---------------------

VASTAAVAA

6 890 103,45	6 936 126,91
---------------------	---------------------

2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen

	TA 2025	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Tot 2025	Poikkeama	Kayttö %
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	211 532	0	211 532	337 463,59	-125 931,59	159,53
Satunnaiset erät	0	0	0	12 513,64	-12 513,64	-100
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0	0	0
	211 532	0	211 532	349 977,23	-138 445,23	165,45
Investointien rahavirta						
	0	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta						
	211 532	0	211 532	349 977,23	-138 445,23	165,45
Rahoituksen rahavirta						
	0	0	0	0	0	-100
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	-129 810	129 810	-100
	0	0	0	-129 810	129 810	-100
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varat ja pääomat	0	0	0	-511,13	511,13	-100
Vaihto-omaisuus	0	0	0	1 755,41	-1 755,41	-100
Saamiset	0	0	0	-11 101,43	11 101,43	-100
Korottomat velat	0	0	0	63 058,28	-63 058,28	-100
	0	0	0	53 201,13	-53 201,13	-100
Rahoituksen rahavirta						
	0	0	0	-76 608,87	76 608,87	-100
Rahavarojen muutos						
	201 325	0	0	273 368,36	-72 043,36	135,78
Rahavarojen muutos						
Rahavarat 31.12.				273 368,36		
Rahavarat 1.1.				1 988 406,01		
				1 715 037,65		

2.2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Keskusvaalilautakunta							
TOIMINTATUOTOT	7 500	0	0	0	881	0,0 %	881
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-11 816	-12 012	0	-12 012	-8 736	72,7 %	3 276
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 316	-12 012	0	-12 012	-7 856	65,4 %	4 156
Kunnanvaltuusto							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-8 055	-18 900	0	-18 900	-22 640	119,8 %	-3 740
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8 055	-18 900	0	-18 900	-22 640	119,8 %	-3 740
Tarkastuslautakunta							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-6 243	-5 800	0	-5 800	-9 486	163,6 %	-3 686
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6 243	-5 800	0	-5 800	-9 486	163,6 %	-3 686
Kunnanhallitus							
TOIMINTATUOTOT	27 060	10 000	0	10 000	7 091	70,9 %	-2 909
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-553 571	-531 856	0	-531 856	-687 663	129,3 %	-155 807
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-526 511	-521 856	0	-521 856	-680 572	130,4 %	-158 716
Elinkeino toiminnan kehittäminen							
TOIMINTATUOTOT	145	0	0	0	248	0,0 %	248
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-19 798	-20 300	0	-20 300	-13 459	66,3 %	6 841
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-19 654	-20 300	0	-20 300	-13 212	65,1 %	7 088
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta							
TOIMINTATUOTOT	32 068	11 300	0	11 300	23 236	205,6 %	11 936
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-947 406	-886 871	0	-886 871	-1 089 791	122,9 %	-202 920
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-915 337	-875 571	0	-875 571	-1 066 555	121,8 %	-190 984
Tekninen ja ympäristö lautakunta							
TOIMINTATUOTOT	800 176	788 725	0	788 725	747 557	94,8 %	-41 168
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-1 285 425	-1 363 823	0	-1 363 823	-1 248 014	91,5 %	115 809
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-485 248	-575 098	0	-575 098	-500 457	87,0 %	74 641

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

4.1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.
Lainojen korkojaksotukset on merkitty lainanantajalta saadun todistuksen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettyinä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Tilikaudelle 2025 tehtiin arvonalentumisia kiinteistöihin 159.627,74 euron arvosta. Tilikaudelle 2024 on tehty arvonalentumisia kiinteistöihin 277.485,15 euron arvosta.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

4.1.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2) Tuloslaskelman tai taseen esittämistavan muutokset ja muutosten vaikutukset

Ei ilmoitettavaa

3) Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Ei ilmoitettavaa

4) Selvitys edellistä tilikautta koskevien tietojen vertailukelpoisuuteen

Ei ilmoitettavaa

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei ilmoitettavaa

4.1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistetty.

Konsernitilinpäätökset laatimisperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat on eliminoitu sekä kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset saamiset ja velat on eliminoitu prosenttiosuuksien mukaisesti.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Keskusvaalilautakunta	7 500	0	0	0	881	0,0 %	881
Kunnanvaltuusto	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tarkastuslautakunta	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Kunnanhallitus	26 879	10 000	0	10 000	7 091	70,9 %	-2 909
Elinkeinotoiminnan kehittäminen	145	0	0	0	248	0,0 %	248
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	32 068	11 300	0	11 300	23 236	205,6 %	11 936
Tekninen ja ympäristölautakunta	736 884	788 725	0	788 725	747 557	94,8 %	-41 168

7) Verotulojen erittely

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Verotulot	1 863 327	1 682 000	0	1 682 000	1 821 869	108,3 %	139 869
Kunnallisvero	979 828	806 000	0	806 000	910 805	113,0 %	104 805
Kiinteistövero	671 431	670 000	0	670 000	681 569	101,7 %	11 569
Osuus yhteisöveron tuotosta	212 068	206 000	0	206 000	229 495	111,4 %	23 495

8) Valtionosuuksien erittely

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Valtionosuudet	806 729	970 943	0	970 943	942 897	97,1 %	-28 046
Yleinen valtionosuus	803 033	973 115	0	973 115	973 305	100,0 %	190
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien	51 482	69 247	0	69 247	39 219	56,6 %	-30 028
Veromenetyksen kompensatio	149 775	125 745	0	125 745	127 921	101,7 %	2 176
Kunnan opetus- ja kult.toim. valtionos.	-197 561	-197 164	0	-197 164	-197 548	100,2 %	-384

9) Palvelujen ostojen erittely

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Palvelujen ostot	-1 062 936	-1 389 249	0	-1 389 249	-1 488 094	107,1 %	-98 845
Asiakaspalvelujen ostot	-149 383	-340 699	0	-340 699	-294 621	86,5 %	46 078
Muiden palvelujen ostot	-913 553	-1 048 550	0	-1 048 550	-1 193 473	113,8 %	-144 923

10) Valtuustoryhmien toimintaedellytyksiin annetut tuet

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

kvalt 19.12.1996

§ 59

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

Poistomenetelmä

Tasapoisto

Poisto

5 vuotta

Muut pitkävaikutteiset menot

Perustamis- ja järjestelymenot

Tasapoisto

3 vuotta

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tasapoisto

3 vuotta

Konserniliikearvo

Tasapoisto

5 vuotta

Liikearvo

Tasapoisto

5 vuotta

ATK-ohjelmistot

Tasapoisto

3 vuotta

Muut

Tasapoisto

3 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Rakennukset ja rakennelma

Hallinto- ja laitosrakennukset

Tasapoisto

30 vuotta

Tehdas- ja tuotantorakennukset

Tasapoisto

20 vuotta

Talousrakennukset

Tasapoisto

15 vuotta

Vapaa-ajan rakennukset

Tasapoisto

20 vuotta

Asuinrakennukset

Tasapoisto

30 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot

Menojäännöspoisto

20%

Sillat, laiturit ja uimalat

Menojäännöspoisto

25%

Muut maa- ja vesirakenteet

Menojäännöspoisto

20%

Vedenjakeluverkosto

Menojäännöspoisto

10%

Viemäriverkosto

Menojäännöspoisto

10%

Kaukolämpöverkko

Menojäännöspoisto

15%

Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistus

Menojäännöspoisto

20%

Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset

Menojäännöspoisto

20%

Maakaasuverkko

Menojäännöspoisto

15%

Muut putki- ja kaapeliverkot

Menojäännöspoisto

20%

Sähkö-, vesi- yms laitojen laitoskoneet ja laitteet

Menojäännöspoisto

15%

Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet

Menojäännöspoisto

20%

Liikenteen ohjauslaitteet

Menojäännöspoisto

25%

Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet

Menojäännöspoisto

25%

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset

Tasapoisto

15 vuotta

Puiset alukset ja muut uivat työkoneet

Tasapoisto

8 vuotta

Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms laitteet	Tasapoisto	5 vuotta
ATK-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Substanssipoisto	
Maa- ja vesialueet	Ei poistoja	

12) Pakollisten varausten muutokset

Ei ilmoitettavaa

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

Ei ilmoitettavaa

14) Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

	KONSERNI		KUNTA	
	2025	2024	2025	2024
Satunnaiset tuotot				
K-S Verkkoholding Oy *	10 713,64	12 174,60	10 713,64	12 174,60
Sopimusrikkomussakko**	900,00	-	900,00	-
Sopimusrikkomussakko***	900,00	-	900,00	-
Satunnaiset kulut	-	-	-	-

* Keski-Suomen Verkkoholding Oy:n saneerausvelkojen takaisinmaksu kunnalle

** Sopimusrikkomussakko rakentamisveloitteen laiminlyönnistä v.2023

*** Sopimusrikkomussakko rakentamisveloitteen laiminlyönnistä v.2024

15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korko

	2025	2024
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöiltä	0,00	0,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	31 450,05	31 612,66
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	880,58	880,58
Yhteensä	32 330,63	32 493,24

16) Poistoeron muutokset

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjautumattomat menot ja pääoma-alennukset
Ei ole

18) Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmääräysmenetelmät
Ei ole

19) Pysyvät vastaavat

Aineettomat oikeudet ja aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Rakenteet ja laitteet
Hankintameno 1.1.2025	807 911,22	2 424 319,35	307 813,81
Lisäykset	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00
Saldo ennen poistoja	807 911,22	2 424 319,35	307 813,81
Poistot	0,00	-124 014,00	-44 469,82
Arvonalennukset (2.2.2026 KH §30)	0,00	-119 627,74	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.2025	807 911,22	2 180 677,61	263 343,99

	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.2025	12 964,74	252,28
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Saldo ennen poistoja	12 964,74	252,28
Poistot	-3 674,04	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.2025	9 290,70	252,28

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet
Hankintameno 1.1.2025	1 022 871,05	31 222,84	346 737,63
Lisäykset	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00
Arvonalennukset (2.2.2026 KH §30)	-40 000,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2025	982 871,05	31 222,84	346 737,63

Lainasaamiset Muut sijoitukset

Hankintameno 1.1.2025	204 439,51	66 535,21
Lisäykset	120 000,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2025	324 439,51	66 535,21

**Omistukset muissa yhteisöissä
(LTT6)**

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Kuntakonsernin osuus		tilikauden tuloksesta
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	
Tytäryhteisöt					
As Oy Luhangan Kilpala	Luhanka	100%	173 901,79	6 045,56	-3 849,38
As Oy Luhangan Pinteli	Luhanka	100%	588 232,90	12 371,70	45,13
As Oy Luhangan Luhangansato	Luhanka	78,65%	214 496,66	34 855,81	2 782,02
As Oy Tammijärven Tienristi	Luhanka	61,73%	115 333,28	1 740,96	-17 479,13
Luhangan Vesihuolto Oy	Luhanka	100%	118 011,50	348 444,11	-26 579,29
Yhteensä			1 209 976,14	403 458,14	-45 080,65
Kuntayhtymäosuudet					
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	Jyväskylä	0,21%	253 339,08	52 256,88	8 796,05
Keski-Suomen liitto	Jyväskylä	0,22%	2 496,42	3 358,45	201,74
Yhteensä			255 835,50	55 615,33	8 997,79
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt					
As Oy Metsurinpolkka	Luhanka	34,10%	50 270,30	497,97	-796,63
Yhteensä			50 270,30	497,97	-796,63

20) Omistukset muissa yhteisöissä, tytäryhteisöt

Tytäryhteisöt	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Kuntakonsernin osuus		tilikauden tuloksesta
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	
As Oy Luhangan Kilpala	Luhanka	100%	173 901,79	6 045,56	-3 849,38
As Oy Luhangan Pinteli	Luhanka	100%	588 232,90	12 371,70	45,13
As Oy Luhangan Luhangansato	Luhanka	78,65%	214 496,66	34 855,81	2 782,02
As Oy Tammijärven Tienristi	Luhanka	61,73%	115 333,28	1 740,96	-17 479,13
Luhangan Vesihuolto Oy	Luhanka	100%	118 011,50	348 444,11	-26 579,29
Yhteensä			1 209 976,14	403 458,14	-45 080,65

21) Omistukset muissa yhteisöissä, kuntayhtymät

	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Kuntakonsernin osuus		tilikauden tuloksesta
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	Jyväskylä	0,21%	253 339,08	52 256,88	8 796,05
Keski-Suomen liitto	Jyväskylä	0,22%	2 496,42	3 358,45	201,74
Yhteensä			255 835,50	55 615,33	8 997,79

22) Omistukset muissa yhteisöissä, yhteisyhteisöt ja omistusyhteisöt

Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Kuntakonsernin osuus		tilikauden tuloksesta
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	
As Oy Metsurinpolkka	Luhanka	34,10%	50 270,30	497,97	-796,63
Yhteensä			50 270,30	497,97	-796,63

23) Saamisten erittely

	2025		2024	
	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	324 439,51	0,00	324 439,51	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	324 439,51	0,00	324 439,51	0,00

24) Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	KONSERNI		KUNTA	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset				
Käyttämättömätön ePassi saldo	620,61	986,38	620,61	986,38
Työterveyshuollon korvaus	4 998,86	5 146,09	4 998,86	5 146,09
LA siirtosaamiset yhteensä	5 619,47	6 132,47	5 619,47	6 132,47
Pitkäaikaiset				
	-	-	-	-
PA siirtosaamiset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oma pääoma

PERUSPÄÄOMA, Tili 2000

Saldo 1.1.2025	1 917 062,99
Lisäys/vähennys	0,00
	<hr/>
Saldo 31.12.2025	1 917 062,99

VARAUSRAHASTO, Tili 20151

Saldo 1.1.2025	123 892,74
Lisäys/vähennys	0,00
	<hr/>
Saldo 31.12.2025	123 892,74

EDELLISTEN KAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ, Tili 2040

Aikaisempien vuosien yli-/alijäämät	2 166 506,26
Ylijäämä v.2016	101 847,72
Ylijäämä v.2017	406 324,32
Ylijäämä v.2018	304 120,02
Alijäämä v.2019	-1 301 621,97
Ylijäämä v.2020	653 811,70
SHP:n alijäämävaraus	-7 473,36
Ylijäämä v.2021	300 822,20
Ylijäämä v.2022	53 661,86
Alijäämä v.2023	-250 260,34
Ylijäämä v.2024	160 739,36
	<hr/>
Saldo 31.12.2024	2 588 477,77

TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ, Tili 2050

Ylijäämä v.2025	18 191,63
-----------------	-----------

OMA PÄÄOMA YHT. 31.12.2025

4 647 625,13

26) Erittely poistoerosta

27) Erittely pitkäaikaisista vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

LUHANGAN KUNTA / PITKÄAIKAISET LAINAT 2025-2029
KUNTARAHOITUS OYJ

Lainaa

lyhennys

lyhennys

lyhennys

lyhennys

lyhennys

Jäljellä

	31.12.2025	2026	2027	2028	2029	2030	31.12.2030
15626/12	561 299	6 478	6 478	6 478	6 478	6 478	528 909
18660/17	700 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	450 000
20092/20	696 674	73 332	73 332	73 332	73 332	73 332	330 014
	1 957 973	129 810	129 810	129 810	129 810	129 810	1 308 923

28) Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista: alle vuoden kuluessa eräännyvät kuntatodistuslainat

Ei ole

29) Pakolliset varaukset

	2025	2024
Muut pakolliset varaukset	61 713	61 713
Yhteensä	61 713	61 713

KSSHP:n alijäämän v.2022 kattamisvaraus

30) Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille

Ei ole.

31) Maksuvalmiuden kannalta merkittävä sekilimiitti ja sitä käyttämättä oleva määrä

Ei ole.

32) Erittely Muut velat -erän jakautumisesta liittymismaksuihin ja muihin velkoihin

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Liittymismaksut	16 500,00	16 500,00	16 500,00	16 500,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat yhteensä	16 500,00	16 500,00	16 500,00	16 500,00

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkojen erittely	2025	2024
Siirtyvät korot	4 636,86	5 909,25
Lomapalkkavelka	161 136,84	155 730,95
Henkilösivukulujen jaksotukset	20 351,16	20 862,77
Muut siirtovelat	0,00	0,00
Vuokratakuut	1 787,17	1 327,39
Yhteensä	187 912,03	183 830,36

4.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34) Velat joiden vakuudeksi kunta on antanut omaisuuttaan

Ei ole

35) Vakuudet, jotka kunta on muuten antanut puolestaan

Ei ole

36) Vakuudet, jotka kunta on antanut samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

37) Yhteenlaskettu arvo kunnan antamista muista kuin kohdissa 34-36 tarkoitetuista vakuuksista

Ei ole

38) Vuokravastuut

	Kunta		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut yhteensä	1 195,00	2 303,68	1 195,00	2 303,68
siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	597,89	2 303,68	597,89	2 303,68
siitä sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet	0	0	0	0

Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

39) Kunnan antamat vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

40) Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Kunta	
	2025	2024
Kuntien takauskeskus, osuus takauskeskuksen rahastosta	8 453,00	6 511,00
Kuntien takauskeskus, osuus takausvastuusta	6 604 344,00	6 067 047,00
Yhteensä	6 612 797,00	6 073 558,00

41) Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

4.5 Ympäristöasioiden harkinnanvarainen esittäminen

Ei raportoitavaa

4.6 Henkiöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä tehtäväalueittain

Hallintokunta	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Yhteensä
Yleishallinto	2	0	0	2
Sivistys- ja hyvinvointi	10	2	0	12
Tekninen ja ympäristö	6	1	0	7
yhteensä	18	3	0	21

43) Taseen aktivoitujen henkilöstömenot

44) Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja puoleelle tai puolueyhdistykselle tilitetty luottamushenkilömaksut

	2025	2024
Keskustapuolue, Luhangan kunnallisj.	787,50	810,00
Luhangan Kokoomus ry	792,75	781,75
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue	575,00	310,00
Yhteensä	1 580,25	1 591,75

45) Tilintarkastusyhteisölle suoritettujen palkkiot eriteltynä

	2025	2024
Mikkelin Tilintarkastus Oy	5 396,50	4 434,25

46) Tiedot kaupungin ja sen intressitahon kuuluvien välisistä liiketoimista

5 Allekirjoitukset ja merkinnät

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilinpäätös on hyväksytty kunnanhallituksen kokouksessa 30.3.2026 § 75

Marjo Merivirta
puheenjohtaja

Aki Virtaniemi

Sakari Halmemies

Marja-Leena Nurminen

Annika Ahvenmäki

Jarno Ankerman

Tapio Rämö

Tuomo Kärnä
kunnanjohtaja

Tarkastusmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus

Luhangassa _____ / _____ 2026

Mika Mikkonen, tilintarkastaja JHTT, HTM

6 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

LUHANGAN KUNTA 1.1.- 31.12.2025

Luettelo käytetyistä tilikirjoista
2025

Päiväkirja Ajettu Pro Economica -kirjanpitojärjestelmästä ja arkistoitu sähköisenä
Pääkirja Ajettu Pro Economica -kirjanpitojärjestelmästä ja arkistoitu sähköisenä

Kirjanpito		Käytetyt tositenumerot		
Avaava tase	001	001001		001000
Muistiot	002	002001	-	002152
Vyörytystositteet	007	007001		007001
Ostoreskontra/maksatus	101	011001	-	011237
Myyntireskontra/viitesuoritukset	151	015001	-	015307
Tiliotetositteet	201	025001	-	025266
Palkkakirjanpito				
Palkat	301	030001	-	030028
Ostoreskontra				
Kierrätettävät laskut	470	470001	-	472294
Myyntireskontra				
Yleishallinnon laskutus	601	610001	-	610005
Päivähoito	631	631000	-	631035
Kotihoito	632	632000	-	631999
Ruokahuolto	633	633000	-	632999
Sosiaalitoimen laskutus	639	639000	-	638999
Sivistystoimen laskutus	640	640000	-	640061
Teknisen laskutus	659	680001	-	680137
Jätelaskutus/vak.as.	660	690001	-	690335
Jätelaskutus/loma-asukkaat	661	700001	-	700871
Vuokrat	671	720001	-	720345
Vuokrat vanhustentalot	673	730001	-	730120
Vuokrat muut tilat	675	750001	-	750125
Luhangan kuntakonserni				
Eliminointitositteet	001	000001		000016

Päiväkirja Ajettu Pro Economica -kirjanpitojärjestelmästä ja arkistoitu sähköisenä

Pääkirja

Ajettu Pro Economica -kirjanpitojärjestelmästä ja arkistoitu
sähköisenä

